

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

PARISIIS. — EXCUDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

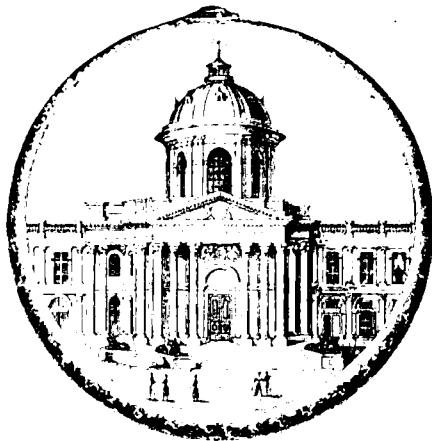
FLAVII JOSEPHI
OPERA.

GRÆCE ET LATINE.
RECOGNOVIT
GUILIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT EGLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDEORUM

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,
EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,
INSTITUTI IMPERIALIS FRANCÆ TYPOGRAPHO,
VIA JACOB, 56.

M DCCC LXV.

KG 332✓

HARVARD COLLEGE LIBRARY
GIFT OF
DR. JOHN RATHBONE OLIVER
AUGUST 4, 1941

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, cōdicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentior in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximie suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio Josephi multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ eodiem hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντευζομένοις αὐτῇ πεποιηκέναι φανερόν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιότατόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατήκτισεν, ἣν πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσιν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἱερῶν βιβλίων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμεν. Ἐπεὶ δὲ συχνὸς ὁρῶι ταῖς ὑπὸ δυσμενεῖας ὑπὸ τινων εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τεκμηρίον τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἡξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάντων ᾧθήην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγχει ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας ὅσοι τἀληθὲς εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσοιαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενων μάρτυσι τοῖς ἀξιοπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένοι· τοὺς δὲ βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς δι' αὐτῶν ἐλεγχόμενους παρῆξω. Πειράσομαι δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλληνας ἐμνημονεύκασιν· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανεροὺς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμένοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον ὁρῶ συμβεβηκός, εἴ γε δεῖ μὴ ταῖς ματαιαῖς δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθές καὶ πρῶτα, ὥς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινόας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς· πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ συγγράψαι τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum præstantissime Epaphrodite, lectoris eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, et eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtrectatorum malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edocerem, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripsere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire, quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ meminerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habendam esse, non nisi ab illis verum exspectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitrantur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intelligo, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inhærere malimus. Enim vero nova apud Græcos omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem exstitisse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum peracriptionem: omnium vero novissime ad scribendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

παρ' Αιγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοινίκῃν (ἰὼ γὰρ νῦν ἡμεῖς ἐκείνοις συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ ποιοῦν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἀπέν-
 5 τες οἰκοῦσιν ἥιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποίησαντο πρόνοιαν τοῦ μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
 λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σωρω-
 10 τῶν ἀεὶ καθιεροῦσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα
 11 τόπον μυρία μὲν φθοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν μνήμην τῶν γεγονότων· ἀεὶ δὲ καινοὺς καθιστάμενοι βίους τοῦ παντός ἐνόμιζον ἀρχιν ἕκαστος τὸν ἀπ' ἐαυ-
 τῶν. Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες
 12 παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύνατό τις ἀν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσού-
 20 τοις ἔτεσι στρατευσάντων ὑστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
 ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἔχρωντο· καὶ τάλῃ-
 θές ἐπικρατεῖ μάλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὖσαν τῶν γραμ-
 μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς
 Ἑλλησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκειται γράμμα τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
 25 Τρωϊκῶν ὑστερον φαίνεται γενόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευομένην ἐκ τῶν ᾄσμάτων ὑστερον συν-
 τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς δια-
 φωνίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
 30 γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγουσιν τοὺς παλαιούς τε τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
 τον εἰ τινας ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων
 35 πρῶτους παρ' Ἑλλησι φιλοσοφήσαντας, οἷον Φερεκύ-
 δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γε-
 νομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράφαι· καὶ ταῦτα τοῖς
 Ἑλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιότατα, καὶ μόλις
 40 αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.
 γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἀλογον τετυφῶσθαι τοὺς Ἑλληνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριδῶς παραδίδοντας; ἢ τίς οὐ
 παρ' αὐτῶν ἀν τῶν συγγραφῶν μάθοι βραδίως ὅτι μηδὲν
 45 βεβαίως εἰδότες συνέγραψον, ἀλλ' ὡς ἕκαστοι περὶ τῶν πραγμάτων εἰκαζον; πλεον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
 λήλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέργος δ' ἀν εἴην ἐγὼ τοὺς ἐμοῦ μέλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
 50 κος Ἀκουσίλαος περὶ τῶν γενεαλογικῶν διαπερὼνῃην, ὅσα δὲ διαρροῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
 δόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαριον αἱ μετ' ἑστέριον γεγονότες, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἀλλ'

Chaldaeis et Phœnicibus (in hoc tempus enim nostrates cum illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
 mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ele-
 nim quum regionem incolunt omnium minime corli inten-
 periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
 buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione conscriptum
 jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
 pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
 tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
 subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
 abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
 suum quique sibi univerſæ principium et caput esse
 facile persuaserunt. Iidem sero admodum, vixque tan-
 dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
 mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
 nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
 tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
 monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
 derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
 post susceperunt dubitatum perditumque quæsitumque est, an hi
 literis usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
 tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
 usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
 lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
 invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
 non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poe-
 sis mandatum esse ferunt, sed posterorum memoria pro-
 pagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam demum
 et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
 crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
 storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
 Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paulum
 admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
 pore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cœlestibus atque
 divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
 des Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
 Chaldaeorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripserunt,
 ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
 vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea
 scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
 ratam illarum integramque veritatem tradere videantur? imo quis non ex iisdem scriptoribus illud perfacile discat,
 perspecti ab iis nihil exploratique conscriptum, sed tantum
 quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis
 alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
 longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunos et
 otiosos utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
 est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa
 sint in quibus Hellenicus ab Acusilao dissidet; quam
 apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe men-
 dacii reum Hellenicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
 maumque recentiores, denique Herodotum universi per-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
 λιστον ἢ Καλλίαν Τίμαιος συμφωνεῖν ἤξιώσεν, οὐδ' αὖ
 περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀθίδας συγγεγραφότες, ἢ
 περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
 ἢ ἄλλοις κατακολουθήσασιν. Καὶ τί δὲ λέγειν περὶ
 τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
 περιγηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 παραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπερυνήσασιν; πολλὰ
 δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὴν ἱστορίαν
 συγγράφειν.

δ. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλαὶ μὲν
 ἴσως ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανέειν,
 ἐγὼ δὲ οὐσι ταῖς λεγόμεναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
 ἀνατίθωμι. Καὶ προτέραν ἐρωτῶ τὴν κυριωτέραν εἰναί μοι
 δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἕλλησι δημοσίας γενέσθαι περὶ τῶν ἐκαστοτὲ πραττομέ-
 νων ἀναγραφὰς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθείσι
 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
 παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς αὐτόχρο-
 νος εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
 εὐρίσκεται γεγόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
 ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
 περὶ τῶν φονικῶν γραθέντας νόμους, ὁλίγω πρότερον
 τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
 Περὶ μὲν γὰρ Ἀρκάδων τί δὲ λέγειν αὐχύντων ἀρ-
 χαιοτέρη; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμματα
 ἐπαίδευσαν.

ε. Ἄτε δὴ τοῖνυν οὐδεμιὰς προκαταβεβλημένης
 ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
 ἐμέλλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλὴ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία ταῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
 τέραν δὲ πρὸς ταύτῃ θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
 γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν δρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰεὶ τὸ
 ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
 ὅντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμόζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
 τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
 πόλεις ἢ τοὺς βασιλεῖς ἐπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
 κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφότων ἐχώρη-
 σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλων δὲ τὸ
 πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
 Τῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
 τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτ' αὖ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
 οἱ δ' εἰ ταῦτα γράψαιεν ἑτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
 φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δὲ παραχωρεῖν ἡμῶς τοῖς
 συγγραφεῦσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
 τῶν ἐκαστοῦ ἐπιγυρίων.

ς. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίους τε καὶ Βαβυλων-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus,
 quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit: aut
 in Atticis qui Atthidas scripsere, vel in Argolicis qui de
 Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt.
 Quanquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim
 contingere, et angustioribus omnino regionibus continentur,
 quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea
 gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque
 dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accu-
 ratissimam temporum suorum historiam perscribere videatur,
 a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis
 in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue
 duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab
 ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res
 eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi stu-
 dium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id
 sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omni-
 bus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licen-
 tiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat
 Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam ja-
 cere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos
 tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse
 ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias: quum e publicis
 quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas
 ipsis Draco de cæde talit. homo qui non nisi paullo ante
 Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum
 meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate
 gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum in-
 formari cognitione cœperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exsta-
 ret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere
 posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio.
 Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scri-
 bendum sese contulerunt, si non veritatis utique studio
 ducebantur, licet hoc profiteri solenne passim omnibus
 tralatitiumque sit, sed vim orationis usam ostendebant:
 atque ita quo se quisque genere alios superaturos esse
 maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo
 alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam
 et gratiam laudationibus eblandiri cœperunt: nonnulli res
 ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare malue-
 runt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent.
 Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum
 enim eo potissimum argumento historiæ veritas compro-
 betur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac
 scribant: ita sese demum isti maximo reliquos omnes veri-
 tatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime
 dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere
 nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de
 priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque
 patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νίους ἐκ μακροτάτων ἀνῶθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμελείαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγκεχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐρλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ἐτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλλήσιν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες, εἴσαιν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, οἵ τινες τὴν αὐτὴν (ἡμεῖς γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείων τῶν εἰρημένων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμελείαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφῆταις τοῦτο προστάζαντες, καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων περὶ λατρεῖας μετὰ πολλῆς ἀκριθείας, εἰ δὲ ὁρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθῆσεται, πειράσομαι συντόμως διδάσκειν.

ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερῶν ἀμικτον καὶ καθαρὸν διαμένῃ, προυνόησαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱερουσύνης ἐξ ὁμοειδῶς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποβλέπειν τιμὰς, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασφόμενον μάρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ περὶ τῆς ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερῶν εἰσὶ τινες διασπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγράψαντες πατρίδων τοῦνομα τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δ' εἰ κατὰ σχοι, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάρκου καὶ Κυντίλιου Οὐάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπομένοι τῶν ἱερῶν καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθείσας γυναικας. Οὐ γὰρ ἔτι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας προσίεται, πολλάκις γενοῦσαν αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωσίαν ὑποφώμενοι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον τῆς ἀκριθείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχίλων ἑτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων ὄντων γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μήτε μετέχειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαίως, ἅτε μήτε τοῦ ὑπογράφειν αὐτεξουσίᾳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωρίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο σαφῶς συγγραφόντων.

η'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμφώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἰκοσι βιβλίοις, τοῦ παντὸς ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ οἰκτικῶς θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaei vero apud Babylonios, et maxime Phoenicibus qui Graecis immixti usi sunt literis, ut et vitae rationem ordinaerent, et opera publica memoriae traderent, dum consentiant omnes, praetermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potiorum praedictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos praefecere, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque maneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos querere, neque ad pecunias aut honores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimoniis. Et haec observamus non in Judaea tantum, sed ubicunque pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptiarum sacerdotalium regula: puta in Aegypto, in Babylone, et sicubi terrarum praeterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut saepe factum est, sicut quum Antiochus Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quae bello captae fuerunt recipiunt, suspectantes eam quae saepe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque nominibus. Si quis adversus haec vel tantillum deliquerit, ei non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestae erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium: sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiarum complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἔστι τὰ Μωϋσείως, ἀ τούς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευταίας. Οὗτος δ' χρόνος ἀπολείπει τρισχίλιον ὀλίγον ἐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσείως τελευταίας μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ
 5 μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλείως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προφῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς
 10 χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίας ἡζύεται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδίοις γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότες οὔτε προσθεῖναι τις οὐδὲν
 15 οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετολμηκεν. Πᾶσι δὲ σύμφυτον ἔστιν εὐθεὶς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὰ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τούτοις ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δέοι, θησκειν ἡδέως. Ἦδη οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρανται τῶν αἰχμαλώτων
 20 στρέβλας καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μηδὲν βῆμα προσεῖσαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὅ τις δὲ ὑπομένειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα,
 25 τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραφάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιότερων φρονούσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίοις ὁρῶσι παρῶντας περὶ τούτων συγγραφῆναι οἷς μήτ' αὐτοὶ πα-
 30 ρεῖνόντο μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν εἰδότην ἐπιλοτιμή-
 θησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράφαντες ἐξηκνώχασιν οὗτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πρα-
 35 τομένων προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακουσμάτων ὀλίγα συνθέντες, τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνε-
 παροίησαν.
 β'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀνα-
 40 γραφὴν ἐποίησάμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἄπαι πα-
 ρατυχῶν. Ἐστρατήγουν μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γα-
 λιλαιῶν ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατὸν ἦν, ἐγενομένη δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμαλώτος·
 καὶ μετὰ φυλακῆς Ὀδεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχωντες
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμφθη ἀπὸ τῆς Ἀλε-
 ξανδρείας Τίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν.
 Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον
 τὸ Ῥωμαίων ὁρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ
 50 τῶν αὐτομολῶν ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνίην·
 εἴτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοῆς τῆς
 πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος
 τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποίη-
 σάμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δὲ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetae qui Moyse successere res sua aetate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et praecepta vitae hominum exhibent utilis-
 10 sima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantum superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam saecula effluerint, nemo adhuc nec adicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus
 15 Judaeis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut haec esse praecepta credamus, hisdemque constanter adhaerescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mor-
 20 tem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum verbum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Graecorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem laedi sufferret, licet omnia ab illis scripta interi-
 25 tus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existi-
 mant, propere effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non innumeri sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfuiere, neque operam dedere ut a
 30 rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestae erant: sed ex fama et auditione paucula quaedam temere componentes, hi-
 35 storiarum nomine impudenter admodum et insolenter se ef-
 ferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quae particu-
 40 latim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux exsisteram qui apud nos Galilaei audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem victum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quae gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quaeque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romae otium nactus, opere omni jam preparato, et quibusdam propter Graecam linguam in auxilium vocatis, res prout gestae erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιτῶν θάρσος τῆς ἀλθιείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐεσπαιανὸν καὶ Τίτον ἤζῳσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοις γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοῖς μὲν Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἐστὶν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης ὁ σεμνότατος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς ἀλθιείας πρὸς τὴν ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστειλάμενοι καὶ σωπῆσαντες, εἴ τι κατὰ ἀγνοίαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παρέλιπον.

ι'. Φυῶλοι δὲ τινες ἀνθρώποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπικειρήσαντες, ὥσπερ ἐν σχολῇ μεираκίων γύμνασμα προκείσθαι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δέον ἐκείνους ἐκινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλους παραδόσιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχνόμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβῶς, ἢ παρηκολούθηκότα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τὴν εἰδῶσιν πυνθανόμενον· ὅπερ ἐνὶ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιηκῆναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθρημῆνευκα, γεγονόνες ἱερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκῶς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτουργῶν πράξεων, πλείστων δ' αὐτόπτης γενομένος, ὅπως δὲ τῶν λεχθέντων ἢ πραχθέντων οὐδοτιῶν ἀγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεί τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπικειρηκότας; οἱ κὰν τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγωσιν, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περί μὲν οὖν τούτων ἀναγκαῖον ἐποίησάμην τὴν παρέχασιν, ἐπιστημῆνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελουμένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέριαν· ἱκανῶς δὲ φανερόν, ὡς οἶμαι, πεποιηκῶς ὡς ὅτι πατήριός ἐστιν ἡ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφή τοῖς βασιλεῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς Ἑλλήσιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν κατάστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ὡς φασιν ἐκείνοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὔτε χώρην οἰκοῦμεν παράλιον οὔτ' ἐμπορίαις χαιρόμεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμιζαίς· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωχισμέναι, χώρην δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσέβειαν ἔργον ἀναγκαιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἰδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Græcæ eruditionis non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perhibuerunt quod veritatem accuratam præ me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam commulassem aut prætermissem.

10. Quidam vero homines male feriat historiā meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se pollicetur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus som, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiā vero belli conscripsi, ut qui ipse res quiklem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus interessant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens fæcultatem eorum, qui historiā scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriā scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Græcos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statim recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorariat scriptores Græci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus eum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsæ autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiam, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod faceret nobis

χρόνοις τὸ ποιῶν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἤμῃν ἐπιμύζαν, ὥσπερ Αἰγυπτίοις μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς ἐμπορίας σπουδὴ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχειν ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτράπησαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοινῖκες μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπορίαν τοῖς Ἕλλησιν ἐπεισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν, καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἀφ' ὧν τὸν φόρτον εἰς τοὺς Ἕλληνας διεκόμεζον, μέγαλα πελάγη διαίροντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανεροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρ' 15 τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες. Ὁρῆαις δὲ διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον ἐγνώσθη πλεόντων· ὧλας γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν Ὀλλαντταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν ἐσπερίον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις 20 γυνυριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἐπιπλεῖστον ἡγνοήθησαν. Καὶ τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός, ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης 25 πολεμικὰς, οὐδ' ὁ Ἡρόδοτος οὐδ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε τῶν ἄμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν, ἀλλ' ὅψε ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἢ γινώσκει διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ Ἰβήρων οὕτως ἡγνόησαν οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστατοι 30 συγγραφεῖς, ὧν ἔστιν Ἐφορος, ὥστε πόλιν οἰεταί μίαν εἶναι τοὺς Ἰβήρας, τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς ἐσπερίου γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μήτε γενομένα παρ' αὐτοῖς ἔθι μήτε λεγόμενα γράφειν, ὥς ἐκείνων αὐτοῖς χρωμένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν 35 τὰ ληθῆς, τὸ λίαν ἀνεπίμεικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ βούλεσθαι δοκεῖν τι πλεόν τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς οὖν ἔτι θαυμάζειν προσῆκεν, εἰ μὴδὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι μνήμης ἀφορμὴν παρέσχεεν, οὕτω μὲν ἀπωκισμένον 40 τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προσηρμήνον; ἢ γὰρ. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιόν ἐστιν αὐτῶν τὸ γένος τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐτῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτὰς, 45 οἴμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἰτίας, καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιοχώρους παρεῖχοντο τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος; Καὶ γὰρ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο ποιεῖν. Αἰγυπτίοις γὰρ καὶ Φοινῖξί μάλιστα δὴ χρῆσσομαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὥς ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν διαβάλλειν δυνάμεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δι' 50 μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενεῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μέντοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναίμην ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν, ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καθεστήχασιν καὶ

commercium cum Græciâ, sicut Ægyptiis mercimonia, ex rebus quæ importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia, sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio in illis virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes statim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a quibus ad Græcos onera perferebant, immensa maria pertranseunt. Medi vero postea atque Persæ illis innotuerunt postquam Asiæ Imperarunt, Persæque, quum usque ad alteram continentem expeditiones fecissent; Thraces autem propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navigant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam facilius venerunt, quibus in animo fuit historię aliquid scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis contigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum urbis, in tantam potentiam jam inde olim evectæ, et tantas res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino alius eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum nomen in Græciâ auditum. Gallorum etiam et Hispanorum res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scriptores fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Occidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fuerunt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem rerum ignorantie fuit, quod illi secum ipsi viverent commercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero mendacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memorie mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si neque nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese accommodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris nostris de iis dictum reperitur. Nonne omnino nos risu exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas præferentes causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiquitatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum testimonio tanquam falso detrudere potuerit. Videntur enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldæis autem nequaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis nostri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πρίσται παράσχω, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἐτι τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶοντε παρατίθεσθαι κάλειων. Μανεθῶν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὥς δὴ λόγος ἐστὶ γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἔκ τε τῶν ἱερῶν, ὥς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἑλέγγει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὲ τοῖνον ὁ Μανεθῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἔκείνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν, Τίμακος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ἄνθρωποι τὸ γένος ἀσημοί, καταθαρσύναντες ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ βραδίως ἀμαχητὶ ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότατά πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκες εἰς δουλείαν ἄγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλέα ἓνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ᾧ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω χώραν δασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις τάτοις καταλείπων τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἡσφαλίσατο μέρη, προσιώμενος Ἀσσυρίων, τότε μείζων ἰσχυρότων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὺν δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαίτῃ πόλιν ἐπικαιροτάτην, χεϊμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἔκτισέ τε καὶ τοῖς τεύχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς ἑκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρεϊαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιτομετῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισταῖς πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυναιζών. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τούτου δὲ ἕτερος ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλούμενος Βηών. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀποφίς ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἓνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες ἀεὶ καὶ ποδοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξᾶραι τὴν βίαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σῦμπαν αὐτῶν ἔθνος ὙΚΣΩΣ, τοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ὙΚ καθ'

riis suis Judæorum meminere. Quum vero de istis probationes afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditionem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timaum, «cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset «irritior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, «audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum «fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque «principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero «et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templa «everterunt; porroque in omnes indigenas inimicissime «se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et «liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero «unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque «hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et «inferiorem tributarjam faciens, præsidiaque in locis opportunissimis relinquens. Maxime vero partes munivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomo civitatem opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitis sitam, quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armatorum multitudinem usque ad ccxi. millia virorum. Illuc veniebat ætatis tempore, tam ut frumenta meteret et conductitiis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xlii, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem Aasis annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et maxime Ægyptum radicitus extinguere cupientes. Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἐστὶ καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβὰς εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 5 γράφῳ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προσ-
 « τηγορίας, ἀλλὰ τούναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους βητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μάλ-
 « λον πιθανώτερόν μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 10 « μενον. » Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένους καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς ἑπομένης φησὶν ἐστῆ
 « πρὸς τοῖς πεντακοσίαις ἑνδεκά. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαίδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 15 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλείᾳ, ᾧ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμουθώσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 20 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυριάων τὴν
 « περίμετρον. Αὐαριν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τούτων φησὶν ὁ
 « Μανεθὼν ἅπαντα τείχει τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « βαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτήσιν ἅπασαν
 « ἔρωσιν ἐν ὄχυρῳ καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 25 « Ἀλίσφραγμουθώσιος υἱὸν Θουμμόσιν ἐπιχειρῶσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας ἐλεῖν κατὰ κράτος, ὁκτῶ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προεδρεύσαντα τοῖς τεύχεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεις, ἵνα τὴν Αἴγυπτον ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 30 « πάντες ἀδελφεὶς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογίαις πανοικεσίαι μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἴκοσι καὶ τεσσαρῶν ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοιπορήσαι. Φοβού-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν (τότε γὰρ
 35 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησάμενους τοσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 «σαι. » Ἐν ἄλλῃ δὲ τίνι βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθῶν
 40 « τοῦτο φησὶν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 45 « οὐκ ἀλόγιος ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδὴ
 « περ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰωσήφος ἑαυτὸν ἐφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτων εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ὑστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντας. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 « ἄλλοις ποιήσεται τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν.
 50 « ιε'. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μαν-
 « θεῶος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐκβαλὼν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 Ægyptiaca lingua, et hac cum aspiratione, captivos pro-
 prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 videtur et magis cum antiqua historia censentiens.
 « Predictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Alit-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
 « tradit, cujus ambitus decem iugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedissee, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellet sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum fœdus
 « poterant, haud pauciores ccxl millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
 inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 Josephus dixit ad Ægyptiorum regem; se captivum esse,
 et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentiorē.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait: « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἔτη τριακάδεκα. Μεθ' οὗ Ἀμένωρις εἴκοσι
 6 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσίς εἴκοσι ἐν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 « Τοῦ δ' Ἀμένωρις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 10 « δὲ Ὀρος τριάκοντα ἕξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυ-
 « γάτρῃ Ἀκεγχήρης δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγχήρης δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγχήρης ἕτερος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἐν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμού ἐξήκοντα ἕξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωρις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἕξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐντεταλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλῖδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσσυ-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμειος, υποχειρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἔτι καὶ θρασυαλιώτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνον τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειρθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήνει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἐπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλῖδα βιαιῶς ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀπειθῶς διατέλει χρωόμενος· πεῖθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντὶ τῶν ἀδελφῶν. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράφας
 « βιβλίον ἔπεμψε τῷ Σεθῶσι, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντὶ τῆς δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « γρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγυπτος. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἰγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 15'. Ταῦτα μὲν ὁ Μανεθὼν. Δῆλον δὲ ἐστὶν ἐκ τῶν
 εἰρημένων ἐπὶ τῷ χρόνῳ συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 λούμενοι ποιμένες, ἡμετέροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 γύπτου ἀπαλλογνέοντες τὴν χώραν ταύτην ἐπώκησαν ἢ
 50 Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαϊό-
 τατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἡμῖν
 τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις
 γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀρεῖν εἰς Αἰγυ-
 πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὗτος ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mensi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchires annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Ratholis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Ames-
 « ses Miammi annis lxvi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Illic fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubi-
 « uis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicen, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesti-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cesso valde elatus, aliquantio audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « celerisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgibat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptia, codicillos Sethosi misit, eum de omnibus certiores
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabunt, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam pu-

γάρ τινι τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς· που προτερεῖν αὐτῇ τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανθεὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὡμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότης μυθολογουμένων προσέθηκεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνύς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

εἴ. Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἐτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοινίξιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. Ἔστι τοίνυν παρὰ Τυρίους πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσία γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως, ἔτεσι θάκτον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μισὶν ὁκτὼ τοῦ κτίσαι Τυρίου Καρχηδόνα, ἀνεγρᾶφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρώμιος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν διαδεδεγμένος. Αὐτὸς οὖν συμφιλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῇ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμνὼν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Αἶθανος, εἰς τὸν ὄρεον ἀπέστειλεν. Ἀντεδώρησάτο δὲ αὐτὸν ὁ Σολομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Παλαιᾶς τῇ Χαβουλῶν λεγομένη. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ τὰλλα σοφώτερος. Σώζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλαὶ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγχεόμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Διον, ἀνδρα περὶ τὴν Φοινικικὴν ἱστορίαν ἀκριδῇ γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινικῶν ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τούτον· « Ἀβιβάλου τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ « Εἰρώμιος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀναπολάς « μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ' « ἑαυτὸ ὃν ἐν νήσῳ, χώσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε « τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν· ἀνα- « θὰς δὲ εἰς τὸν Αἶθανον ὕλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν « ναῶν κατασκευήν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ- « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρώμιον αἰ- « νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν, τὸ δὲ μὴ δυ- « νηθέντα διακρίναι τῇ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. « Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρώμιον καὶ μὴ δυνηθέντα « λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι- « ζήμιον ἀναλώσαι. Ἐῖτα δὲ Ἀβδὲμονὸν τινα Τύριον « ἀνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβ- « λειν· ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῇ Εἰρώμῳ « προσάποτῖσαι χρήματα. » Διὸς μὲν οὕτω περὶ τῶν πρῶτερημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. *Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.*

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesse- rant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosoly- mis templum fuisse constructum, annis cxxiii et men- sibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomohi munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solom- on vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: pro- blemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producā Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnici- bus historiis in hunc modum scribit: « Abibalo vivis erepto, « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales « aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis « templum, ab omni vicinarum adium strue sejunctum et « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma- « teriam cecidit ad fanorum exstructionem. Regem autem « Hierosolymorum Solomonem ad eum adiutæ arnignata « misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con- « ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba- « ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pendendis- « se. Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum exsti- « tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi- « romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

17. ἡ. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο παρηγόσμαι Μένανδρον τὸν Ἑφέσιον. Γέγραφε δὲ οὗτος τῆς ἐρ' ἐκάστου τῶν βασιλέων πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις γενομένας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπουδάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βασιλευσάντων ἐν Τύρῳ, ἐπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἰρώμιον, ταῦτα φησί· « Τελευτήσαντος δὲ Ἀβιθαίου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμιος, ὃς βιώσας ἔτη πενήτηντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχουσε τὸν εὐρύχωρον τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν, ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομένου ὄρους Λιβάνου, κείρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καὶ νηὺς ὠκοδόμησε, τό τε τοῦ Ἡρακλείους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέμενος ἀνίερεύσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλείους πρῶτον ἐποίησεν ἐν τῷ Περιτίῳ μηνί, ἔτα τὸ τῆς Ἀστάρτης, ὁπότε Τιτυοῖς ἐπεστράτευσεν μὴ ἀποδιδούσι τοὺς φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀβδομόνος παῖς νεώτερος, ὃς ἐνίκησε τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱεροσολύμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τούτου τοῦ βασιλείου ἄχρι τῆς Καρχηδόνας κτίσεως οὕτως· « Τελευτήσαντος Εἰρώμιου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τούτου Ἀβδόστρατος ὁ αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπιβουλεύσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
 30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὗς Ἀστάρτος ὁ Δελαιαστάρτου, ὃς βιώσας ἔτη πενήτηντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη δώδεκα. Μετὰ τούτου ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήτηντα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέλετος, ὃς λαβὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ,
 35 « βιώσας ἔτη πενήτηντα. Τούτου ἀνείλεν Εἰθωβίλος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τριακονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτου διεδέξατο Βαδίζωρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα
 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἑξ. Τούτου διάδοχος γέγονε Μάττηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε Φυγμαλίω, βιώσας δ' ἔτη πενήτηντα ἑξ ἐβασίλευσεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ
 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν ὠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμιου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ρνέ μῆνες ἡ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς Εἰρώμιου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναὸς, ὃς γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ προσθεῖναι πλείω; βλέπεται γὰρ τάλῃθες ἰσχυρῶς ὡμολογημένον. Καὶ πολὺ δὴ πῶς προάγει τῆς τοῦ νεοῦ κα-

18. Sed huic Menandrium Ephesium adjungam. Is autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barbarosque gestas memoriæ mandabat, ex vernaculis cujusque provinciarum vel gentis actis studens historiæ veritatem cognoscere. De his itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita
 « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
 « annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic agger
 « Vastum qui dicitur locum exæquavit, prætereaque auream columnam in Jovis templo collocavit : et ad lignorum silvam profectus, e monte Libano appellato constructuendis templorum tectis cedros excidit ; demolitusque
 « antiqua delubra, nova templa ædificavit, Herculisque et
 « Astartæ sana consecravil, primumque Herculis templum
 « fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum
 « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
 « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
 « Hujus ætate quidam Abdemonius puer junior clarebat,
 « qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum explicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur vero tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthaginis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum successit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xlii,
 « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius filius vita exacta annorum xxix regnavit novem. Hunc
 « nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius Deleasti regnavit, qui vixit annis lvi, regnavit annis
 « xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis lvi, regnavit annis novem. Hic a fratre Phieleto interfectus est, et regno suscepto mensibus imperavit oculo, quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ sacerdos, qui, quum vixisset annis lxxviii, regnavit annis lxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
 « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex. Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum tenuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido, fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem. » Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis ædificatum sit templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constructionem Carthaginis tempus annorum cxlii, mensium viii. Et Phœnicum quidem testimoniiis quid opus est plura adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et multum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἢ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξις·
 ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν
 νεὼν κατεσκεύασαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν
 γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδῆλωται διὰ τῆς ἀρχαιολο-
 γίας.

ιβ'. Λέξω δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
 γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν
 ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
 μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
 μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀν-
 στρεφόμενοις, ἐπειδὴ περὶ τὴν ἀστρονομίαν καὶ περὶ τῶν
 παρὰ Χαλδαίους φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
 ληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
 σὸς ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
 τῶν γενομένων κατακλυσμῶν καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς
 τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστορήκε· καὶ
 περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
 χηγὸς διεσώθη, προσενηγείσθη αὐτῆς ταῖς ἀκρωτείαις
 τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Εἵτα τοὺς ἀπὸ Νῶχου καταλέ-
 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προσθεῖς, ἐπὶ Ναβοπα-
 λάσσарον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
 βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει,
 « τίναν τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν
 ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀφιστάτας αὐ-
 τοῦ ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
 κρησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅπως τε πάντα τὸν παρ'
 ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετόπισεν.
 Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἑτῶν
 ἐβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
 Κρατήσας δὲ φησι τὸν Βαβυλωνίων Αἰγύπτου, Συρίας,
 Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ ὑπερβαλόμενον ταῖς
 πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
 βεβασιλευκότας. Εἴθ' ἐξῆς ὑποκαταβάς ὀλίγον ὁ Βη-
 ρωσσὸς πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
 ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσεται τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ
 τούτου ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
 ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλην
 καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυ-
 νάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
 Ναβουχοδονόσορῳ ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
 δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίξας δὲ
 Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
 αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν
 αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
 ἔβη Ναβοπαλασσάρῳ κατὰ τούτων τὸν καιρὸν ἄρρω-
 στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν
 βίον, ἐπὶ βεβασιλευκότη εἰκοσιν ἑννέα. Αἰσθόμενος
 δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
 δονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρά-
 γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
 Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
 τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum uostrorum in hac regionem adventus : quum enim
 eam universam debellasset, tum denuo templum ædificare
 cœperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata
 sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chal-
 dæos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum
 libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
 sentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere
 quidem Chaldæus, iis vero non ignotus qui in literarum
 studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
 dæorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is
 igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
 luvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac
 Moyses narravit : simul et de arca in qua Noeus generis
 nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
 montium Arneniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume-
 rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassa-
 rum tandem venit, Babylonis et Chaldæorum regem, resque
 ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum
 « et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
 « multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
 « omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
 « cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excita-
 « tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam
 « mansisse annis lxx usque ad Cyrum regem Persarum. »
 Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam,
 Phœnicen, Arabiam; quodque priores Chaldæorum et
 Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
 Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti-
 quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
 modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
 « Nabopalassar, eum, qui in Ægypto et Cœle-Syria et
 « Phœnice præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
 « ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono-
 « soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
 « illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
 « cum satrapa defectore congressus, idque iusta acie, et
 « devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
 « git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater,
 « quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
 « obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu-
 « chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
 « tum accepisset, rebusque in Ægypto et reliqua regione
 « ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen-
 « tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνα-
 « κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς δὲ ὁρμήσας ὀλιγοστός
 « παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 « λαθὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 « αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὁλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 « χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 « αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 « νίας τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 « πολέμου λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 « κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 « πόλιν ἀνακαινίσας καὶ ἐτέραν ἔκωθεν προσχαρισάμε-
 « νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 « ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 « ὑπερέβαλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους,
 « τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὁπτῆς πλίνθου
 « καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 « χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 « σμήσας ἱεροπρατῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς
 20 « βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἔχουσα ἐκείνων, ὑπεραί-
 « ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 « κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγήται, πλὴν ὅντα γε εἰς
 « ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερήφανα συνετελέσθη
 « ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῦ-
 25 « τοις ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 « τὴν ὅσιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταρυτεύ-
 « σας δένδροις παντοδαποῖς, ἐξεργάσατο, καὶ κατα-
 « σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 « τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὀρέας διαθέ-
 30 « σως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
 « ποις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἱστορήσας περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμνεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιοπίστον ἡγητέον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσοῦ λεγο-
 μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνους κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποφαίνειν πειροῖται τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρεία καὶ με-
 γέθει πράξαι διεννηγοῦναι καταστρέψασθαι γὰρ
 αὐτόν φησι καὶ Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱερουσόλοις, ὅτι
 κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρελθόντος, ἐκ τῶν Βηρωσσοῦ
 παρῶς ἐπιβεβλήσεται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὗτος

« commendatis, ut eos una cum gravi armaturæ militibus
 « et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 « paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 « titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regi-
 « que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 « fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 « rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
 « assignari jussit : ipse vero postquam de belli manibus
 « Beli templum reliquaque largiter ornaverat, urbanque
 « Babylonis quæ jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 « addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 « venient obsidendam abacto fluminis eam aggredi, tene-
 « quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 « ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 « bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 « urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 « paternæ regis contiguam aliam extruxit, supereminen-
 « tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 « esset ejus descriptionem facere : suffecerit dicere hoc
 « opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium iola-
 « dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 « pilas e lapidibus extruxit excelsas, easdemque omnis
 « generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 « simillimam referrent, elaboravit, facta etiam paradiso,
 « qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 « Mediæ locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque hæc quidem Berosus de rege prædicto retulit,
 iusuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Græcos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem ædificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illuc ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phœnicum scripta reperiantur
 quæ cum his conveniunt a Berosæ narratis de rege Babylō-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phœnicen illam sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quæ in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere contem-
 nit prædictum Babyloniorum regem fortitudinæ Hercu-
 lem et magnitudine præstitisse : dicit enim eum Libyæ
 bonam partem et Iberiam subjugasse. Quæ vero de Iie-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et ceptum rursus ædificari, quom-
 mo Cyrus Asiæ imperium accepisset, ex iis quæ præterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης. « Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 « ἀρξασθαι τοῦ προειρημένου τείρους ἐμπεσὼν εἰς ἀρ-
 « ρωστίαν μεταλλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκὸς ἔτη
 « τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο δ
 « υἱὸς αὐτοῦ Εὐεῖλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 « πραγμάτων ἀνόμιμος καὶ ἀσελγὴς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 « τοῦ τῆν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀν-
 « ρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 « τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν δ ἐπιβουλευσας αὐτῷ
 « Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τεσσαρά. Τούτου
 « υἱὸς ἡαβοροσοάρχοδος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 « παῖς ὢν μῆνας ἐννέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 « ἐμφανίειν κακοήθη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη.
 « Ἀποκομένου δὲ τοῦτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 « σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέβηκαν Ναβον-
 « νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλωνίας, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐστ-
 « σίας. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τεῖχη
 « τῆς Βαβυλωνίαν πόλεως ἐξ ὅπτης πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 « του κατεκοσμήθη. Οὗσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 « τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὼς Κύρος ἐκ τῆς
 « Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 « μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς
 « Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἐφοδὸν
 « αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρατα-
 « ξάμενος, ἤττηθείς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστός,
 « συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππητῶν πόλιν. Κύρος δὲ
 « Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 « πόλεως τεῖχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 « γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέει-
 « κεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 « Τοῦ δὲ Ναβόννηδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 « ἀλλ' ἐγχειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κῦ-
 « ρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 « νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 « μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 « τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »
 κα'. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γάρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 χονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῃ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 « τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρῆμωσε, καὶ ἦν ἀρανὴς ἐπὶ ἔτη
 « πεντήκοντα. δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τὸν
 « θεμελίων ὑποβλήθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 « βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 « κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτειν τῶν ἀποδείξεων
 « τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 « ταριθμησις. « Ἐπὶ Εἰθωδάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 « κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 « ὀκτα. Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Βαβλ ἔτη δέκα. Μετὰ
 « τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 « « βαλος Βασλάχου μῆνας δύο, Χέλδης Ἀβδαίου μῆνας
 « δέκα, Ἀβθαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 « καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλείου δικασταὶ ἔτη ἑξ, ὧν
 « μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαβλάτορος ἑνιαυτὸν ἓνα. Τούτου
 « τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit prae dictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmarduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suae conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitate pra se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciatu interfectus est. Hoc autem preempto, quum in-
 « ter se coisissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis moenia, quae flumini adiacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius edificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu; acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quaerens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnati difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhuma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque haec narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui ceptum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phoenicum hi-
 storias : haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ithobato apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Ernibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdaei menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex, inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « praefuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐδασίλευσεν ἔτη τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρώμου, δὲ ἐδασίλευσεν ἔτη εἰκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κύρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν δὲ σύμπας χρό-
 5 νος ἔτη πενήνκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτῳ δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κύρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 παρελάβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμματασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὡμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονείκοις ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προειρημένα.
 15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βαρβάροις ἀναγραφαῖς, μόνοις δὲ τοῖς Ἑλλήσι πι-
 στεῦειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 20 πρᾶθῆσθαι ἐν ἰδίοις αὐτῶν συγγράμμασιν. Πυθαγό-
 ρας τοίνυν ὁ Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ πάντων ὑπειλημμένος διενεγκεῖν τῶν
 φιλοσοφούντων, οὐ μόνον ἐγνωκώς τὰ παρ' ἡμῖν δῆ-
 λος ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 25 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 σημότατός ἐστιν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοίνυν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ
 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 30 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τοῦνομα Καλλιφώντος,
 τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 ὁλάσῃ, καὶ τὸν διψῶν ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης
 35 ἀπέχειν βλασφημίας. » Εἴτα προστίθεται μετὰ ταῦτα
 καὶ τάδε· « Ταῦτα δ' ἐπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν δοξὰς μιμούμενος καὶ μεταφέρειν
 « εἰς ἑαυτὸν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθεῖς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίους νομιμῶν εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεγκεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἄγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἐθνῶν εἰς
 τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆται καὶ ζήλου παρ' ἐνόις ἡζιῶτο.
 Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικοὺς ὄρκους
 45 ὁμνύειν· ἐν οἷς μετὰ τινῶν ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον ὄρκον Κορβάν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὗτος εὐρεθῇ πλὴν μόνοις Ἰουδαίοις. Δηλοὶ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεμερητηνευόμενος δια-
 λέκτου, ὧρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος ὁ
 50 Ἀλικαρνασσεύς ἡγνόηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ βιβλίῳ φησὶν οὕτως· « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησὶ, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰετοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum lvi,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus cepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctuque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua sæculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sub
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quia
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multaque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyrionum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus vocat quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 « Colchii et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι δμολο-
 « γῶσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμῶδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τούτοις ἀστυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 « ῥασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμνόμενοι ἀνθρώπων μῦθοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι
 « φαίνονται ποιῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθιοπῶν οὐκ ἔγω εἶπὼν ὑπὸ κότεροι παρὰ
 « τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἴρηκε Σύρους τοὺς
 « ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμνεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 « στίνην κατοικοῦντων μόνου τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 « Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 « ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γενόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 « ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται· Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 « βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γάρ
 « πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐντάττει
 « λέγων,

Τῷ δ' ὅπθην διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφίεντες·
 ὅππεν δ' ἐν Σόλυμοις ὄρεσι πλατὴν ἐνὶ λίμνῃ,
 αὐχμάλιοι κορυφάς, τρογοκούριδες· αὐτὰρ ὕπερθεν
 ἱππῶν δαρτὰ πρόσσωπ' ἐφόρουν ἐσκληρότα καπνῷ.

ἄλλον οὖν ἐστίν, ὡς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
 « σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 « καὶ κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλτίτιν λεγομένην λίμνην.
 « Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 « καὶ μεῖζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
 « μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἠπίσταντο τοὺς Ἰου-
 « δαίους, ἀλλὰ καὶ θαύμαζον ὅσοι αὐτῶν ἐντύχοιεν
 « ὡς οἱ φυλοτάτοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφία
 « μάλιστα θαυμασμένοι, ῥάδιον γινώσκει. Κλέαρχος γάρ,
 « ὁ Ἀριστοτέλους ὦν μαθητῆς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 « φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 « βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλῃ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 « τίνος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἱστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 « γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθῃσι. Ἔστι δ' οὕτω γεγραμ-
 « μένον· « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 « εἴπεν, Ὑπεροχίδῃ, ὄνειροις ἴσα σοι δόξω λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γάρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν ὁ
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρώτων διελθωμεν, ἵνα μὴ ἀπειθῶμεν
 « τοῖς τῶν ἀπαγγελῶν διδασκάλοις. Λέγε, εἶπεν ὁ
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοι δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κολίης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λῶνται δὲ, οἷς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 « Καλανοί, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τοῖνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ἐν κατοί-
 « κῳσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πᾶν σχολιὸν ἐστίν, Ἰερουσαλήμ γὰρ αὐτὴν
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ πῶς ἐπιξενούμενός τε

« dicisse ab Aegyptiis et ipsi constentur. Syri autem qui fin-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Aegyptii. Ipso-
 « rum vero Aegyptiorum atque Aethiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palaestina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palaestinam
 « soli Judaei circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 « pronuntiavit. Porro Chærilus ex antiquioribus poetis de
 « gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 « expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 « gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 « dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnicum ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtonsas comis, squalenti vertice, equini
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum me-
 « minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 « quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 « enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 « Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 « noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 « mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 « celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 « discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 « de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 « viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 « quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium dicitur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiāmus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Cœle-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Καλαν, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes ; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum ; Hierusalem enim
 « vocant. Ille igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολὺς καὶ τῶν ἄνω τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὐ τῇ διαλέκτῳ μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 5 « τόπους ἐν οἷς ἦμεν, ἐντυγχάνει ἡμῖν τε καὶ τισὶν ἐτέ-
 « ροις τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνωκείωτο, παρεδίδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἶρηκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμάσιον
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεζίων. Ἐνεστί δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλεον γνῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γὰρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλεάρχος
 μὲν οὖν ἐν παρεκθάσει ταῦτ' εἶρηκεν (τὸ γὰρ προκεί-
 15 μενον αὐτῷ ἦν ἕτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀδδρήριτης, ἀνὴρ φιλόσοφος αἵμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συνακμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενόμενος
 οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραφε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἔνια
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἑνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμῃς
 25 καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς, ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ.
 Προσθεῖς γὰρ ταύτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγος ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλέξανδρον δὲ τεθνάναι πάντες ὁμολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 πιάδος. Ἀπὸ τῶν οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκείνον καὶ κατὰ
 Ἀλέξανδρον ἡκμαζεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 Ἐκαταῖος πάλιν ταύδε, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγκρα-
 35 « τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινονεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἡβουλήθησαν. » Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεκίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρώπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὡς ἐζήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « ὁμοέθνοισι μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἐτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἔμπειρος· καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πεντακοσίους εἰσὶν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προειρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρώπος τετευχὼς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινες τῶν μεθ' ἐαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνω πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοίκησιν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Εἶτα Ἐκαταῖος ὁλοῖ πάλιν πῶς ἔρχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραβῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut a-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientiæ experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc di-
 xit Aristoteles apud Clearchum, et super hæc multam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere: mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dicit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentione facta. Hecataeus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemæo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere:
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam confluit Ptolemæus cum Demetrio: illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olym-
 piade vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hæc
 Olympiade, dicit: « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorcetes. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olym-
 piade cxiv e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecataeus porro hæc dicit: « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem;
 « magnunque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezecias pontifex
 « Judæorum: homo ætate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus: quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem vici jam laudali
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserat, differenti amonem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et na-

« γαρσύν, φησί, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνωμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλαχιζόμενοι πολλὰκις ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπεισθῆναι τῇ δια-
 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτου καὶ αἰκίαις
 « καὶ θανάτοις δεινोτάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρῷα. » Παρέχεται δὲ καὶ
 τεκμήρια τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 οὐκ ὀλίγα. Φησὶ γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 « λῶνι γενομένου καὶ προελομένου τὸ τοῦ Βήλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ ταῖς
 « στρατιώταις θυμῶς φέρειν τὸν χεῖρον προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομείναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ἕως
 « αὐτοῖς συγγόντα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἄδειαν. * *
 « Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησί, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατράπαις ἐξέτινον, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγγώμης
 « μετελάμβανον. » Καὶ προσεπιτίθησιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 τούτοις αὐτοὺς ἐστὶ θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 πολυανθρωπότατον γεγενῆαι ἡμῶν τὸ ἔθνος. « Πολ-
 « λὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
 « οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ στάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 « θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἱστο-
 « ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν· ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἐστίν. »
 « Ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 « καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιότατος κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πλήθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶς
 « κατασκευῆς, οὗτος αὐτὸς διηγείται. « Ἔστι γὰρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα μί-
 « λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μῆκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηγῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμὸς ἐστὶ τετράγωνος, οὐκ ἐκ τεκτῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκείμενος· πλε-
 « ρὸν μὲν ἐκάστην εἴκοσι πηγῶν, ὕψος δὲ δεκάπη/υ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἶκημα μέγα, οὗ βωμὸς ἐστὶ καὶ λυ-
 « χνίον, ἀμρότερον χρυσοῦ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκήν.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἐστὶν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμα δὲ οὐκ ἐστὶν οὐδὲ ἀνά-
 « θημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
 « οἷον ἀλσώδες ἢ τι τοιοῦτον. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς, ἀγνεῖας τινὰς
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν οἶνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose saepe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatus saevissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Belli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus praecepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria exstruxissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidem mulctam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 praeterea adjicit quod merito ob haec admirationem ha-
 bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
 maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persae : non
 « paucæ autem etiam post obitum Alexandri in Ægyptum
 « et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 centena millia arurarum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judæa namque hujus est amplitudinis. » Imo quod
 et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judæorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in meditullio scilicet urbis septum
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi-
 « dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cujus latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychnu-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duotum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec plania nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτοὺς παρατυχεῖν φησιν ὑπ' αἰδρός
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 θήσεται. Λέγει δ' οὕτως· « Ἐμοῦ γοῦν ἐπὶ τὴν Ἐρυ-
 5 « θρὰν θάλασσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσολλαμος, ἄνθρωπος ἰκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὖρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων δημο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἀρίστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβαδίζόντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μίντεως τινος ὀρνιθευο-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν αἰτούντος, ἠρώτησε διὰ τί
 « προσμένονσι. Δειξάντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἔαν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
 15 « συμφέρειν πᾶσιν, ἔαν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμπροσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἔαν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σωπῆσας καὶ παρελκύνσας τὸ τόξον ἔβαλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινε. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινων ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « Τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαβόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προῖδων, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἄν
 « τι ὑγιὲς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτεῖναι Μοσολλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ἄλις·
 τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ βράδιον
 ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθειας
 διασυρμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἴεται, μνήμην πεποιημέ-
 30 νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 τὰ περὶ Στρατονίκης, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκέλευε προσεδόχησε, ποιουμένου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλῶνος στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἶθ' ὥς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ἀλι-
 « σκομένης τῆς Ἀντιόχειας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν ὁ
 40 Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 καὶ γέγραπεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγχωρούς, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι-
 45 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς
 « ἐσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἄνοιαν, ἣ
 « μὲν πατρὶς εἰλήφει δεσποτὴν πικρὸν, ὁ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγθη φαῦλον ἔχων εἰθισμόν. Τὸ δὲ συμβᾶν πλὴν
 « ἐκεῖνον τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τῆνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equilibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium captaret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecateo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Anti-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interijt. » Istā præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Ii qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti otiosi diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alias
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbam
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

• φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
• μένην ὑπόνοιαν, ἥνικ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
• περὶ τῶν διαπορουμένων ἐξασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
• Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
• δυσμενείας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
• ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
• ποὶ τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
• αἰεὶ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἔνιοι τῶν συγγραφέων
• τὸ ἐθνὸς ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
• τίας οὐκ ὑγιεῖς τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμηρίον οἶμαι
• παρεῖναι. Ἰερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
• ἱστορίαν συγγεγραφώς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
• ταίῳ χρόνον, φίλος δ' ὦν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
• Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὅμως Ἑκαταῖος μὲν καὶ
• βιβλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἰερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
• τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σκεδὸν ἐν τοῖς τόποις
• διατετροφός. Τοσοῦτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
• διήνεγκαν. τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
• μνήμης ἄξιοι, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀληθειαν πάντως τι πάθος
• οὐκ εὐγνώμον ἐπεσχότησεν. Ἀρχοῦσι δὲ ὅμως εἰς τὴν
• ἀπόδειξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
• δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἔκλεινας τε το-
• σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
• τοῖς εἰρημένοις Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασάας,
• καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερος τε καὶ
• Κόνων, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
• γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχηκα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
• ἡμῶν ἐμνημόνευσαν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημένων
• ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τὸν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
• διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βιβλίοις ἐνέτυχον,
• κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
• ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεθέμην. Ὁ μέντοι
• Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
• Εὐπόλεμος οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
• γινώσκειν ἄξιον· οὐ γὰρ ἐντὶν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
• βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἐτί μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
• τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
• τὰς λοιδορίας, αἷς κέρηνται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
• ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφοῖσι ταῦτα καθ' ἑαυ-
• τῶν χρῆσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις
• τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνίων δυσμενείαν,
• οἶμαι γινώσκειν τοὺς πλείον ταῖς ἱστορίαις ἐντυγχάνον-
• τας. Καὶ γὰρ ἐθνῶν τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
• ρυπαίνεον τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχειρήσαν
• λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
• κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
• (οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπος ἐστίν, ὡς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν
• Θηβαίων πόλιν διέβηκε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
• ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
• βεβλασφήμηκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
• δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φθόνον καὶ
• κακοῦθιαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καινολογεῖν μνήμης ἄξιον

• psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
• per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambiguīs
• humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agathar-
• chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
• hæc examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
• et salutē et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
• pietatem semper præferunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
• ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
• sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me
• daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
• Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecatai,
• regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
• Hecataeus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
• Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
• licet pene in ipsis locis nutritus easet. In tantum hominum
• voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
• mavit quos studiose memoraret; alteri vero omnino iniqua
• quædam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
• Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
• ptiorum et Chaldaeorum ac Phœnicum historiæ, præterea-
• que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
• dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristo-
• phanem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
• et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
• omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
• tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
• citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
• a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
• communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffra-
• gati sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
• rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupo-
• lemus, a vero propius abfuerunt : quibus etiam, si quid
• peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
• quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
• qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
• tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
• nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
• ctoresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
• quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
• inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
• storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
• marum civitatum nobilitatem fœdere, rerumque publicarum
• formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
• dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
• atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
• est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
• calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
• prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
• rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
• atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria se

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνοήτοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὑγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μαχηθῆσαν καταδικάζουσι.

6 κς'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν ὥς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντες οὔτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐβουάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακῶς θεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ὑπδαίμονησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νενομισμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέσθηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πᾶσι τοῦ ταῦτα θεοῦ νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δο-
20 ξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὁρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφθόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἤλθον ἀνοίας καὶ μικροψυχίας ἐνοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖαις αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὄκνησαν
25 τᾶναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κς'. Ἐφ' ἐνός δὲ πρώτου στήσω τὸν λόγον ᾧ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχιότητος ἐχρησάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
30 ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχρημένος, πρεσιπῶν τοῖς ἡμετέροις προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας κρατῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτοῖς ὁμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὑστερον ἐκπεσόντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν καταστρεῖν, καὶ κτίσαντες
35 Ἱερουσόλυμα τὸν νεῶν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δοὺς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρ-
40 ενέβαλεν, ἀναμῖξαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πληθὺς λεπτῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστίμασιν, ὥς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγνωσθέντων. Ἀμένωφι γὰρ βασιλεὺς προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ὀρίσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ
45 τῶν ἄλλων βασιλέων ἀκριβῶς τὰ ἐτη προστιθεῖς, τούτῳ προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίοις ἔτεσι καὶ ὀκτωκαίδεκα πρότερον ἱστέρηκε γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱερουσόλυμα· Ἰέθμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐξῆλθον. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια
50 ἐνενήκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθου καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθου Αἰγυπτον, τὸν δὲ Ἑρμαίου Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὃν ἐκβαλὼν ὁ Σέθως ἐβασίλευσεν ἔτη νθ'· καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ῥάμψης ἔς'. Τοσοῦτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri his hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quæ vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, his causam et originem Ægyptii præbuerunt; quorum gratiæ nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum geslarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Ægyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæ in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum politii sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejuscemodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentia animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occæcati ignorarunt, quod sibi nec contra scripserint.

26. Ad unum itaque præcipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostræ testem adhibui. Ille enim Manetho, qui historiam Ægyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Ægyptum advenisse, ejusque incolæ subjugassee, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis ædificatis templum exstruxerint, eousque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quædam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Ægyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Ægypto fugere compulsorum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adijciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tetimosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis LXVI. Ante

θεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὡμολογηκώς, τὸν Ἀμένωφιν εἰσποιήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ ὅν ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὁρος τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευκῶτων ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν ὑμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμένωφει, πατὴρ δὲ ἱπίος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως ἡ τε σοφίαν καὶ πρόγνῳσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμῳ ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν, ἀθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μιᾶρῶν ἀνιπῶν τὴν χώραν ἅπασαν ποιήσειεν. Ἦσθέντα δὲ βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελοιθημένους ἐκ Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους ἰαδὰς ὁκτώ), καὶ τοὺτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν, ὡς ἐργάζονται καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκεχυμένοι. Εἶναι δὲ τινες ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων σὶ λέπρα συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκεῖ, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδείσαι πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βισθέντες θήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχήσουσι τοῖς μιᾶροισι καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἔτι ἰσχυρότερα. Μὴ τολμήσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα ὁ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν αὐτοῖς δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κά-
 ειτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λατομίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρούντων, ἀξιώθεις ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ σκέπῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖσαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπίστασιν ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενον τινὰ τῶν Ἰλλιοπο-
 λιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τούτῳ πε-
 « θαρχήσαντες ἐν πᾶσιν ὥρκομότησαν. Ὁ δὲ πρῶτον
 « μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε
 « τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶιον
 « ἀπέχεσθαι μηδενὸς, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνά-
 « πτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα
 « δὲ νομοθετήσας καὶ πλεῖστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς
 « Αἰγυπτίοις ἐθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχει-
 « ρία τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τείχη, καὶ πρὸς πό-
 « λεμον ἐτοιμοὺς γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βα-
 « σιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν
 « ἄλλων ἱερέων καὶ συμμαχισμένων ἐπεμφε πρέσβεις
 « πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμώσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς
 « πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ'
 « ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας
 « ἡξίου συνεπιστρατεῦειν δημομαδὸν ἐπ' Αἴγυπτον.
 « Ἐπάζειν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγελματο πρῶτον μὲν εἰς
 « Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπι-
 « τήδεια τοῖς ὄχλοις παρέξειν ἀφρόνως, ὑπερμαχῆσεσθαι
 « δὲ, ὅτε δέοι, καὶ βραδύως υποχείριον αὐτοῖς τὴν χώραν
 « ποιήσειν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γινόμενοι πάντες προθύ-
 « μως εἰς εἰκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεχώρησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Ægypto egressos confessus, dein quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, quique de divina visus est participare natura propter sapientiam præscientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudio perfusus omnes corporis aliqua injuria affectos ex Ægypto congregasse dicit; et multitudinem crevisse ad numerum octo myriadum; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercebantur pariter ac alii Ægyptii eo destinati Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritatem esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; prætereaque dixisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Ægypto dominaturos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemis-
 se. Quae de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapi-
 « cidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem
 « et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis
 « exhaustam, quæ fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis
 « concessit. Est autem hæc urbs, juxta theologiam anti-
 « quam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc
 « locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem
 « sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsi-
 « phum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos
 « juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut
 « neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quæ
 « præcipue sacra apud Ægyptios erant, se abstinere, sed
 « ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copula-
 « rentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem
 « ista sanxisset et alia quamplurima maxime Ægyptiorum
 « moribus adversantia, multarum manuum opera jussit
 « ædificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adver-
 « sus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum
 « etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit
 « legatos ad Pastores, qui a Tethmosi depulsi in urbem
 « Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quæ
 « sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut
 « una expeditionem facerent in Ægyptum. Et quidem pro-
 « misit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam
 « patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae,
 « propugnaturum autem quum opus foret, et facile regionem
 « sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra mo-
 « dum læti, omnes alacriter usque ad ducenta millia viro-
 « rum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολὺ ἦγον εἰς Αὔαριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνου
 « ἔρπον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπιος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 5 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὥς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγκρύψαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμφεως
 « τοῦ πατρὸς ὀνομασμένον, πενταετὴ ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οὓσιν εἰς τριακοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχηματάων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δρομήσας ἦκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκεῖσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἅπαντι τῷ στόλῳ καὶ πλῆθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνῆλθον. Χάριτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χειρίος ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδεύων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐκπτωσιν αὐτάρκει, οὐχ
 25 « ἥττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « ὁρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μιαιοῖς τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσιῶς τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηνέχθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
 « ματα θεωμένοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσουλῶντες οὐδὲ λυμαινόμενοι
 « ζῶα θεῶν ἤρχοντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζώων χρώων χρώμενοι διατέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἠνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιοπολίτης, ὄνομα Ὁσάρ-
 40 « σιφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιοπολεὶ θεοῦ Ὁσίρεως, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετίθη τούνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ὁ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἀ παρίημι συντο-
 45 τομίας ἕνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανέθων πάλιν ὅτι μετὰ
 ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγά-
 λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμφης καὶ αὐτὸς
 ἔχων δύναμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 τοῖς μιαιοῖς, ἐνίκησαν αὐτούς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὁρίων τῆς Συρίας.
 Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανέθων συνέγραψεν· ὅτι
 δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδιαστεί-
 λόμενος ἐκεῖνο τῶν ὑστερον πρὸς αὐτὸν λεχθησομένων
 ἕνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὁμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Ægyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animi despondere cepit, quum ei in mentem veniret
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Ægyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se arcessivit; et
 « sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Ramesses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Ægyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam facili prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphin
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accessiverat, mox in Æthiopiam cum universis
 « navibus et Ægyptiorum multitudine se transtulit. Benedi-
 « ctis enim ipsi obstrictus erat Æthiopi rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Æthiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad lines Ægypti. Et in Æthiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Ægyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicos incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejec-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quæ quidem Ægyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis nullis, quæ brevitatis ergo prætereo. Ru-
 sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Æthi-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses illud cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et nullis
 cæsis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illud autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequæ-

χῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίου, ἀλλ' αὐτοὺς ἔξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνεμίχθησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λευκοδμήνοιοι, καὶ ἔτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγών, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγόνει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

χῆ'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθεται καταγέλαστον. « Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμένωρις ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν. » Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τράγον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἐώρα· τοὺς αὐρανίους δὲ πῶς ἡδύνάτο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσπετιν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς ἄλλος ἐοράκει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπέπυστο ποταποὶ τινὲς εἶσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι' οὗ τοῦτο κατορθώσκειν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ πρόεργον τὸ ἀδύνατον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ γὰρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶχε διὰ τοὺς ἡρωικωτάτους ἢ λεπρωτάτους ἀρανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀργίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτω δὲ μυριάδας τῶν λεπρῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἰόντε μιᾷ σχεδὸν ἡμέρᾳ συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντεως ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσε ἐξορίσαι τῆς Αἰγύπτου τοὺς λευκοδμήτους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ καθάραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἴγυπτον, τῷ δὲ βασιλεὶ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν. Εἶτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντίπερ τῷ βασιλεὶ βουλομένη τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλόγος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησόμενων κακῶν; ἡ τί χεῖρον ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν αὐτὸν ἐσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐχέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων φοβηθεὶς, τοὺς λευκοδμήτους ἐκείνους, ὧν αὐτῷ καθαρεῖσθαι προεῖρητο τὴν Αἴγυπτον, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ « δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὥς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὐαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελέσθαι τῶν ἐξ Ἡλιοπολῶς πάλαι γεγονότων ἱερέων, καὶ τοῦτον αὐτοῖς εἰσπρήσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ ὀρησκειομένων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνομοσμένων· ὅρκοις τε τὸ πλῆθος ἐνόησάμενον, ἧ μὴν τοῦτοις ἐμμένειν τοῖς νόμοις, καὶ τειγίσαντα τὴν Αὐαριν πρὸς τὸν βασιλεῖα πόλεμον ἐξενεχεῖν. » Καὶ προστίθεται ὅτι « ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὐαριν ὑπισχνόμενος· εἶναι γὰρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφιστράμενοις προγονικήν.

quam Aegyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Aegyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Aegyptii morbidii, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos actibus praecesserit, haec ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque sigmenti causam posuit ridiculam. « Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit. » Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: caelestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alios hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem haec rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non praescivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causae fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora multata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosororum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem praecepit corpore debilitatos Aegypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibimet mortem consciverit, ut qui deorum iram praevideret et ea quae Aegypto evenitura essent mala; quodque praedictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum praescivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Aegyptum ex praedictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed « rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quae vocabatur Auaris. Ad quam congregati principes, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quae in Aegypto cultu divino afficiebantur, sed omnia mactarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjunctionis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse. » Deinde adjicit quod « Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς ὁρμωμένους αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καθέ-
 ξιν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἰόμενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 ὄρῃαι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παρτεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνίστανται καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 πέας ἀποσφάττειν, ὅπως τε μηδεμιᾶς ἀπέχεσθαι παρα-
 10 νομίας μηδὲ ὁμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερεὺς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἡλιοπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιο-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρεως μεταθέμενος· δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῳ δὲ, φησὶν, εἶται τὸν
 15 Ἀμένωφιν (τοσοῦτον γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σεως πεπρωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισοῖς,
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνει πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέγρι τῶν τῆς Συρίας ὄρων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνέησιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τε τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 ρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομιῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 25 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγεγόνεισαν πρῶ-
 τεροὶ πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κἀκεῖνον ἐμίσουν, ἰδὲ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἅπαντας ἤσαντο
 πόλεμον, ὁλοθρόν τε πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 30 ποις πολεμεῖν διεγνωκότες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράφησαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανεθῶνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκεῖνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερέας ἐπινόησαι τε ταῦτα
 καὶ ὁρκοποιηθῆσαι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 ποστῆσαι οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μισοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ποίως
 αὐτοῖς φίλιας, ἢ τίνας αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηργμέ-
 νης; τούναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακούσαι ταῖς
 45 ὑπισχυομένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον καθέξουσιν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπείρως ἔχοντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτοῦκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως ἢ κακῶς
 ἔπραττον, ἴσως ἂν καὶ πρεσβάζοντο· πόλιν δὲ κατοί-
 κούντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν χρεῖττον τῆς Αἰ-
 50 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐγθροῖεν μὲν πάλαι,
 τὰ δὲ σώματα λαλωθμένοις, οὐς μηδὲ τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλον παρακινδυνεύσειν βοη-
 θούντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γενεσόμενον προήδεσαν δρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἶρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptium omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepissee, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare iussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero
 reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fatis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasse et multos interfecisse, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis : tamen quum lato-
 miis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam accepissent,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsecuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent : quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbosos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ὡς « ὁ παῖς τοῦ Ἀμενώριος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηγείαζεν » καὶ τοῦτο μὲν ἤδισαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Τὰ σιτία κρατήσαντάς φησι τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ δεινὰ ὄραν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ονειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγόν, ἢ δέον τοῖς ἔξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἐγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξειν ὠμωμόχεσαν, οἱ τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνοις ὕστερον Ἀ-
 α μένωφις ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς « πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάσπασιν ἔστιν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὁποθενδοητοῦν ἐπιούσιν εὐδαίμων· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατούντες αὐ-
 15 τήν, ζῆν πυθνανόμενοι τὸν Ἀμένωφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. « Ὁ δὲ καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναγρῶν, φησὶν, αὐτοὺς, « ἠκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι
 20 οὐ ῥάδιον ὃν ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διαλθεῖν.

Χ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἔστιν οὔτε τὸν ἐκείθεν τινες ἀνεμίχθησαν. Τῶν γὰρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἐκεῖ
 25 γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστὸν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον
 30 νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιοπολίτην εἶναι τῶν ἐκείθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεξληλαμένον. Δεικνύται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακοσίοις πρότερον ἔτει γεγονόσι καὶ τοὺς ἡμετέρους
 35 ἔξαγαγόν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν γῶραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑπ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορᾷ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεχρημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ δῆλός ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπείρηκε μήτε μένειν ἐν πόλει μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν,
 40 ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατεσχισμένους τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ ὁμώροφον γενόμενον οὐ καθρὸν ἡγείται. Καὶ μὴν κἀν θεραπευθῇ τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προείρηκε τινὰς ἀγνεῖας, καθαρ-
 45 μους πηγαῖων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρήσεις πάσης τριχὸς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντίον εἰκὸς ἦν προνοῖα τινὶ καὶ φιλανθρωπία χρή-
 50 σασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς ὁμοίως αὐτῷ δυστυχίσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βρα-
 χύτατόν τι τοῦ σώματος ἠκρωτηριασμένοις ἱερᾶσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερωμένος τοιαύτῃ χρῆσαιο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophis cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisse : » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Ægypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Ægyptii. « Verum aliquanto post Ameno-
 « phis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque « ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Ægyptus est omnibus undecumque eam invadentibus captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Æthiopia communiverant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero « etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum laud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Ægypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea ini-
 35 verunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Ægyptii et divinum existimant; volunt autem eum sibi vindicare cum obreccatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum XVIII annis priorem exstitisse, et patres nostros ex Ægypto in regionem quam nunc tenemus eluxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus inciderit, manifestum est ex iis quæ ab ipso dicuntur. Lepra affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum cen-
 40 set impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quanquam econtra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: ve-
 45 rum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem incideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εις δναιδός τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁ-
σαρσίφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς
τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα
δηλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ
οἱ Αἰγύπτιοι μωϋ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι
νομίζω καὶ δῆλον εἶναι Μανεθῶς, ἕως μὲν ἠκολούθει
ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολλὴ τῆς ἀληθείας διη-
μάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος
ἢ συνέθηκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισι τῶν πρὸς ἀπέ-
χθειαν εἰρηκώτων ἐπίστευεν.

λδ'. Μετὰ τούτων ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα.
Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγρά-
φειν, καὶ προσθεὶς ταῦτο ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ
Μανεθῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην,
φησὶν εἶναι « κατὰ τοὺς ἕκτους ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμε-
νώφει, μεμφομένη αὐτὸν εἶναι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ
πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα-
τέα φάναι, ἐκ τῶν τούτους μολυσμοὺς ἔχόντων ἀνδρῶν
καθάρη τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν.
Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισυνῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε
ἐκβαλεῖν. Ἡγεῖσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν
καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύ-
πτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσῇ Τισιθὲν,
τῷ δὲ Ἰωσήφῳ Πετεςήφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον
ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὀκτὼ καταλε-
λειμμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφους, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν
Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φίλιαν συνθεμένους ἐπὶ
τὴν Αἴγυπτον στρατεῦσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ
ὑπομείναντα τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν
καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἔρχουσαν ἦν κρυπτομένην ἐν
τῇ σπηλαίῳ τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσήνην, ὃν ἄν-
δρῶν ἔκδιωξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν,
ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω-
φιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτό-
θεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδο-
λογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα-
τον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσούτων. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συν-
τιθέντες οὐχ ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς
τὰ δοξάντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν
τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς τῶν μιαιῶν ἐκβολῆς, δὲ δὲ Χαιρήμων ἰδίον ὡς τῆς
Ἰσιδος ἐνύπνιον συντέθεικεν. Κάκεινος μὲν Ἀμένω-
φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρ-
μὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους
ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύνεγγυς, ὀκτὼ μὲν μυριάδας ἐκεί-
νου λέγοντος, τούτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἴκοσι. Ἐτι
τοίνυν δ' μὲν Μανεθῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς
μιαροὺς ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὐαριν δοὺς ἐγκα-
τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολε-
μώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱε-
ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· δὲ δὲ Χαιρήμων
ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὐ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in-
credibiliter mutatum. « Osarsiph enim, inquit, voca-
batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum.
Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen :
nam aquam moy vocant Ægyptii. Satis igitur declaratum
esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta
sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad
fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili-
ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narra-
verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremone inquirere. Hic enim
Ægyptiacam se scribere historiam professus, afferensque
idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium
ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi appa-
ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum
dirutum esset. Phritiphanten vero sacrum scribam
dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet,
fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor-
tuum biduum colligisse et e finibus ejecisse. Duces
vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque
hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina
esse, Moysi quidem Tisitlen, Josepho vero Peteseoph.
Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cccclxxx millia
ab Amenophi relictis, quæ is in Ægyptum transferre no-
luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expedi-
tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum
non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relictis uxore
gravida : quam, in speluncas quasdam additam, puerum
enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expu-
lisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ;
et patrem Amenophin ex Æthiopia recepisse. »

33. Et hæc quidem Chæremone. Reor autem ex his ipsis
quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volun-
tatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut
in tantum discreparent. At qui mendacia componunt, non
quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi-
sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem
videndi deos ait causam exstitisse ejiciendi impuros : Chæ-
remone autem suum tanquam Isidis somnium finxit. Et ille qui-
dem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lu-
stratione facienda ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis
autem numero sane non multum discordant, illo octoginta
millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Ma-
netho quidem primum in lapidinas ejicit pollutos, deinde
Auarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello
vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hieroso-
lymitanorum auxilia : Chæremone autem Ægypto disce-
dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὁκτὼ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμενώφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνας
 5 ἢ πῶθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρηκαν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἴτ' ἐξῶθεν ἤκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ
 10 Μωϋσῇ καὶ τὸν Ἰώσηπον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταύτῳ χρόνῳ συνεξηλασμένον, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μωϋσέως πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὧν ἔστιν ἕτη σχεδὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσσης ὁ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα-
 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκρίπτει φυγῶν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεπονήκειν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγεννημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας
 20 εἴκοσι. Ὁ τῆς εὐχερείας· οὐτε γὰρ πρότερον οἱ τινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὁκτὼ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφάρησαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβάλλοντο. Τὸ δὲ θῆθαυμάσιωτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς
 25 Ἰουδαίους ὀνητόν ἐστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἴκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὁκτὼ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐθὺς ἴσως ἂν εἴη διὰ πλείονων ἐλέγχειν τοὺς ὑφ' ἑαυτῶν ἐληλεγμένους·
 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἦν μετριώτερον.
 λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληρότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύσματος, ὑπερπεπαικίота δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δηλός ἐστι συνεθετικὸς κατὰ πολ-
 35 λὴν ἀπέλθειν. Λέγει γὰρ « ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρούς ὄντας καὶ ψωρούς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφήν. Παμπόλων δὲ ἀνθρώπων νοσηλῆς περιπεσόντων ἀκαρπίαν ἐν
 40 τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόκχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνία πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθάραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐτοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωρούς
 45 καὶ λεπρούς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βόκχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιβωμίτας προσκαλεσάμενον κελεύσαι ἐπιλογῇν ποιησάμενους τῶν ἀκαθάρτων
 50 τοῖς στρατιώταις τούτους παραδιδῶναι κατὰξιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρήμον, τοὺς δὲ λεπρούς εἰς μολιθδίνους χάρτας ἐνόησαντας, ἵνα καθύσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέντων δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροισθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relictā, et cum illis rursus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthiopiam se recepissee. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myriades dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium Isidis continxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsum, Chæremón adjunxit, et quidem quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Amenophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio victoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, numero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quomodo cccxxx millia perierint, in acie ceciderint, an ad Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum deī hanc appellationem, illisne ccl millibus leprosorū, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redarguere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem habentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vero incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua continxisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : responsumque a deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente ; et templa expianda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto oraculo, accersitisque sacerdotibus et sacrificis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in desertum ; utque leprosi plumbeis laminis involuti in pelagus dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσάσθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν δ' ἐπιοῦσαν νύκτα νηστεύσαντας ὁλοσχεύσθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σώσασθαι αὐτοὺς. Τῇ δ' ἐπιοῦσῃ
 5 ἡμέρᾳ Μωϋσῆν τινα συμβουλευσάαι αὐτοῖς παραβαλλομένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύεσθαι τε αὐτοῖς μήτε ἀνθρώπων τινὶ εὐνοήσῃν μήτε ἄριστα συμβουλευέσθαι, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περιτύ-
 10 χωσιν, ἀνατρέπειν. Συναινέσαντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοθέντα ποιοῦντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, Ἰακώβος δὲ ὁγλήθοντας ἐλθεῖν εἰς τὴν οἰκουμένην χώραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ σὺλῶν-
 15 τας καὶ ἐμπήσαντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἱερόσυλα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθήσεως ὠνομάσθη· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαν-
 20 τας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ δνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »
 λ'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις ἡῦρεν εἰπεῖν βασιλέα, καὶνότερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὲς ἐνύπνιον καὶ προφήτην Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνα ἀπελήλυθε περὶ τῶν ψυχῶν καὶ λεπτῶν χρησμάτων οἶσιν.
 25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἄρα γε τούτοις τοῖς λεπτοῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἐπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγύριος; Διὰ τί τοίνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰου-
 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ἔξνοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλείως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντας εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντας, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρήμον, ἐκράτησαν δὲ τῆς
 35 χώρας ἥς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιδόχον; Ἐγὼ γὰρ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλώσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς
 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρῴων ἐθῶν οὕτω βραδύως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλαγθὲν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας περὶλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ-
 45 τοὺς ὤμωσαν μηδέποτε εὐνοήσῃν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πολέμοι ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρσθαι τούτους, εἴπερ ἔπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοηθείας δεομένους, ἀνοίαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πένυ πολλὰν παράστηναι, ὅς γε καὶ τούνομα
 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ἱεροσυλίας αὐτοὺς ἐτολμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα πατραρέψαι. Ἀπὸ γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχρὴν τούνομα καὶ μῖσος ἔφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμή-
 σαι αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consulasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequenti nocte jejunasse, ut deos salutis suae propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum praecepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et sanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quae nunc Judaea dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἱερόσυλα (id est Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auclos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confinxit; et omisso somnio et vate Aegypto, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judaeorum, leprosisque his nomen imponens, an quod solos Judaeos morbus ille occupavit? ait enim, populus Judaeorum. Qualis? adventa, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Aegyptii, Judaeos vocas? Quod si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuisset? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum extruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quae hominibus cederent in injuriam. Sive enim Aegyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliacione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Hic autem vir bonus prae immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσυλεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλήσιν ὀνομάζομεν. Τί οὖν ἐτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀναισχύντως; Ἄλλ' ἐπειδὴ
5 συμμέτρον ἦδη τὸ βιβλίον εἴληπε μέγεθος, ἑτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχήν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκειμένον πει-
ράσσομαι προσαποδοῦναι.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τε τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων σύγγραφεις παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποίησάμην πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἑτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολείπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι καθ' ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡμῶν διαπορεῖν, εἰ χρὴ σπουδάζειν. Τὰ μὲν γάρ
ἐστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὁμοία, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
20 πλείστα δὲ βιωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλ-
θες εἰπεῖν, ἀπαιδευσίαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχεί-
μενα καὶ χαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
Ἀλαγωγῶν γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν αὐτοῖαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἄχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγήσάμην εἶναι μὴδὲ τοῦτον ἀνέξετα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὡς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ καθεῖνο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφέδουσαι, ὅταν τις
ἀρχόμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτοὺς ἐλέγχηται περὶ
τῶν αὐτῶν προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ βράδιον
αὐτοῦ διελθεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινώσκειν τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ παραγῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἐστὶ κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τοῖς μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὔτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφοράς τινὰς ἐκεῖθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμμέτρου προαποδείχθαι νομίζω.
Περὶ οὖν δὲ προστίθωσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθῆσθαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
«τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιουπόλιτης· ὁς, πατρίως ἔθεσι
50 «κατηγγυγμένους, ζιθρίους προσευχὰς ἀνῆγεν εἰς οἴους

vitiandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptionem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter adeo conflictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœnicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando, multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et calumnias Manethonis et Chæremonis et aliorum quorundam refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt, nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni vita sua se pro circulatorum gessit: Quoniam vero multi hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus capiuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ, et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes moleste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio libellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex mendaciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris ritibus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri, neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi calamitates inde pulsati fuerint, non mediocriter solum, sed pæne ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quæ vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: «Moses, ut accepi a «grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui, «patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶγεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφελώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν· ὥδε γὰρ καὶ Ἡλίου κεῖται πόλις.
 « Ἄντι δὲ ὁδῶν ἐστῆσε κίονας, ὅφ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιά δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὡς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἰετὸν δρόμον ἡλίῳ συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστή τοῦ γραμ-
 « ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 « ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὐτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 « ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 « ἔπειτα προσέταξεν· ὃ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 « ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 « τοιαύτης περιεργίας, οἷαν συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκού-
 «σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλιουπο-
 15 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 « πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 « συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὀμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 « γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρίς ἐστι
 « διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἔγβης καὶ πρόηκον γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσοῦτοι
 « πληθεῖ πρόγοντος ἐκείνους ἐτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 « ῥαδίως πιστεύων ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὡς δὴ λόγος ἐστι κα-
 « ταψευσάμενος. Τὰ δὲ ὅτι τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 « Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρώντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάρβις πεπηρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 « φωνήκεν, ὡς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς ὁ ἀκριβέστατος.
 « Μανεθὺς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τελμῳσίως βασιλείαν ἀπαλ-
 « λαγῆναι φησὶν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἐτῶν
 « τριακοσίων ἐνενηκόντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόρχοριν τὸν βασιλεῖα, τοῦτέστι
 « πρὸ ἐτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 « ὡς αὐτοῖς ἔδοξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 « ὠρίσατο τὴν ἔξοδον ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 « πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκης ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσέ-
 « ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τεκμηρίον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 « σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 « ἑαυτοῦ τὸν ἐλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 « ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 « Καρχηδόνας κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πεντήκοντα
 « καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστει ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 « τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 « ναὸν οἰκοδομησάμενόν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 « κατασκευὴν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ὠκοδόμησε τὸν ναὸν
 « μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 « καὶ ἑξακοσίας ἔτεσιν ὕστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 « ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσιμάχῳ σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστήν τινα καὶ πι-
 « θανὴν ἀποδοῖδωσιν αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 « ὠνομασθῆναι· « Ὅδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὁδὸν βουδῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujuscemodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri audiusve
 tertius nato : de Moysæ vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Tetimposi ex Ægypto dis-
 cecisse, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cui-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quàm
 ci, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 extruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum ædifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλλος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἡ καταγέλᾳσει τῆς φλυα-
 6 ρίας, ἡ τοῦ παντίου μισήσῃ τὴν ἐν τῇ τοιαύτᾳ γράφειν
 ἀναίδειαν; ὅτῃλον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουθωνίασαν ἐνδεκα
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ
 καὶ χωλοὶ καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποῖους αὐτοὺς
 εἰναί φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προελθεῖν ὁδὸν
 10 ἤδυνήθησαν· εἰ δ' οἱ βαδίζουσιν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾷν τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαχόμε-
 νοὶ πάντες, οὐκ ἂν ἀθρόοι μετὰ τὴν ἑκτὴν ἡμέραν ἐβου-
 θωνίασαν. Οὔτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλὰ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἀλογώτατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προείρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὄρος, δ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέρας τεσσαρά-
 κοντα κρυβῆναι, καλεῖθαι καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἴοντες τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελθεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαββῶ καὶ σάββατον πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπαυσις ἐστὶν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαββῶ, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίους τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσεως καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψευδε-
 ται προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦ παντίου ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὀάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος οἶν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος ὁμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τοὺς Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἔφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύνον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς αἰκίους
 δ' αὐτῶν ἀντιποιούμενους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 ἐσοῖν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπνῶσιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυόμενοι προσποιῶνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινωνοὺς
 50 ἡμᾶς ἐπισπῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν κατ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐβελήσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικούντας αὐτοὺς ἐπὶ

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt) ; neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen conscenso monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dici, indeque descendente Judæis le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum laud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamie suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una se-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνοις λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀνασχίζοντας ψευδόμενος.

δ. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ σφέτλια τῶν ἐν Ἀ-
 5 λεξανδρείᾳ κατοικοῦντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγορήκεν αὐτῶν, ἰδόμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκη-
 « σαν πρὸς ἀλλήμενον θάλασσαν, γειτνιάσαντες ταῖς τῶν
 « κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν δὲ τόπος εἰς λοιδορίαν
 ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν
 10 Ἀλεξάνδρειαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ παράλιον
 ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ
 κάλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον,
 ὡς μὲν ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριόν ἐστ' αὐ-
 τοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλέξαν-
 15 δρος, καὶ ἴσως παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῆς ἐπέτυχον.
 Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νε-
 κροπόλει κατοικοῦν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν
 ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγο-
 20 ρίαν ἔχει Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοὺς τὰς ἐπιστο-
 λὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ
 Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλείων
 ἐντυχόν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα περιέχουσαν, ἃ
 Καῖσαρ δὲ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦ-
 25 τα, φημί, γινώσκων, τάναντία γράφειν ἐτόλμησε, πο-
 νηρὸς ἦν· εἰ δὲ μηδὲν ἡπίστατο τούτων, ἀπαίδευτος. Τὸ
 δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλή-
 θησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαιδευσίας. Πάντες γὰρ οἱ εἰς
 ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶ πλείστον ἀλλήλων
 30 τὸ γένος διαφέρωσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προση-
 γορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν;
 αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀν-
 τιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν
 δὲ κτίστης Σέλευκος. Ὅμοιως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ
 35 τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πολίταις ὁμωνυμοῦ-
 σι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥω-
 μαίων φιλανθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσ-
 ἡγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ με-
 γάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰθὺρες γοῦν οἱ Πάλοι καὶ Τυρ-
 40 ρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον
 ἀραιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω
 λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προεῖπον,
 ἐν τῇ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς
 εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡξίω-
 45 κεν ἀναγινώμενης; Καίτοι μόνους Αἰγυπτίους οἱ κύριοι
 νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστινοσούν
 πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γεννητὸς ὡς
 μετέγειν ἁξίωσιν αὐτὸς ὧν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν
 ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε
 50 τῶν οἰκησόντων τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν
 κτιζομένην Ἀλεξάνδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνή-
 θροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ
 πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα
 γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησιν Ἑκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Egypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Caesar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanorum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Egypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Egyptiis orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiosè ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem hono- rabat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

5 ὅτι διὰ τὴν ἐπιείκειαν καὶ πίστιν, ἣν αὐτῷ παρέσχον
 Ἰουδαῖοι, τὴν Σαμαρείτην χώραν προσέθηκεν ἔχειν
 αὐτοῖς ἀφορολόγητον. Ὅμοια δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ Πτο-
 λεμαῖος ὁ Λάγου περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούν-
 10 των ἐφρόνησε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς
 ἐνεχείρισε φρούρια, πιστῶς ἅμα καὶ γενναίως φυλάττειν
 ὑπολαμβάνων, καὶ Κυρήνης ἐγκρατῶς ἀρχεῖν βουλόμε-
 νος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Αἰγύῳ πόλεων, εἰς αὐτὰς
 μέρος Ἰουδαίων ἐπέμψε κατοικῆσον. Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν
 15 Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, οὐ μόνον εἴ-
 τινες ἦσαν αἰχμαλῶτοι παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων, πάν-
 τας ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ χρήματα πολλὰκις ἐδωρήσατο
 καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιθυμητῆς ἐγένετο τοῦ γνῶναι τοὺς
 20 ἡμετέρους νόμους, καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλους
 ἐντυχεῖν. Ἐπέμψε γοῦν ἀξίων ἄνδρας ἀποσταλῆναι
 τοὺς ἐρμηνεύσαντας αὐτῷ τὸν νόμον, καὶ τοῦ γραφῆναι
 ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμέλειαν ἐπέταξεν οὐ τοῖς τυχοῦσιν,
 ἀλλὰ Δημήτριον τὸν Φαληρίαν καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀρι-
 25 στέαν, τὸν μὲν πεδείξαι τὸν καθ' ἐαυτὸν διαφέροντα Δη-
 μήτριον, τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγ-
 χειρισμένους, ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἔταξεν, οὐκ
 ἂν δῆπου τοὺς νόμους καὶ τὴν πατριὸν ἡμῶν φιλοσο-
 φίαν ἐπιθυμητῶς ἐκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς
 30 ἀνδρῶν κατεφρόνει καὶ μὴ λίαν ἐθαύμαζεν.
 ε'. Ἀπίωνα δὲ σχεδὸν ἐφετῆς πάντες ἔλαβον οἱ τῶν
 προγόνων αὐτοῦ Μακεδόνων βασιλεῖς, οἰκειότατα πρὸς
 ἡμᾶς διατεθέντες. Καὶ γὰρ τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ λε-
 γόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν ὅλην Συρίαν κατὰ κρά-
 35 τος, οὐ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ θεοῖς χαριστήρια τῆς νίκης
 εὐσεβεν, ἀλλὰ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα πολλὰς,
 ὥς ἡμῖν νόμιμον ἐστίν, ἐπέτελεσε θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ
 ἀνέθηκεν ἀναθήματα τῆς νίκης ἁγία. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ
 Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασι-
 40 λεῖαν ὅλην τὴν ἐαυτῶν Ἰουδαίῳ ἐπίστευσαν, καὶ στρα-
 τηγοὶ πάσης τῆς δυνάμεως ἦσαν Ὀνίας καὶ Δοσίθεος
 Ἰουδαῖοι, ὧν Ἀπίων σκώπτει τὰ ὀνόματα, δέον τὰ ἐρ-
 γὰ θαυμάζειν καὶ μὴ λοιδορεῖν, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς ἔχειν
 ὅτι διεσώσαντο τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἥς ὡς πόλιτις ἀν-
 45 τιποιεῖται. Πολεμούντων γὰρ αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ
 Κλεοπάτρα καὶ κινδυνεύοντων ἀπολέσθαι κακῶς, οὗτοι
 συμβάσεις ἐποίησαν καὶ τῶν ἐμφυλίων κακῶν ἀπῆλ-
 λξαν. Ἀλλὰ « μετὰ ταῦτα, φησὶν, Ὀνίας ἐπὶ τὴν
 « πόλιν ἤγαγε στρατὸν ὀλίγον, ὄντος ἐκεῖ Θέρμου τοῦ
 « παρὰ Ῥωμαίων πρεσβευτοῦ καὶ παρόντος. » Ὁρῶς
 50 δὲ ποῖων, φαίην ἂν, καὶ μάλα δικαίως. Ὁ γὰρ Φύσκων
 ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ
 Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, ἀπὸ Κυρήνης ἐξῆλθε
 Κλεοπάτραν ἐκβαλεῖν βουλόμενος τῆς βασιλείας, . . .

bitatem atque fidem, quam ei praebuere Iudaei, regionem
 Samaritidem, ab omni tributo liberam, ab iis insuper te-
 neri voluerit. Similiter quoque atque Alexander sensit
 Ptolemæus Lagi de Judæis Alexandriam habitantibus. Et
 nim castella Ægyptiaca eis commisit, arbitratus illis nec
 fidem defuturam nec fortitudinem ad ea conservanda: quum-
 que firmum in Cyrene imperium tenere vellet et in aliis
 Libyæ civitatibus, illuc misit partem Judæorum habitandi
 causa. Post hunc autem Ptolemæus qui Philadelphus est
 appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eum no-
 strorum, omnibus libertatem, sed et pecunias sæpius dedit:
 et (quod maximum est) leges nostras cognoscendi desiderio
 tenebatur, legendique sacrarum scripturarum libros. Rogat-
 um igitur misit sibi delegari viros qui ei interpretarentur
 legem; utque volumina pulchre exscriberentur, curam
 mandavit non quibuslibet viris, sed Demetrium Phale-
 reum et Andream et Aristeam, Demetrium quidem sui
 ævi omnium doctrina eminentissimum, illos vero custo-
 diam corporis sibi creditam habentes, huic curæ præfe-
 cit; non utique leges et patriam nostram philosophiam
 discoere concupiverat, si his utentes despectui habuisset,
 neque potius valde admiratus esset.

5. Apion autem pæne omnes deinceps Macedonum ma-
 jorum ejus reges ignoravit, nobis familiarissimos et amicia-
 simos. Nam et tertius Ptolemæus, dictus Euergetes, tota
 Syria vi et armis occupata, non diis Ægyptiacis sacra fecit
 ut pro victoria gratias ageret; sed, quum Hierosolyma ve-
 nisset, multas hostias, sicut nostri moris est, Deo immo-
 lavit, et donaria victoria digna dedicavit. Ptolemæus autem
 Philometor et uxor ejus Cleopatra regnum omne suum com-
 misere Judæis, factique sunt totius militiæ duces Onias et
 Dositheus Judæi: quorum nomina cavillatur Apion, quum
 debuisset facta eorum potius admirari et non conviciari, sed
 gratias illis habere quod servarint Alexandriam, cujus civis
 videri vult et haberi. Quum enim bellum inferrent regi-
 næ Cleopatæ, et male pereundi discrimen adirent, isti fece-
 runt ut pax iniretur et mala intestina cessarent. Sed « post-
 « ea, inquit, Onias ad urbem deduxit parvum exercitum,
 « quum illic præsens adesset Thermus Romanorum legatus. »
 Id quod bene recteque admodum factum dixerim. Pto-
 lemæus enim cognominæ Physcon, mortuo suo fratre Pto-
 lemæo Philometore, egressus est de Cyrene, eo animo
 ut Cleopatram e regno ejiceret, et filios regis, ut ipse re-
 gnum injuste sibimet applicaret: propter hæc ergo Onias
 adversus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam
 habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Te-
 stis autem Deus justitiæ ejus manifestus apparuit. Nam
 Physcon Ptolemæus, quum adversum exercitum quidem
 Oniæ pugnare præsumeret, omnes vero Judæos in civitate
 positos cum filiis et uxoribus capiens nudos atque vinclos
 elephantis subjecisset, ut ab eis conculcati deficerent, et ad
 hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium que

præparaverat evenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est; prohibentem se ut illis noceret hominibus: concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenen denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, poenitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerit, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit: Antoniumque corrumpens amatoriis rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spoliens, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriantur nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem porteabat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo:

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fratre de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendos? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversus nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regnum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subiectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes piæ atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei hujusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum vari casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et (Antiochus) Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil hujusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemiam provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestæ verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilium dapibus plenam, et quod obstupisset his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantam » quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse latitiam, deinde suspicionem, postea stuporem : postremum consulentem a ministris ad se accedentibus audire legem : ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque annuo tempore saginare, et deductum ad quandam silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus visceribus, et jusjurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi superesse, atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et sperans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum circumstantibus deliberaret. » Hujusmodi ergo fabula non tantum omni tragedia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuito, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruatæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, et

harum tribuum singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcædentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum exanimantem, verba increpula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Græci comprehensionem fluxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et præter ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentavere.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum » Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, » ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem » deum Dorensium: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam » machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in » eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιουμένων. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεᾶς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῶν
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν περελθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλὴν (οὗτοι γὰρ ἀστεϊζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἄρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἂν εἰποίμεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τουτέστιν
« ἐαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μωρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατάγομον; καὶ γὰρ τόπους
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδὼς μετατίθησιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαίη τῆς ἡμετέρας γῶρας ἐστὶν δημο-
« ρος, κατὰ τὴν αἰμένην, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν οὐ-
« δεμία πόλις· τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμύλιον
« ὄρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μηδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φλαυρήμασι· τεσσάρων γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀπέστανεν. Τί δ' ἡμῶν ἐτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινὸς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπέισθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἥξειν τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤψθησαν
« ὄραν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύγρον γὰρ οὐδέπω ὄντων
« ὅτι πρόσθεν ἐοράκασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικούτας
« λυγροκαίας ἐπιτελοῦντας. Ἄλλ' οὐδὲ τις αὐτῷ βραδί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem absessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
gravat Apion, facitque stultitia simul et mendaciis onera-
tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem
regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carme-
læm civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
dæa. Cur itaque nos prætere i accusat, quod non habeamus
communes cum aliis deos, si sic facile credere patres
nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
terram cum ambulante intueri se putaverunt? scilicet enim
manifestum quod lucernam nunquam prius conspexerunt,
qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrant.
Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
obliviani ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζονται κατὰ τὴν χώραν τῶν τσοῦτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῦρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τὰλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἐπτά πηχῶν, εἴκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ
5 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρήλατοι· ταύτας
ἐλκειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυχνοφόρος ἐκείνος ἠνέωξεν
ἂν ἀνοῖξαι οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κήρυκος, ὡς ᾤετο,
10 κεραλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὗρε πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;
γ'. Καταφεύεται δὲ καὶ ὄρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλήσιν. Ἐδεῖ δὲ καταφευδόμενον ἅπαζ εἶπεν,
μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοττε
τὰ περὶ τὸν ὄρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλεόν τοῖς
τόποις ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀφιστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντιον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέβησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσὶ δ' αἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὄρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὡμομοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὡς εἰκιν, ἤκουσεν· αὐτὸς γὰρ ὁ συνθεὶς αὐτὸν ἦν.
30 ια'. Σφόδρα τόνουν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μέλλοντι βρῆθῃσθαι θαυμάζειν ἄξιόν ἐστιν Ἀπίωνα.
Τεκμήριον γὰρ εἶναι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίους μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσήκει, τὸ μὴ
ἀργεῖν, δουλεῦειν δὲ μάλλον ἔθνεσι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρηθῆαι συμφοραῖς τισὶ περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
ἀργεῖν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεῦειν συνειθισμένων
καίτοι τούτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοικυτῆς μεγαλοψυχίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καίροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλιν
ἄλλοις δουλεῦειν ὑπέβουζαν. Τὸ πλείστον δὲ φύλον
ἄλλων ὑπακῆκεν πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνοι
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασίν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαίρετον γέρας ἤρουντο τὸ μηδενὶ δουλεῦειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυγόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐχρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἅπαζ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις ποιοῦντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασφά-
νοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μισεῖσθαι γὰρ οὐ προσήκει

conflato. Cetera prætereo : januæ autem templi altitudine
quidam erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratæ, et fere ex auro solido; has singulis diebus
claudebant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apionis fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et cæli et terræ et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenæ, præcipue si Græci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenæ,
præcipue si fuerint Ægyptii. Ita enim primis ipsis timentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Ægyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Græcis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullæ inter nos et illos inimicitie
intercedant aut obtrectiones. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc jusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitu; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicitur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturæ colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro sæculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continue præsidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione servibant. Plurimæ namque gentes aliæ
sæpe aliis obedire coactæ sunt. Ægyptii autem soli, co-
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni ævo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persæ,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertebant, et quos deos esse credunt inter-
ficiētes, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit

τὴν Ἀπιδίον ἀπαιδεύσαν, ὃς οὐτὲ τὰς Ἀθηναίων τύχας οὐτὲ τὰς Λακεδαιμονίων ἐνένοησεν, ὧν τοὺς μὲν ἀνδρείο-
τάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες
λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβεῖα διαβοηθέν-
6 τας, ὧν ἓνα Κροίσον, οἷς ἐχρήσατο συμφοραῖς βίου
ἔω τὴν κατὰ πρῶτον Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν
Ἐφέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐ-
δεὶς ὠνεῖδισε τὰῦτα τοῖς παθούσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασιν.
Καινὸς δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ὑφ' ἑρῆθι, τῶν ἰδίων
10 αὐτοῦ περὶ τὴν Αἰγύπτου κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέ-
σωστρις αὐτὸν δὲ μυθεύμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύ-
φλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἰποιμεν βα-
σιλέας, Δαυιδὴν καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους
ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπωμεν· τὰ δὲ γνῶριμα
15 πᾶσιν Ἀπίων ἡγόησεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνους
ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδού-
λευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες
ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη
σχεδὸν εἰκοσὶ πρὸς καὶ ἑκατὸν, μέχρι Μάγνου Πομπηίου.
20 Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν παν-
ταχοῦ βασιλέων, μόνον διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμα-
χοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16. « Ἀλλὰ θαυμαστοὺς ἄνδρας οὐ παρεσχίκαμεν,
« ὅσων τεχνῶν τινων εὐρετάς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. »
25 Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθην
καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰ-
ρημένων αὐτὸς αὐτὸν προστίθῃσι, καὶ μακαρίζει τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἐδεῖ γὰρ
αὐτῷ μάρτυρος αὐτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἅπασιν
30 ὀφθαλμῶς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ
λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εἰκότως ἐλεῆσαι τις ἂν τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, εἰπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἔρρόνει. Περὶ δὲ
τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἤττον ἐπαίνου
τυγχάνειν ἄξιον, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις
35 ἐντυγχάνοντες.

17. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων
ἄξιον ἢ ἰσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ
καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορος. Ἐγκαλεῖ
γὰρ ὅτι ζῶα θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίωμεν, καὶ τὴν
40 τῶν αἰδοίων γλευαίνει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς
τῶν ἡμέρων ζώων ἀναιρέσεως κοινὸν ἐστὶ καὶ πρὸς τοὺς
ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύουσιν
ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγε ὅνα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ
γὰρ ἂν Ἕλληνας ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγκαλεῖται. Οὗτοι
45 γὰρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ γρῶνται
τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐωχίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν
ἐρημοῦσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων
ἐδείσεν. Εἰ μέντοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔθελον ἡκολούθουν
ἅπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν
50 ἀγριωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, ἃ θεοὺς οὗτοι νομίζον-
τες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἴ τις αὐτὸν ἤρετο,
τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφωτάτους καὶ
θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἂν ὁμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο
γὰρ αὐτοὺς φασὶν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque
de casibus Atheniensium neque Lacedaemoniorum cogitavit;
quorum hos quidem fortissimos, illos vero Graecorum reli-
giosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem
omnium sermone celebratos, interque eos Crœsum, in quas
vitæ calamitates inciderit : taceo incensam Atheniensium
arcem, templum Ephesium et Delphicum, atque mul-
ta, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus
exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus
est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant,
prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excieravit, Ægypti
rex, cujus res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut
reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem,
qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos fa-
ciamus : hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Per-
sis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægyptii
servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi
existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et prin-
cipatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pom-
peium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique
dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem
suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium
« quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. »
Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, alios-
que hujusmodi : deinde, quod ex dictis maxime miran-
dum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam præ-
dicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat
enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris
quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et ser-
mone pravus : adeo ut merito quis Alexandriam miseretur,
si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud
nos, non minus quam alii quicumque laude digni, probe
sciunt qui in nostris versati sunt originum libri.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio,
mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna,
ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habe-
atur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactem-
us, et non vescamur carne suilla; et pudendum cir-
cuncisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum
animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus
universis commune est : Apion autem, nos sacra facientes
redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium :
non enim, si Græcus fuisset aut Macedo, hoc agere tulisset.
Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas
epulis apponunt. Et non ideo contigit mundum in pe-
nuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verum lamen
si Ægyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus
de titulus quidem esset hominibus, ferocissimis autem
bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura stu-
dioque nutriunt. Quod si quis eum interrogaret, quos
putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime
religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σοφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρείων ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνῆει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὐκ τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορεῖν, οἳ γε μὴ μόνον γρῶνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἶρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατέρας αὐτοῦ νόμου βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρέπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκύνουσι αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὠφελήεις ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σπῆόμενος ἐν δειναῖς ὁδύσιν ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰοῖται νόμοις περὶ τὴν ἀκρίβειαν ἀκριβῶς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεψεύσατο. Τούτῳ μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

10 Ἰδ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μολων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλεῖστον δὲ κατὰ θυμὸν ἐμείναν, περὶ τε τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιήνται λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῶνα διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ὧ δύνατος, εἰπεῖν. Οἴμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν ὅτι καὶ πρὸς εὐσεβείαν καὶ πρὸς κοινωσίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιλανθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρκαλλῶ δὲ τοὺς ἐντευζομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φρόνου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προειλημῆν συγγραφεῖν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῆ κατηγορημένους ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν διακαίωσθαι εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν· ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν 40 ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἀθρόαν ὥσπερ ὁ Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρωποὺς λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν δνειδίζει, καὶ τοῦμπαλιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνοιναν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι 45 τῶν βρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὕρημα συμβεβηθῆσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγγῆσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τὰναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριβείας ὑπ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθῆιν 50 μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέρους ὑπεναντίως νενομισμένων, τούτου δίκαιοι τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χειρὶ παραβάλλειν ἀξιούντες. Οἷς οὐδὲτερον ἀπολειφθῆσθαι νομίζω λέγειν, οὐδ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεφαλαιώ-

Hæc enim duo dicunt sibi ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinere carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges pœnas dedisse quas commernit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda: et quom nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adharere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moysæ et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiatores et deceptores calumniarunt, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scripturam inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quoniam Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentitiæ nos insinuat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεσπότες, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονεν τοῖς ἑαυτῶν νόμοις.

15' Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμως καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πειρῶνται τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιότατον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμείσθαι δοῶσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχόντων τὸν τρόπον ἀρετὴ μὲν ἐστὶ νομοθέτου τὰ βέλτιστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρηστούμενους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλῆθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δοῦσιν ἐμμένειν, καὶ μήτε εὐτυχίαις μήτε συμφοραῖς 15 αὐτῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φημὶ τούτων τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν ὀπουδηποτοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιοτάτην. Λυκούργοι γὰρ καὶ Σόλωνες καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐχθὲς δὴ καὶ πρῶην ὡς πρὸς ἐκεῖνον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γε μὴδ' αὐτὸ τούνομα πάλαι ἐγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλῆθη διωκεῖτο καὶ 25 προστάγματα τοῖν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμεναν ἔθεσιν ἀγράφοις χρώμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιότατος γεγονώς (τοῦτο γὰρ δήπουθεν ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν 30 λέγουσιν), ἑαυτὸν τε παρέσχεν ἀριστον τοῖς πλῆθεσιν ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς δλην τοῦ βίου τοῦ νόμου παραλαβὼν ἔπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκευάσεν.

35 15'. Ἴδωμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλεῖον. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπειπερ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατριὴν γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀπηχάνων διέσωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ 40 τὴν ἀνυδρον αὐτοὺς καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ λεῖαν ὁμοῦ σώζειν μηχανομένους. Ἐν οἷς ἅπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώτατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ 45 τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτησῆαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντὸς ἔχων πεισθέντας αὐτοὺς τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν δ' ὅ μάλιστα τῇ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προεστηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλῆθη 50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκεῖνος καθεστηκώς τούναντιον ᾤθη δεινὴ εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν εὖνοιαν τοῖς λαοῖς ἐμπαράσχειν· οὕτως αὐτὸς τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξει τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιουμένοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum vias in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exstiterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturæ non immerito præstantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstitisse. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quæ optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneat in omnibus quæ scita et jussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur leges antequam præcedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Græcos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Græcos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententiis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque præstantissimum; et totam vitæ rationem lege complexus, eis suavitatem hanc libenter excipere, fecitque ut diligenter observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Ægypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella proficere, et liberos ac uxores cum præda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se præstitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quæ vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidem occupant qui aliis præsumunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiae populo præstare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέξιν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προσιρέσεως καὶ πράξεων
 μεγάλων ἐπιτυγχανομένων εἰκότως ἐνομιζόμεν ἡγεμόνα
 τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
 ἐκείνου ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
 καὶ διανοεῖται, ταύτην ὥστε δεῖν πρὸ πάντων ἐμποιῆσαι
 τὴν ὑπόληψιν τοῖς πλῆθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
 ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς ἐαυτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
 μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν δ νομοθέτης,
 οὐ γόης, οὐδ' ἀπατεὼν, ἀπερ λοιδοροῦντες λέγουσιν
 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν αὐτοῖσι τὸν
 Μίνωα γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
 Μίνωας ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
 ματεῖον τὰς τῶν νόμων μαρτείας ἀνέφερον, ἥτοι τὰ-
 ληθὲς οὕτως ἔχειν νομιζόντες ἢ πείσειν ῥῶον ὑπολαμ-
 βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
 καὶ τίς ὁ δικαιοτάτα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
 χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
 ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεκτέον. Οὐχοῦν
 ἀπειροὶ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθῶν καὶ τῶν νόμων
 παρὰ τοῖς ἄπασιν ἀνθρώποις διαφοραί· οἱ μὲν γὰρ μο-
 ναρχαῖς, οἱ δὲ ταῖς ολίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλῆθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
 Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοτιοῦν
 ἀπέδειξεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βιαζάμενος τὸν λόγον, θεο-
 κρατῆαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
 τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνους ἅπαντας
 ἀφορᾶν ὡς αἰτίον μὲν ἁπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἀ
 κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἐκάστοις ὑπάρχει,
 καὶ ὅσων ἔτυγον αὐτοὶ δεηθέντες ἐν ἀμυχάνοις· λαθεῖν
 δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πραττομέ-
 νων οὐδὲν οὐθ' ὧν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθεῖ. Ἄλλ'
 αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγένητον καὶ πρὸς τὸν αἰδίων χρόνον
 ἀναλλοιώτον, πάσης ἰδέας θνητῆς κάλλει διαφέροντα,
 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γινώριμον, ὁποῖος δὲ κατ' οὐσίαν
 ἐστὶν ἀγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
 τατοι παρ' Ἑλλήσιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἐκείνου τὰς
 ἀρχὰς παρασχόντος, ἔω νῦν λέγειν· ὅτι ὁ ἐστὶ καλὰ καὶ
 πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
 καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλό-
 σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
 τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως πεφρονηκότες. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς
 ολίγους φιλοσοφοῦντες εἰς πλήθη δοξαῖς προκατελήμ-
 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
 μεσαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
 ρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
 ἐπείσειεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνου ἀεὶ γεννησομένοις τὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέψυσεν ἀμετακίνητον. Αἰτίον
 δ' ὅτι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
 πάντων ἀεὶ πολὺ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
 ἐποίησε τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τὰλλα
 συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγου δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
 καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
 res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
 Deum habere : et quum sibi prius persuasisset quod
 secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
 taret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
 ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
 vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
 Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magnus, non
 impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant ; sed qua-
 lem apud Græcos gloriabantur fuisse Minocem, et post eum
 legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
 oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
 credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
 tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
 stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
 mutua legum ipsarum contentione quisvis intelligat : jam
 enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
 dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
 sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
 tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
 reipublicæ potestatem commiserunt. At legislator noster,
 hisce neglectis omnibus, Theocraticam (licet enim hac voce
 tametsi paullo duriore uti) reipublicæ formam instituit :
 atque ita summo principatu Dei numini attributo, id egit
 maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
 tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quæ universe
 hominum generi eveniunt, seu quæ privatim singuli, dif-
 ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
 auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
 omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
 Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota æter-
 nitate mutationem subire, omnis quoque mortalis formæ
 dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
 potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
 esse profiteretur. Mitto sane Græcorum sapientissimos hu-
 jus de Deo sententiæ magistrum illum ac ducem habuisse :
 quam præclara vero illa quamque Dei cum natura ac
 majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
 reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
 quique Platonem exceperere Stoici philosophi, ac ceteri
 prope omnes, in hujus de natura divina sententiæ commu-
 nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
 fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
 jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
 offerre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
 ad legum æquitatem operum consensionem adjungeret, non
 eos modo qui sua arte vivere, in eam secum mentem
 adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
 bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
 iniecit. Quod autem in ea legum suarum informatione
 fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
 eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
 aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
 dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
 temperantiam, ac mutuam civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἀπασαι γὰρ αἱ πράξεις
καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν
ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γὰρ τούτων
ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ
5 εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατα-
σκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ
τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐθνῶν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται
ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν
ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον
10 Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθεσιν ἐπαίδευσαν, οὐ
λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλλη-
νες, ὁ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσαν διὰ τῶν
νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλι-
γώρησαν.

15 ἱζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρ-
μοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμελείαν· οὔτε γὰρ κωφὴν ἀπέ-
λιπε τὴν τῶν ἐθνῶν ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου
νόμον ἀπρακτον εἶασεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης
ἀρχαίως τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἕκαστω
20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ
ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησόμενων κατέλιπε, ἀλλὰ καὶ
περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέ-
ρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων
τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπάλιν ἀναπαύσεως
25 ὅρον ἔθηκεν αὐτὸς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ
ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μὴτε βυλόμενοι
μῆδεν μῆθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ
τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ
καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκασιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων
30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολ-
λάκις, ἀλλ' ἕκαστος ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀρε-
μένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι,
καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὁ δὲ πάντες οἱ νομο-
θεταὶ εἰκόασιν παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσούτων οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέ-
χουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν
αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ'
ἄλλων μαρθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβεβήκασιν.
Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς
40 διοικοῦντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ
παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς
ἐμπειρίαν ἔχοντες τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν
δ' ὄντινούν εἰ τις ἔροιτο τοὺς νόμους, βῆρον ἂν εἶποι
πάντα ἡ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ-
45 τῆς εὐθὺς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν
ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαραγμένους. Καὶ σπάνιος
μὲν ὁ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς κολάσεως παραι-
τησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν ὁμό-
50 νοιαν ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ
τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς θεσι
μῆδεν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσιν ἀνθρώ-
πων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους
οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλους

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac ser-
monum omnium rationes ex una divini numinis religione
suspensas habere nos oporteat: quum nihil penitus aut
non expensum, aut non definitum constitutumque relin-
quit. Nam quum duæ omnino sint cujusvis disciplinae, ac
morum instituendorum viae, quarum altera præceptis, al-
tera conformatione vitæ continetur: ceteri quidem legisla-
tores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque
alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram
omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus
ipsis docebant, non præceptis: Athenienses autem Græci
que propemodum universi, quid agendum esset, quidve
fugendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque re-
bus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio
ambo ista conjunxit: dum neque vitæ morumque
conformationem reliquit, neque legis præcepta operum so-
cietate carere permisit; sed, jam inde ab ipsomet alimenti
genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus,
ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur
potestatis et arbitrii facere voluit: imo quibus abstinentium
cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus commu-
nionem ac societatem vocandi, quam in operibus conten-
tionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat,
certis quasi legis finibus regulisque descripsit: uti sub ejus
tanquam parentis cujusdam aut dominæ imperio nutuque
viventes, nihil omnino vel malitia vel ignoracione peccemus.
Ita ne ignoracionem illam, velut aliquam deprecandæ poenæ
speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque
necessarium disciplinae genus legem ipsam esse voluit:
nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius
eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab
alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur
audiendam, animoque penitus informandam, conve-
nire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus
prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex
legum præceptis instituenda absumt, ut in summa fere il-
larum ignoracione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum
demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam igno-
rantiam summi quoque et principes eorum magistratus con-
fidentur, dum eos rerum administrationi præposse potissimum
ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum pe-
nitiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum
nostrarum capitibus interrogas, universas facilius quam
suum ipse nomen edideret. Proinde eas jam usque ab
ea qua primum aliquid sentire cœpimus ætate, haustas.
mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque te-
nemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent; qui au-
tem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ poenæ ratio su-
perest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consen-
sionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo
sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero
pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum stu-
diorumque conjunctionem afferre solet. Enimvero soli
omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἑτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν τυχόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἐκάστω λέγεται πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
τολμηται, τῶν μὲν τὴν ὅλην τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναίρειν
6 τοῖς λόγοις ἐπιχειρηκόντων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὐτ' ἐν τοῖς
ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὄφεται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τοῦ νόμου
συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνων ἐφορᾷν.
10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
ναικῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
ἐγκλημα, τὸ δὴ μὴ καὶ τῶν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
15 ἀνδρας παρασεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
ἄλλοι τὸ μηδενὶ τῶν πατριῶν ἐμμένειν καλὸν εἶναι
νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
νειν σοφίας δεινότητα μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τὸν παντίον
μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπελήφμεν τὸ
20 μηδὲν ὅλων ὑπεναντίον μῆτε πρᾶξαι μῆτε διανοηθῆναι
τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πείραι δεόμενα διορ-
θώσεως ἐλέγγουσιν.

κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν ἐτι τοῦτο
μη φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῖς τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἑτέρων ὡς ἀμεινον ἐξε-
τίγχοι; Ἄρα γε τὴν ὅλην κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίων ἢ δικαιότερα γένοιτο τῆς Θεοῦ
μὲν ἡγεμόνα τῶν ὅλων ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτρεπούσης,
τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; ὅς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
35 τινα ἄλλαις προύχοντα αὐτομάτως πλεονεξίαις πρῶτον
εὐθύς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
μετ' αὐτοῦ πειθοὶ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διέ-
φερον, τοῦτοισι τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
ἐνεγείρειεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
40 ἄλλων ἐπιτηδεύματων ἀκριβὲς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισθητούμε-
νων καὶ χολασταὶ τῶν κατεργωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
χθησαν.

κβ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης δσιωτέρας; τίς
45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμόζουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλῆ-
θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαιρετον δὲ
τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
τελετῆς τινος τῆς ὅλης πολιτείας οἰκονομουμένης; ἢ
γὰρ ὀλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμε-
ταπίστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
ἀπλαῖ τε καὶ γνώριμοι. Πρώτη δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius quilibet, prout
peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
providentiaque spoliaverunt), nec ullum in vitæ rationibus
dissidium videbis: imo vero, quum summa quædam apud
nos omnium sit operum functionumque communio, tum
vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
quæ omnia divini oculi sapientia regi profilitur. Ac quod
ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
manciis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
probo nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodississe.
Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
conantur, a singulari prudentia vi solertiaque commendat:
nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
quoquo modo pugnet, aut invehere aut moliri. Quod sane
argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse
velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
vi, partim etiam acquitate morum anteirent, divini cultus
ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
melur, sed etiam insignis quedam a sacerdotibus in rerum
administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
vel dicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustra.
Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργους μὲν καὶ χάρισιν ἐναργὴς καὶ παντὸς οὐτινοσούν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, καὶ ἡ πολυτελής, ἄτιμος, πᾶσα δὲ τέχνη πρὸς μιμήσεως ἐπίνοιαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὁμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὅσιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανὸν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, 10 ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινων συνεργασαμένων ἐπιδηθείς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσχοῦντας ἀρετὴν· τῆς 15 γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιώτατος.

κγ'. Εἷς ναὸς ἐνὸς Θεοῦ (φιλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινὸς Θεοῦ ἀπάντων. Τούτων θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγείται δὲ τούτων ὁ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερίων 20 θύσει τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφοισθητουμένων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδίκῳ. Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑψίζει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Θύομεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πλήρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέθην (ἀδούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τάδε, 25 καὶ πρόφρασις ἀν' ὑβρεως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχυσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἰθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγονάμεν), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' 30 ἑαυτὸν ἰδίῳ μάλιστα εἴη Θεῷ χαρισισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἴστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις οὐχ ὅπως διδοῖ τὰ ἀγαθὰ (δίδωκε γὰρ αὐτὸς ἐκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαβόντες φυλάττωμεν. Ἀγνείας ἐπὶ ταῖς 35 θυσίαις διήρηκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέχους, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

40 κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆτιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνον ἐνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγηκε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέχοντας, 45 μὴ δὲ βιαίαις ἀρπαγαῖς, μὴ δ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τσιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος 50 ἔδωκε. Ταύτη συνεῖναι δεῖ τὸν γήμαντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλου πειρᾶν ἀνόσιον. Εἰ δὲ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραιτήσις, οὐτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον ἑτέρῳ προσωμολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην· τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπέπει-

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inertem jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, cælum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreationes, fructuumque proventus : hæc autem a Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cuiusquam opera, sed uno voluntatis suæ nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhærescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23 Unius Dei templum unum esse (quod sinitu simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omnium communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem præesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit controversum arbitrio definat, peractos denique reos justo supplicio coerceat. Ei qui minus paruerit, penam luic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ex sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutatur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem præbet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam præ se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salutem nuncupanda vota sunt (nam ad mutuum societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiore habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hæc sit, non uti beneficia nobis conferat (conferit enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quædam præscribit lustrationum genera, quibus susceptæ si quæ sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percussere longum esset, labe expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendæ causa ineatur : at marium cum maribus congressiones execratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugem, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandæ potestatem habet, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliæ causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expellenda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis inciderit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virgini desponsæ cuipiam vim obolerit, aut alii nuptam illekerit; liberorum quicquid suspectum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλῶν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθεῖρειν, ἀλλὰ ἦν φανεῖν, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἰ τις ἐπὶ λόγος ἢ φθορὰν παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολούσασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώματος ἐγγίνεται μολυσμὸς, ὥς πρὸς ἄλλην γῶραν ὑποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφορμένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴ πάλιν ὡς θανάτῳ διακριθεῖσα.

10 Δεῖ ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις προσέταξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προζάσεις ποιῆσθαι μέθης, ἀλλὰ σώζοντα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς ἐταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοὺς νόμους ἀναστρέφασθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συντρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋνόησεν δσίας οὔτε πολυτελείαις ἐνταφίον οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προσέταξε τοῖς οἰκιστάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς παριοῦσι θαπτομένου τινὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συναποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαρῆν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κηδούς, ἵνα πλεῖστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασάμενος.

30 κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέρῃν ἐταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάριτας, ἀλλ' εἰς οἰκῶν ἐκκλίνοντα, λιθαροησόμενον παραδίδυσθαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τιμὴν ἔχειν τοὺς νέους φησιν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός. Κρύπτειν οὐδὲν ἔξ πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φιλίαν τὴν μὴ πάντα πιστεύουσιν. Κἀν συμβῇ δέ τις ἐχθρὰ τούτῳ ἀπόρρητα λέγειν κεκόλυκε. Δικαίων εἰ δῶρά τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιουρίῳ ἰκέτην, βοηθεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκε τις, οὐκ ἀναιρήσεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς ἄψεται· δανείσας, 40 τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια τὴν πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπεικειάς ἐρρόνησεν ὁ νομοθέτης ἄξιον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ ἄριστα πάντων προνοησάμενος, δπως μήτε τὰ οἰκεία 45 διαφθεῖρωμεν, μήτε φθονήσωμεν τοῖς μετέχειν τῶν ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δεχεται φιλορρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τοὺς δ' ἐκ παρέρρου προσιόντας ἀναμίγνυσθαι ταῖς συνθηγαῖς οὐκ ἠθέλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προεῖρκεν ὧν ἐστὶν ἡ μετάδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ, τροφὴν, δόδους πράζειν, ἀταφον μὴ περιορᾶν. Ἐπεικὴ

ausceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus faxit, pro liberorum interfetrice haberi vult, perinde ac si re ipsa et fœtus vitam opprimerit, et generis sui propagationem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stuprumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, velut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviis celebrari voluit, ne ebrieticolor inde aliquis quaereretur : sed eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxur aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propinquioribus perficienda mandavit. Et quicunque, dum cadaver efferretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiæque lustrari a funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui cædem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuam eorum beneficii gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quodsi postea suboriantur inimicitiae, eorum tamen arcana vulgari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulctatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest ; nemo frenus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitate postea hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriorum ipsi ritum integritatem labefactemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis earum invidemus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communionem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους χριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἔα τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμεῖς δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέιρθε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προ-
 15 νήσεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλάνθρωπιαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὡς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠλιγόωρθε. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἐτέραν ἐκόλυπεν. Ἄ δ' ὅσπερ ἰκετεύοντα προσφεύγει
 10 ταῖς οἰκίαις, ἀπέπειπεν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοττοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονεάς αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ καὶ τῇ πολεμείᾳ τῶν ἐργαζομένων ζώων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιεικείαν περιεσκέπτο, διδασκα-
 15 λικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρῆσάμενος νόμοις, τοὺς δ' αὖ κατὰ τὴν παραβαινόντων τιμωρητικούς τάξας ἀνευ προράσεως.

λ'. Ζημία γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχέσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσενι τολμήσῃ πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 30 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις ὁμοίως ὁ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἰ τις κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, καὶν ὑφελήταί τις ἀλλότριον, καὶν δ' μὴ κατέθηκεν ἀνέλθῃται· πάντων εἰσι κολάσεις, οὐχ οἵαι
 35 παρ' ἐτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καὶν μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπολλύται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττοντι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 40 τοιαύτη τις ἀνακέρυξις, ἀλλ' αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνειδὸς ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσχότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξας, καὶ εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 45 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνῳ λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκνον δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ἦν φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλάκις ἦδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ ῥῆμα φθέγασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 50 προείλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβῆκει γνώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καὶ φανερῷ κεῖσθαι τὴν ἐθειλοῦσιν ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγράφαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ
 55 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι ὁδὸν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιούτοις δὲ νόμοις πολλὴν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἷμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνεχεῖς παρ' αὐτοῖς μετεβολάς. Ἀμέλει τῶν γράψαι τι
 60 παραπλήσιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὡς θαυμαστά συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρæterire. Imo suam quoque adversus hostes appellatos æquitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis condocescit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in ædes confugerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemoratæ sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus; partim aliis sancendis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, pœnæ statuuntur.

30. Poenam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patraverit; qui puellæ vim attulerit; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vendiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: pœnæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Deum impietate, qui vel cogitarit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhærescunt, iis præmiū est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientiæ quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prælixit, et Deus certissimæ fidei pignore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiusculæ, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur, si quis existeret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse naretur, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversionum in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς καὶ σεμνότητι βίου διενε-
 γκῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας ὑπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινὸς εἶναι τὰ πολιτικὰ μικροῦ δεῖν γλευαζόμενος
 6 καὶ χωμωδούμενος διατελεῖ. Καίτοι τὰ κείνου σκοπῶν
 συγχῶς τις ἂν εὖροι βράνα ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνθησίας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὁμολόγησεν δεῖν
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δοξάν εἰς τὴν τῶν δόχλων ἀνοιγῶν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενοὺς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκουῦργόν τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν δεῖν τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλεῖστον ἐνεκαρτέ-
 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογησῶ τεκμήριον
 15 ἀρετῆς εἶναι, τὸ πεῖθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπα-
 βαλλέτωσαν τοῖς πλείοσιν ἢ διαχίλοις ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν δεῖν Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἐαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἐδοξάν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δεῖν
 ἀπάντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαίς γεγενησὶ, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολὰς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν δεινῶν
 25 τοὺς νόμους προὔδμεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἰ τις ἐθέλοι σκοπεῖν, πολλῶν
 τινι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίοις καρτε-
 ρίας μεζόντας ἀθλους καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας ποιοῦν-
 30 τες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἀφροὶ, λιπαροὶ, καὶ τὰ σώ-
 ματα πρὸς κάλλος ἀσχοῦντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διτῆγον,
 ἄλλοις ὑπηρεταίς πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφὴν ἐτοιμὴν παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 35 ἦν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλάνθρωπον,
 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὗς ἂν στρατεύωσιν. Ὅτι δὲ μὴδὲ
 τοῦτο κατάρθωσαν, ἐὼ λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προ-
 σταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν δούλων παρέ-
 40 δσαν τοῖς πολεμίοις.
 λβ'. Ἀρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσούτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνω τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνων λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν σωμάτων, ὅποιος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τας· ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφέρεισθαι ὡς ὑποχρησίοις, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μασιόν τι θέαμα βουλομένων ἰδεῖν, εἰ τινὲς εἰσιν ἄνθρω-
 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότας, εἰ
 50 πρῶταί τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιάσειεν. Οὐ γὰρ δὴ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκούντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδεύματων ἄλλοι βράδιος ὑπομένου-

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evoluerit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita profitetur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisla-
 torum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acqvieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtine-
 rent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius reipub-
 licæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputant ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet daremus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præstantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter appetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτουργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὡς ἔτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκώς φαγεῖν ἢ πιεῖν, ἢ συνουσία προσελθεῖν, ἢ πολυτελεία, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομεῖναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ξίφεσιν διόσσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως χάκει περίεστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Ἐἴτα Λυσίμαχοι καὶ Μολωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σορίσται, μεираκίων ἀπατεῶνες, ὡς πάνυ ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδόροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἐτέροις νομίων ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πατριόν ἐστιν, οὗ τῶν ἀλλοτρίων κατηγορεῖν καὶ περὶ γε τοῦ μήτε γλευάζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἐτέροις ἀντικρυς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπείρηκεν, αὐτῆς ἕνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορίων διὰ τῆς ἀντιπαράθεσεως ἡμᾶς ἐλέγχειν οὐ μένουν, οὐχ' οἶόν τε κατασιωπᾶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ' ἡμῶν ἐλεγχοῦσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιοῦντων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ σοφία θεαυμασμένων οὐκ ἐπιτετιμῆκε καὶ ποιητῶν τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετοῖς τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, οἱ τοιούτους δοῖας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῷ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐβελήσωσιν ἀπορήνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσεσιν· τούτους δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσοις δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην ἐπιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλήν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθιέρῳσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκεῖνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμφεως πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαφέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελῶσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μεираκία, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειώοντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάρχαι πρὸς ταῖς τέχναις, χαλκευόντά τινα, τὴν δὲ ὑφάινουσιν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μάχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, ἢ τοξικῇ χαίροντας· εἰς αὐτοὺς ἐγγινόμενας πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλους τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους ὀδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ ὃ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οἷα ἀποπον μικροῦ δεῖν ἅπασιν προσάφαι, καὶ τοῖς ἄρρεσι τῶν θεῶν καὶ τῆς θηλείας; 130 ὁ γεννητότατος καὶ πρῶτος αὐτῶν ὁ πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congrediuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis specimen exhibendum.

33. Et jam Lysimachii et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos convitiis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deus conflinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quos tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinctos collocarunt: quibus vero celum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque confatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate proveciores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliumque textricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii aliis manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus fere tum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθειργνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σῶζειν δύναται, κρατούμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὔτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν
 5 ὑπομένειν. Καλὰ γε ταῦτα καὶ τούτοις ἄλλα ἐπόμενα, μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχυνύντως ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζήλοῦν ἐμολογεῖν τοὺς ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἐμελλον, ὁπότε μηδ' ὁ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν
 10 γυναῖκα μίξεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δωμάτιον ἀπλῆθιν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις θεοί, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν γαλκῷ δεδωμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τὸν εὐ φρονούντων οὐκ ἂν
 15 παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλήξαι, καὶ πολλὴν εὐθείαν καταγνῶναι τῶν προῖσμένων; Οἱ δὲ καὶ δειμόν τινα καὶ φόβον, ἥδη δὲ καὶ λύσσαν καὶ ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημοτέροις
 20 τούτων καὶ θύειν τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινας τῶν θεῶν νομίζειν δοτήρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαιούς. Εἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώπων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι
 25 κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς παράσχουσιν.

λε'. Τί τοίνυν τὸ αἷτιον τῆς τοσούτης ἀνομιλίας καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν
 20 αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μήθ' ὅσον καὶ λαθεῖν ἡδυνήθησαν ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν ἄλλην τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν βούλωνται θεοὺς εἰσαγεῖν, πάντα πάσχοντας, τοῖς δὲ ῥή-
 25 τορσι, πολιτογραφεῖν διὰ ψηρισμάτων ξένων θεῶν τὸν ἐπιτήδειον. Πολλὰς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάσταις τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἑξουσίας, αὐτὸς ἑκαστὸς τινα μορφήν ἐπινοῶν, ὁ μὲν ἐκ πηλοῦ πλάττων, ὁ δὲ γράφον· οἱ δὲ μάλιστα θαυμάζομενοι
 30 τῶν δημιουργῶν τὸν ἑλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι, τῆς αἰ κεινουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν ἱερῶν ἐν ἔρημῃ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα καθάρσεις παντοδαπαῖς περιχοσμούμενα.] Εἴθ' οἱ μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀμασάσαντες θεοὶ γεγηρά-
 35 λασιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει ὑπεδέδληνται· οὕτω γὰρ εὐφημότερον λέγειν·] ἄλλοι δὲ καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ὥς, ἐν παρεκδόσει ὧν προείπομεν, τοὺς τόπους ἱερῶν θέντας καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἱερμιοῦνται, τὰ
 40 δὲ νεωστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἑκαστος ιδρύεται, δέον τούναντιον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυλάττειν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μολῶν τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mulieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, utpote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre mortes. Pulchra sane haec, et his alia consequentia: quod adulterium in caelo ita impudenter spectetur a diis, ut alii invidere se faterentur in tali foeditate viactis. Quid enim facturi non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec saltem in cubiculum venissent? Alii vero dii sorvientes hominibus, et nunc mercedis gratia aedificantes, nunc autem greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aeneo carcere vincti, quem sapientum non irritarent, et ad eos redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credentium stultitiam condemnandam? Alii vero et pavorem quendam et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non perturbationes pessimas in dei naturam formamque effluerunt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores. Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis passuros exspectantes, nisi mercedem eis studiose praeferant.

35. Quae igitur causa est tantae inaequalitatis, tantique in Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque, quantum consequi valuerant, cognitione accurate explicata, inde reliquam ordinariam reipublicam, sed quasi res esset parvi itidem ut aliae momenti, neglexerint, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quosque maxime idoneum iudicarent, plebiscito admittere. Praeterea pictores et plastae in hoc apud Graecos multam habere potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare, alius quidem ex into quod vellet fingens, alius vero pingens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur et aurum habent, subjectam perpetuo rei novae exprimendae materiam. Proinde sanorum quidem alia plane jacent in solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiationum omni genere exornantur. Et qui aulea honoribus floruerunt dii, consenuere; qui vero etate vigent, ii in secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt, alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut interim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et sanorum alia deseruntur; alia cuiusvis ad arbitrium recens construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione servare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυρωμένων. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφήσαντας οὐτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διελαθεν οὐτε τὰς ψυχρὰς προτάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἡγήθησαν. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθὴ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς ὁρυγθεῖς ὁ Πλάτων οὐτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὀμηρον εὐφήμεως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὁρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίχεται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κὰν τῷ μῆδεν οὕτω παιδεῦμα προστάττειν τοῖς πολίταις, ὡς τὸ πάντας ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν καὶ μὴ καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν ἐπιμίγυσθαι τινας ἔχουθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολίτευμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόσεν. Ὡν οὐδὲν λογισάμενος ὁ Μόλων Ἀπολλωνίου ἡμῶν κατηγορήσεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκτελλημένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μὴδὲ κοινοῖν ἐβέλομεν τοῖς καθ' ἑτέραν συνήθειαν βίου ᾗ προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, ὅγ' Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκίμοιτάτων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξενηλασίας ποιοῦμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑφορώμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκείνοις μὲν οὖν τάχα δυσκολίαν τις ὀνειδίσκειν ἂν εἰκότως· οὐδενὶ γὰρ οὐτε τῆς πολιτείας οὐτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζηλοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέχιν τῶν ἡμετέρων βουλομένων ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τεκμήριον, οἶμαι, φιλανθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοφυΐας.

Λζ'. Εἴω περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλείω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν ἐκυτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλωνίου ἡγήθησεν· ὅτι καὶ τοὺς ῥῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φθιγγόμενους περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προσδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολέμοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καίνους ὄρκους ὤμνυε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἔφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὡς ἐνιοὶ λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κύνειον πῦν ἂποθανεῖν καὶ διαφθεῖρειν δὲ τοὺς νέους ὁ κατήγορος αὐτὸν ἡτιᾶτο, τῆς πατρίδος πολιτείας καὶ τῶν νόμων ὅτι προήγεν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομένος ἦν· ἀλλ' ὅτι νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, ὁ δ' αὐτὸν ἔφη μύθρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρας τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπὶ κήρυξαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια γλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θᾶπτον ἐφυγε, συλλήβθεις ἂν ἐτεθνήκει, γράψαι τι ὁῤας οὐχ ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque practictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegoriarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges ediscerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonis curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morosisque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione poenæque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicutam bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis huiusmodi poenam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi ocius aufugisset, comprehensus interisset, quod aliquid scripsisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἀνδρας οὕτως ἀξιοπίστους
 διατέθησαν, οἳ γε μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γάρ τινα ἰέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγο-
 ρησεν, ὅτι ξένους ἐμίμει θεούς· νόμω δ' ἦν τοῦτο παρ'
 αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αγόντων θεὸν ὥριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτω νόμω
 γρόμμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεούς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλειόνων ἀπολαύειν ἐφθόουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ὄχλητο καλῶς. Σκύθαι δὲ φόνους
 γαίροντες ἀνθρώπων καὶ βρῆχ' αὐτῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἰόνται δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 γαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνέειλον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἔχειν ἀνάπλευς. Πολλοὺς δὲ
 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 νόμος ὁ Ἀπολλωνίος, κακείνους ἐθαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ὁμο-
 γνωμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 ἱεροῖς οἱ κατέπρησαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτιθευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναικᾶς ἀλλοτρίας
 ὑδρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνον. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὀρίσται, καὶ ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τοῦτων
 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόβος ἴσχυσε τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τετιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσκήσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δι-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτος ὑπο-
 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγ-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκατεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσαιμεν τοὺς ἐτέρων νόμους,
 δρῶντες μὴδὲ παρὰ τοὺς θεμένους αὐτοὺς τητηρήμενους;
 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλόν Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμί-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 ὀλιγορίας, Ἡλείοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἄρρενας μίξεις; ἂ γοῦν
 πάλαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασι ταῖς ἐργοῖς πεφεύ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομείγνυνται, τοσοῦτον ποτὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπεφήμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογία ἀταξί-
 ας τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λη'. Ἐγὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 εἰς ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείᾳ μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 φθορᾶς δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάσειν. Ἡδὲ γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μελέτῃ γέγονε τοῦ παραβαίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλούτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in poenam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sano
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 caedibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos huiusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concurs opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is aute-
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alie-
 nis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 lædat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis perinaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam reipublicæ
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitum? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non consentiunt: quinimo
 latas de eis leges admiscunt, quæ quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hæc
 sibi illicitarum et naturæ repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscunt.

38. Supersedeo nunc de penis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiam si divitiis et urbibus ce-

τῶν ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν
ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν
οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὔτ' ἐπιπικρὸν φοβη-
θήσεται δεσπότην, ὡς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νό-
μον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω
πρὸς αὐτοὺς διακαίμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατί-
στους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαύλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν
ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθουεν τοὺς
κρείττους οὐ φυλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολλὸς χρόνος
πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος,
τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν
τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ
παραδοθείσης. Ἀπείρου γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἴ-
τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-
ταιν, παρὰ πάντας ἂν εὗροι τοῦτον.

λθ'. Ὑπ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς
ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον
ἐμπεποιήκασιν. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
φιλοσοφῆσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον,
ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατηχο-
λούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν
δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες.
Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πληθεσιν ἤδη πολλὸς ζῆλος γέγονεν
ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις
Ἑλληνῶν οὐδ' ἡγεσιῶν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος,
ἐνθα μὴ τὸ τῆς ἰσδομάδος, ἣν ἀργούμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ
διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύχνων ἀνακαύσεις
καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρώσιν ἡμῶν οὐ νευομισμένων πα-
ρατετήρηται. Μιμῆσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς
ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν
καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν
ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώ-
τατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῆς οὐ δολαστὸς
αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυσεν ὁ νόμος· καὶ ὅσπερ ὁ Θεὸς
διὰ παντός τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ
πάντων ἀνθρώπων βεβῆδινεν. Αὐτὸς δὲ τις ἐκαστος
τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπεῖν τὸν αὐτοῦ τοῖς
ὑπ' ἐμαῦ λεγόμενοις οὐκ ἀπιστήσιν. Χρὴ τοίνυν
πάντων ἀνθρώπων καταγινώσκειν πονηρίαν ἐθελούσιον, εἴ
τέλλετριά καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν
ἐπιθυμήμασιν, ἢ παύσασθαι βασιλεύοντας ἡμῶν τοὺς
κατηγερούτας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιού-
μεθα πράγματος, τὸν αὐτὸν τιμῶντες νομοθέτην καὶ
τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πιστευ-
σώτες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνίμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν
νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πληθους γοῦν τῶν ζηλούντων
μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολι-
τείας τὴν ἀκριβῆ πεποίημαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ
ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνή-
σθην, ἐφ' ὅσον τῇ ἀναγκαίῳ, οὕτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν
οὔτε τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα
τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν
φναιδὺς τὴν ἀλήθειαν περιλογισκώτας. Καὶ δὴ μοι

terisque bonis priveimur, at lex quidem nobis permanet
immortalis : nec ullus unquam Judaeorum vel tam procul
discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit do-
minum, quā legem magis formidet. Si igitur ob legum
virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas
habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbi-
trantur, quamnam poena digni sunt ipsi qui melioribus non
pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix
creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non du-
bitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum tradita-
ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus
elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum
conferat aetatibus, inveniet eum longe ante omnes
fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper
magis magisque æmulationem sui commovisee, a nobis de-
monstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati
sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in ac-
tionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum
eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam
inter homines communionem docentes. Quin et jam pri-
dem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quampluri-
mis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs
est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non perve-
nerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi con-
suetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones,
et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur.
Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et
bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem,
et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris susti-
nemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum,
citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti
Deus universum mundum permeavit, ita lex universos
mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam do-
mumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo
fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntarie
pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica,
eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ
sue finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim
invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum
legislátorem honoramus et ejus de Deo, effatis credimus.
Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus;
vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis place-
remus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo An-
tiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi
quantum erat necessarium, non quod aliena recensere,
vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos
qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam verita-
tem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρωσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς ἃ προὔπε-
σχόμεν. Καὶ γὰρ ἀρχαίωτι προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγορῶν ὅτι νεωτάτον ἐστὶ εἰρηκότων
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευκότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχον μάρτυρας, ἔκείνων δὲ μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιουμένων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔρασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδείχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοῦς
ἐκκληθῆναι καταψεύσαντο· προαιρέσει καὶ περισυσία
ῥώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑποστρέφοντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἔκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἡρῆται γεγεννημένος.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέησε λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐωράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωνίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἔχθροί, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπείργοντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαράιτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσόφιστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνω ἂν εἴποιμι, πλείστων ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἄλλοις γεγονέναι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαραβάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρχεῖν
τοῖς νόμοις δικαιοτέρον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ἡμονεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς δίστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιάζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεισθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφῃ πρότερον, ἢ ἐφυλάχθῃ
35 βεβαιώτερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὀφειλομεν ὡς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλέπομεθα καὶ τὴν πρώτην εὑρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπέδειξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
40 ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σέ τοις ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτό τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim imprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetiisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communitatem incitare; injustitiae inimicas, justi-
tiae curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirmen-
tur : haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
carevere seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitro Deo gubernari persuasum habere? Haec
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphrodite,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.)

A.

- Aaron**, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth**, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
- Abaris** (*Abarim*), mons Palaest., A. J. IV, 8, 49.
- Abarus**, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
- Abassarus**, Persa, Syriae et Phoeniciae praefectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba**, mensis apud Judaeos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, A. J. IV, 4, 7.
- Abbarus**, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Abdagases**, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.
- Abdastratus**, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Abdeelus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Abdemon**, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.
- Abdemonus**, Tyrius, C. A. I, 17, 18.
- Abdenago**, V. Azarias.
- Abdon**, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judaeos succedit, A. J. V, 7, 15.
- Abela**, urbs Palaest., A. J. VIII, 13, 7.
- Abellana**, urbs Palaest., A. J. VIII, 12, 4.
- Abelmachea**, urbs Palaest., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.
- Abelus**, Adami f., a Cai fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.
- Abenerus**, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, 1, 4. A Joabo interficitur, 1, 5.
- Abennerigus**, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.
- Abesace**, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus**, Davidis ex Machaba f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris caedem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus caesaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus**, urbs Palaest., A. J. VI, 13, 8.
- Abessæus**, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.
- Abia**, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.
- Abia**, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacessitur; ante praelium omnes Judaeos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia**, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.
- Abias**, Arabum rex, inita cum Adiabenorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus**, Abimelech f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibatus**, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.
- Abida**, Asani Judaeorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.
- Abiezeres**, Phineasis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.
- Abigæa**, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila**, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Abila Lysaniæ**, urbs Syriae, prius ad Lysaniæ dynastiam pertinebat, a Claudio Cesare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus**, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.
- Abimaelus**, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Abimelechus**, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo poena afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimelechus**, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicima expellitur, 7, 3. Sicima reddit omnesque incolas credit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ icus perit, 7, 5.
- Abimelechus**, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus**, sub Solomone regionis maritimæ praefectus, A. J. VIII, 2, 3.
- Abiramus**, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus**, Saruie Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.
- Abitaala**, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Abius**, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus**, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldaea in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chanaanem contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chanaanem premente, in Ægyptum migrat, 8, 1. Cf. B. J. V, 9, 4. Ægyptios arithmetica et astronomia instituit, A. J. I, 8, 2. In Chanaanem reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitibus opitulans, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium parituram esse, 11, 1. Gerara profiscitur; Abimelechus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agarum cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parcit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenæ, A. J. I, 7, 2.
- Absalomus*, Matthiæ pater, A. J. XIII, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, A. J. XIV, 4, 4.
- Absalomus*, Manahemi sectator, B. J. II, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palæst., A. J. X, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palæst., una ex quinque civitatibus potentioribus Palæstinorum, A. J. VI, 1, 2. Cf. V, 1, 22; V, 2, 4; V, 3, 1; VI, 2, 3; IX, 2, 1, XIII, 4, 4.
- Ace*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, A. J. IX, 14, 2.
- Aencheres I*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Aencheres II*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Aenchres*, Ægypti regina, C. A. I, 15.
- Achabarorum petra* (*Achabare*), in Galil. superiori, munitur, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, A. J. VIII, 12, 5. Iezabelum, Tyrriorum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua explare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriæ rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jebu jussu interficiuntur, IX, 5.
- Achata*, regio Græciæ, B. J. I, 26, 4; III, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, A. J. VIII, 15, 4.
- Acharus*, Zebedæ f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, A. J. V, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judæarum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, A. J. IX, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemæus*, pater Iessæmi, A. J. VII, 12, 4.
- Achtabus*, Herodis M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, A. J. XV, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, XVII, 7; cf. B. J. I, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis post mortem Herodis, A. J. XVII, 10, 4; 10, 10. B. J. II, 4, 1; 5, 3.
- Achiala*, Amasiæ regis uxor, Ozis mater, A. J. IX, 10, 2.
- Achias*, pontifex, A. J. VI, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, A. J. VIII, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, VIII, 11, 1. Cf. X, 4, 4.
- Achiba*, Ezechie uxore, Manasse mater, A. J. X, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actuarius, A. J. VII, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, A. J. VII, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, A. J. VI, 13, 10.
- Achimæus*, Berzelai f., A. J. VII, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, A. J. VII, 9, 2; 10, 4; X, 8, 6.
- Achimelchus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomone Galilæam administrat, A. J. VIII, 2, 3.
- Achitobus*, Arophæi f., pontifex, A. J. VI, 6, 2; VIII, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, A. J. VII, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achontius*, Hierosolymita nobilis, A. J. XI, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, A. J. XI, 6, 7.
- Acme*, Livie Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomæ Herodis sorori insidias, A. J. XVII, 5, 7. B. J. I, 32, 6. Ejus ad Herodem literæ, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, A. J. 7. B. J. 33, 7.
- Acmon*, Palæstinus ex genere gigantum, A. J. VII, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, B. J. V, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, VI, 6, 3. Cf. I, 1, 5.
- Acrabatta* (*Acrabattæ*), urbs Judææ, B. J. III, 3, 5.
- Acrabatena toparchia*, una ex undecim Judææ topp., A. J. XII, 8, 1. B. J. II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 3. A Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbs Græciæ, B. J. I, 20, 1. Actiaca pugna, A. J. XV, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, C. A. I, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, A. J. I, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, A. J. I, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, A. J. VII, 5, 2. Ejus posteri per decem sæculos regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, A. J. VIII, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sqq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sqq. Joramum adoritur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, IX, 4, 4 sqq. Ab Abaelo occiditur, 4, 6. Post mortem tanquam deus colitur, *ibid.* Cf. VII, 5, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello lacessitur a Joaso, A. J. IX, 8, 7.
- Adæus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, A. J. XI, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, A. J. I, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, A. J. VIII, 3, 1. Quid nomen significet, I, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judæos, Macedonibus Dystrus appellatur, A. J. IV, 8, 49; XI, 6, 2; 12, 4, 7; XII, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judææ, B. J. I, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, A. J. XII, 10, 5.
- Addida*, (*Adida*), oppidum Judææ, A. J. XIII, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, B. J. IV, 9, 1.
- Aderus*, Idumeus, in Idumeorum internecione fuga elapsus ad Pharaonem Ægypti regem confugit, A. J. VIII, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judæam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Assyriæ, A. J. XX, 2, 3. B. J. II, 16, 4.

- Adiabenor** rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias**, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus**, Bezezenorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora**, urbs Idumæe, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim**, urbs Judæe, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus**, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus**, urbs Judæe, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus**, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus**, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria**, sive mare Adriaticum. *V. J.* 3.
- Adytum** tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana**, urbs Judæe, *A. J.* VI, 12, 3.
- Æbulius**, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Ægæ**, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægistha**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
- Ægla**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus**, *Ægyptii*. *Ægyptus* a Judæis Mestire vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — *Ægyptii* ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes *Ægypti* reges a Minaro usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaonæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantie totidemque sterilitatis *Ægyptus* a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam conflunt ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in *Ægyptum* migrat, 7, 1 sq. Fame in *Ægypto* grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumaniter ab *Ægyptiis* tractantur, 9. Ilycæos *Ægyptum* occupant, *C. A.* I, 14. A. Tutthmose expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tutthmasin regnarunt, *ibid.* *Ægyptus* infestatur ab *Æthiopibus*; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moysæ, ex *Ægypto* discedunt; *Ægyptii* qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa *Ægyptii* societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo hello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9. 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. *Ægyptus* a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. *V. Ptolemæos*. — *Ægyptii* antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, 1, 12. Judæis semper infensi, 1, 13; cf. I, 24. Pulenda circumcidunt secundum Herodotum, 1, 22. *Ægyptios* nemini unquam servisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos II, 11.
- Ægyptus*. Cf. *Sethosis*.
- Ælana**, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus**, *Ægypti* præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Æmilia**, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æmilius secundus**, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Æmilius**. Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas**, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus; *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas**, *V. Arelas*.
- Æoles**. a Judæis Elysai vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia** (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus**, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta**, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia**, *Ægypto* confirmata, *A. J.* II, 10, 1. *Æthiopes* a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. *Ægyptiis* bellum inferunt; a Moysæ repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. *Æthiopes* pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex *Ægypto* ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus**, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa**, ab Aphera, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus**, rex Amalecitarum, in horum interfectione solus a Saulo servatur, sed Samueli fortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla**, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara**, ancilla, Abramo parit Ismaelem, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides** Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
- Agathocles**, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agesilaus**, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Agæus**, templum Hierosol. sub Cyri regno reedificat. *B. J.* VI, 4, 8.
- Agæus**, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Aggitha**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa** (*Marcus*) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporem facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
- Agrippa Magnus**, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasaeli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caicum accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 11, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiora reddere cepit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, *A. J. 7, 2. B. J. 11, 6.* Comparatur cum Herode M., *A. J. 7, 3.* Ejus in Berylios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Casarea post regnum septem annorum, 8, 2. ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J. XVIII, 5, 4.* Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum non dum idoneus, *ibid.* Pro Judaea apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J. 7, 1. B. J. 11, 12, 8.* Nero ejus regno addit Perae et Galilae partem, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Hierosolymitis se inivsum reddit, *A. J. 8, 11.* A Judaeis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesarem Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J. 9, 4.* Magna in externos liberalitate offendit Judaeos, *ibid.* Praescriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Aegypti procuratori congratulatum, *B. J. 11, 15, 1.* Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra sediciosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judaeos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Cirsarum Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, *V. J. 74.* — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, *V. J. 65.* Agrippae litterae ad Flavianum Josephum, *ibid.* Cf. *C. A. 1, 9.*
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J. XV, 9, 3; 10, 3. B. J. 1, 20, 4; 21, 1.*
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Agrippa**, Felicis Judaeae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J. XX, 7, 2.*
- Agrippa**, Flav. Josephi f., *V. J. 1, 76.*
- Agrippeum**, aëcus in regia Herodis, *B. J. 1, 21, 1.*
- Agrippias**. V. *Anthedon.*
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX, 8, 1.* Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Demetrii ex Mariamne f., *A. J. XX, 7, 3.*
- Aihon**, urbs Palaest., *A. J. VIII, 12, 4.*
- Aicamus**, pater Godolae, *A. J. X, 9, 1.*
- Ailath**, urbs Arabiae prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J. IX, 12, 1.*
- Aina**, urbs Judaeae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J. V, 1, 12 sqq.*
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, *B. J. VIII, 7, 4.* In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiae; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII, 4, 4.*
- Albinus**, Judaeae procurator constituitur a Nerone, *A. J. XX, 9, 1.* Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judaeorum gentem omni modo vexat, *B. J. 11, 14, 1.* Ante discessum Judaeorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J. 9, 5.*
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J. XII, 9, 7.* Judam Maccab. apud Demetrium criminalatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alcyon**, medicus, *A. J. XIX, 1, 20.*
- Alexander Jannæus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J. XIII, 11, 1. B. J. 1, 3, 1.* Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J. 12, 1. B. J. 4, 1.* Ptolemaiden obsidet; metuens Ptolemaum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J. 12, 2 sqq. B. J. 4, 2.* Cum Cleopatra Aegypti regina societatem jungit contra Ptolemaum, *A. J. 12, 4.* A Ptolemaeo vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazæorum magnam stragem edit, *A. J. 13, 3. B. J. 4, 2.* Cladem accipit ab Obeda rege Arabiae; Judaei contra eum seditionem movent, *A. J. 13, 5. B. J. 4, 3 sq.* A Demetrio Eucæro superatur, *A. J. 14, 1. B. J. 4, 4 sq.* Crudelissimum se praebet in Judaeos iterum seditionem moventes, *A. J. 14, 2. B. J. 4, 6.* Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J. 14, 2.* Fossam ducit murumque erigit inde a Chabazaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysium Judaeae finibus arceat, *A. J. 15, 1. B. J. 4, 7.* Ab Areta vincitur, *A. J. 15, 2. B. J. 4, 8.* Essam, Gulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalam sibi subjicit, *A. J. 15, 3. B. J. 4, 8.* Ejus mors, *A. J. 15, 5.*
- Alexander**, Aristobuli Judaeorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J. XIV, 4, 4.* Judaeam Romanis eripere conatur, *A. J. XIV, 5, 2. B. J. 1, 8, 4.* A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J. 6, 2 sq. B. J. 8, 7.* Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 2.*
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2; 3, 2.* Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J. 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Alexander cum Aristobulo apud Casarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem praclare defendit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3.* Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J. 4, 4. B. J. 23, 3.* Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J. 7, 4.* Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J. 8, 1. B. J. 24, 7.* Conjuracionis in patrem factae suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J. 8, 2 sqq. B. J. 24, 8; 25, 1 sqq.* Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J. 10, 1. B. J. 26, 1 sq.* Quæstio in eum habetur, *A. J. 10, 2 sqq. B. J. 26, 2 sqq.* Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastae strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. 1, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *R. J. 1, 28, 1; A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriae, Agrippæ regi pecuniam mutuo dat, *A. J. XVIII, 6, 3.* Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Casare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judæus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J. VII, 11, 12.*
- Alexander**, Dorothei f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, Iasonis f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, latro, *B. J. 11, 12, 4.*

Alexander, Phasaeli f. ex Salampaione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.

Alexander, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.

Alexander Magnus, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subjicit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin extruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriæ partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylone Bel templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.

Alexander Balas, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathanam Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicator superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*

Alexander Zebina, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.

Alexander, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*

Alexander, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.

Alexander Polyhistor, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.

Alexander, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.

Alexandra, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.

Alexandra, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Phariseorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.

Alexandra, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per litteras significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.

Alexandra, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.

Alexandra, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nubit Timotheo Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.

Alexandria, urbe Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander lis urbis partem assignat eosque nequo cum Græcis jure esse vult, B. J. II,

18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servantur, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 3, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecti Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.

Alexandrina palus, B. J. III, 10, 8.

Alexandrium, castellum Judææ, A. J. XII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 16, 4; B. J. I, 16, 3.

Alexas, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.

Alexis, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 4.

Alexias Scelcias. Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.

Alibama, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.

Atisphragmulthosis, Ægypti rex, C. A. I, 14.

Aliturus, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.

Alpes, montes, B. J. II, 16, 4.

Aturus, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.

Amadathes, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.

Amaleciti, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petram incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut penas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amaleciti a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad interfectionem delentur, VI, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.

Amalecitis, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.

Amalecus, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.

Amanes, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis infensus a rege impetrat ut omnes interim jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte mulciatur, *ibid.*

Amanus, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VII, 15, 4.

Amanus, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.

Amaræi filii Joannem, Mattathiæ f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.

Amarames, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*

Amaranus, Peræus, a Fado in exilium agitur, A. J. XX, 1, 1.

Amaraspis, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

- Amarinus**, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Amasias**, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitis debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias**, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
- Amasias**, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
- Amasias**, prætor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Amatha**. V. **Amathus**.
- Amathe** (sive **Amathine**) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine**. V. **Amathe**.
- Amathitis**, regio Phœnic. circa Amathen urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
- Amathius**, Chanaani f., Amathen Phœniciæ urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Amathus**, castellum Perææ, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur etiam **Amatha** et **Betharamathum**, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinius ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
- M. Ambivivus**, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Amenophis**, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quartum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa**, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
- Amesses**, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
- Aminadabus**, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Aminadabus**, Sauli f., in prælio cum Philisteis commisso cadit, *A. J.* VI, 14, 1.
- Aminadabus**, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amifala**, Josiæ uxor, Joachazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
- Ammanite**, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis**, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
- Ammanus**, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
- Ammata**, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
- Ammaus**, V. **Emmaus**.
- Ammonius**, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
- Amnon** (**Amnus**), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 3. Thamar sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amoritis**, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
- Amorrhæi**, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhæus**, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Amydalon**, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
- Amyrus**, Pharesi f., *A. J.* II, 7, 4.
- Anacharis**, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Anacharsis**, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
- Ananelus**, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias**, (Sedrachus), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J.* X, 10, 1. In flammis coniectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. M. 16.
- Ananias**, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
- Ananias**, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias**, mercator Judæus, Izatem Adiabenorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
- Ananias**, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vincetus Romam mittitur a Quadrato, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias**, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
- Ananias**, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, *V. J.* 39—53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias**; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
- Ananias**, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Anani monumentum**, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Ananus**, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus**, Ananiæ pontif. f., vincitus cum patre Romam mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
- Ananus**, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus**, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi prodicionis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus**, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
- Ananus**, Bamadi f., Simonis Gioræ satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anathoth**, oppid. Judææ, Hieremiæ patria, *A. J.* X, 7, 3.
- Anazagoras**, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet duces, II, 16.
- Anchus**, Giltensium rex, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
- Ancyra**, urbs Asiæ, *A. J.* XVI, 6, 2.
- Andreas**, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
- Andromachus** magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
- Andromedæ** vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
- Andronicus**, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

Anilæus. V. Asinæus.

Anna, Kleane uxore, mater Samueli, *A. J.* V, 10, 2 sq.
Anna, urbs Palæst., a Judæis expugnatur, *A. J.* V, 1, 15.
Annæus, Taricheata, *B. J.* II, 21, 3.
Annibæus, Perseus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J.* XX, 1, 1.
Annilæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur, *A. J.* V, 1, 12—16.
Annius (*Lucius*) tribun. milit. Gerasa capit, *B. J.* IV, 9, 1.
Annus Jubilæus, *A. J.* III, 12, 3. Cf. *Jobelus*.
Annus Magnus, *A. J.* I, 3, 9.
Annus Sabbaticus, *A. J.* III, 12, 3; XIV, 16, 2; XV, 1, 1.
Anocha, urbs a Cai condita, *A. J.* I, 2, 2.
Anochus, Cais f., *A. J.* I, 2, 2.
Anochus, Jaredis f., *A. J.* I, 3, 4.
Anochus, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Anochus, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.
Antæus, ab Hercule bello laceratur, *A. J.* I, 15.
Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, *A. J.* XIII, 3, 4. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J.* XV, 7, 3. *B. J.* I, 21, 8; cf. *A. J.* XIII, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1.
Antejus, a Caio Cæsare in exilium agitur et postea interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.
Anteji f., a Caii Cæsaris satellitibus interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.
Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.
Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. A fratre regni socius constituitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. A fratre occiditur, *A. J.* I, 11, 2. *B. J.* 3, 2.
Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, *A. J.* XIV, 4, 4. Roma cum patre clapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Cæsarem accusat, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennæi et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 2 sq. A Parthis in Judæam reducit et rex declaratur, *A. J.* 13, 3 sq. *B. J.* 13, 1 sqq. Phasaehus et Hyrcanus vineti ei traduntur, Hyrcano aures abscondit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Masadam castellum obsidet, *A. J.* 14, 6. *B. J.* 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, *A. J.* 15, 10. *B. J.* 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samariam mittit, vincitur, *A. J.* 15, 12. *B. J.* 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Vincitur ducitur ad Antonium, *A. J.* 16, 4. Antiochiæ securi percutitur ab Antonio, *A. J.* XV, 1, 2. *B. J.* I, 18, 3.
Antiochi vallis, locus Palæst., *A. J.* XIII, 15, 3. *B. J.* I, 4, 8.
Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicator. condita, *C. A.* II, 4. Cf. *A. J.* XII, 9, 7; 10, 2; XIII, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) *A. J.* XVII, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, *A. J.* XVI, 5, 4. *B. J.* I, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, *A. J.* XII, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, *A. J.* XIII, 4, 7. Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathan Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæa restituant, quæ iis eripuissent, *A. J.* XIV, 12, 6. Antiocheni parant Judæis initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J.* VII, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? *A. J.* Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), *A. J.* XX, 3, 4.

Antiochus II, Deus, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 2.

Antiochus III, Magnus, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, *A. J.* XII, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeiridem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Colesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, Epiphanes, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J.* XII, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Egyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. *C. A.* II, 7. *B. J.* I, 1, 1 sqq. M. 4, sqq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, *A. J.* 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysiae exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, Eupator, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J.* XII, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, frædus inquit cum Judæis, *A. J.* 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, Euthens, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, *A. J.* XIII, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicator. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathan Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, Soter, (Soteles) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam arcessitur, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J.* XIII, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebræus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis Pius cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magnæ pecuniæ vi cum Hyrcano societatem inquit, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 2; 2, 5.

Antiochus VIII, Grypus, (Aspendius) Demetrii Nicator. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, *A. J.* XIII, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 7.

Antiochus IX, Cysicenus, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J.* XIII, 10, 1. Samaritis contra Hyrcanum opem ferens vin-

- citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.
- Antiochus X, Eusebes**, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphanen Syria expellit; Laodicea Galadenorum reginae opem ferens in praelio cadit, *ibid.*
- Antiochus XI**, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*
- Antiochus XII**, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucæri fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judæam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.
- Antiochus**, rex Commagenæ, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.
- Antiochus**, rex Commagenæ, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Antiochus**, rex Commagenæ a Caio Cæsare regno privatur, a Claudio Id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitæ finem, a Pæto apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianum humanissimum erga eum se præbet eumque omni honore Romæ excipit, 7, 3.
- Antiochus Epiphanes**, Antiochi Commagenæ regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis præclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Pætum; patre a Pæto regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.
- Antiochus**, Judeus Antiochenus populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.
- Antiochus**, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Antipas Herodes**, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarchiam Galilææ et Perææ constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilææ et Perææ ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae prefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aræte regis Arabiæ fil., repudiat; inde bellum oritur cum Aræta; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippæ victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adeptus et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippæ tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Antipas**, Agrippæ regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.
- Antipas**, Judæus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 8, 4.
- Antipater**, prius Antipas dictus, Idumæus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aræte auxilium ei comparat, *A. J.* 1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1, *B. J.* 8, 1. Apud Solumæos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Cæsare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judææ procurator a Cæsare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaëum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilææ præficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judæorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Cæsaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Cæcilium, Sexti Cæsaris interfectorem, *A. J.* II, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judæa exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.
- Antipater**, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evectus Romamque mittitur ut Octavianum gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octavianum opera in gratiam cum patre restituit, lætitiâ simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidias pergit; captatque Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24, 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedæmonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublatis cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre velitis cum Pherora habere commercium Romam proficiscitur; Syllaëum apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidias, quas Antipater patri straxit, deteguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.
- Antipater**, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Antipater** Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.
- Antipater**, Phasaëi fil. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipater**, Salomæ Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipatris**, urbs Judææ, ab Herode M. in Antipatri patriæ memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chaborzaba*.
- Antiphilus**, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.
- Antonia**, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.
- Antonia**; Claudii Cæsaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1.
- Antonia**, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Baris dicta**, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurata descriptio, *B. J. V*, 5, 8. Cf. *A. J. XIII*, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J. I*, 3, 3; 5, 4; 21, 1; *II*, 15, 6; 16, 5; 17, 7.
- M. Antonius** fortiter pugnat in proelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J. 10*, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judæorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Judæis restituit quæ Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literæ ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62*, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13*, *B. J. 12*, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romæ honorifice excipit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Athenis memoratur, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriæ præficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Ægyptum proficiscitur, *A. J. 15*, 8 sq. *B. J. 16*, 7. Antigonum securi percuti jubet, *A. J. XV*, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J. XV*, 3, 5; 3, 8. Cleopatram Judææ et Arabiæ partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4*, 1. *B. J. I*, 18, 4. sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatram dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. 18*, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. 19*, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6*, 1. *B. J. 20*, 1.
- C. Antonius**, consul Roman. *A. J. XIV*, 4, 3.
- L. Antonius**, proprætor Roman., *A. J. XIV*, 10, 17.
- J. Antonii**, procons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI*, 6, 7.
- Antonius**, præsidii Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Antonius Silo**, tribun. milit., *B. J. III*, 10, 3.
- Antonius**, centurio Roman., *B. J. III*, 7, 35.
- Antonius Primus**, Mæsiæ præf., cum Vespasiano faciens Cæcinæ legionem superat, *B. J. IV*, 11, 2 sq. Vitellianos vincit Romæ, 11, 3.
- M. Antonius Julianus**, Judææ procurator, *B. J. VI*, 4, 3.
- Anuath Barceos**, vicus Palæst. *A. J. III*, 3, 5.
- Anubis**, deus apud Ægyptios, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Apachnas**, Ægyptii rex, *C. A. I*, 14.
- Apame**, Rabezaci Thaumasi f., *A. J. XI*, 3, 5.
- Apamea**, urbs Syriæ, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII*, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV*, 3, 2. Apameni parcent Judæis initio belli Jud., *B. J. II*, 13, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J. I*, 10, 10.
- Apelles**, Antiochi Epiphani dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII*, 6, 2.
- Apheca**, urbs Judææ, *A. J. V*, 11, 1; *VIII*, 14, 4.
- Apheci turris** in Samaria, *B. J. II*, 19, 1.
- Aphas**, Abami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I*, 15.
- Apherima**, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 4, 9.
- Aphra**, urbs Judææ ab Apha Abramif. condita, *A. J. I*, 15.
- Aphranades**, Semæ f., Chaldæorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.
- Aphtha**, vicus Judææ, *B. J. IV*, 3, 8.
- Apion**, grammaticus natus est Oasi, Ægypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II*, 3. Qualis homo sit, *C. A. II*, 1. A Græcis Alexandrinis legatus mittitur ad Caium Cæsarem, *A. J. XVIII*, 8, 1. Libellum scripsit contra Judæos, *C. A. II*, 1. Ejus de Judæis figmenta a Josepho refutantur, *C. A. II*, 2-14. Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro civē habeat, *II*, 12. Ejus mors, *II*, 13.
- Apobaterion**, locus Armeniæ, ubi Noes ex arca egressus est, *A. J. I*, 3, 5.
- Apollinix templum**, ab Augusto Romæ splendide extructum, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1.
- Apollodorus** laudatur, *C. A. II*, 7.
- Apollodotus**, Gazæorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J. XIII*, 13, 1.
- Apollonia**, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 15, 4. *B. J. I*, 8, 4.
- Apollonius**, Samariæ præf. sub Antiocho Epiphane, *A. J. XII*, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quæ alias de Heliodoro narrantur).
- Apollonius Daus**, sub Alexandro Bala Cœlesyriæ præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 4, 3. sqq.
- Apollonius**, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII*, 3, 2; *XIV*, 10, 22.
- Apollonius Molo** Moysen omnesque Judæos conviciis insectatur, *C. A. II*, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, *II*, 37.
- Aponius**, senator Roman., *A. J. XIX*, 4, 5.
- Apophis**, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.
- Apsanes**, Judæorum dux, *A. J. V*, 7, 13.
- Aquilas**, unus ex Caligulæ interfectibus, *A. J. XIX*, 1, 14.
- Ara templi Hierosol.** describitur, *B. J. V*, 5, 6. *C. A. I*, 22.
- Ara sufftus** in tabernaculo posita describitur, *A. J. III*, 6, 8.
- Arabes**, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J. V*, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, *VIII*, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, *XIV*, 5, 1, sqq. *B. J. I*, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium provecos; hujus moris origo, *A. J. I*, 12, 3. Arabiæ mulieres veneficii peritissimæ, *A. J. XVII*, 4, 1.
- Arabia Judææ confinis**, *A. J. XIV*, 1, 4. Arabia Felix, ab Abami filiis occupata, *A. J. I*, 15.
- Aradius**, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
- Aradus**, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J. 6*, 2. Urbs in insula extructa, *A. J. XIII*, 13, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 6.
- Aradus**, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aramæi**, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt *A. J. I*, 6, 4.
- Aramatha**, (Ramatha Arimanus), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J. VIII*, 15, 3 sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX*, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.
- Aramus**, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.
- Aranes**, Tharri f., pater Loti, *A. J. I*, 6, 5.
- Arasea**, templum Assyriorum, *A. J. X*, 1, 5.
- Arases**, rex Syriæ et Damascus, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J. IX*, 12, 1. A Thēgialphassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.
- Arbela**, vicus Galil., *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. *V. J. 60*. Cf. *A. J. XII*, 11, 1, ubi urbs dicitur.
- Arbelorum spelunca**, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J. 37*.
- Arca Noe, describitur, *A. J. I*, 3, 2. In montem Armeniæ delata est, *C. A. I*, 19. Ejus reliquiæ in Armenia servantur, *A. J. I*, 3, 5.**
- Arca sacra**, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III*, 6, 5. In Palæstinorum potestatem venit, *V*, 11, 2; cf. *B. J. V*, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J. VI*, 1, 1 sqq. Ad Judæos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu David Hierosolyma deportatur, *VII*, 4, 2.

- Arce**, urbs in Libano sita, ab Arucæo condita, *A. J.* I, 6, 2.
- Arce**, urbs Arabiæ, postea Petra dicta, *A. J.* IV, 4, 7.
- Arce** (*Arcæa*, *Actipus*), urbs Phœnicia: *A. J.* V, 1, 22; VIII, 2, 3. *B. J.* 5, 1.
- Arcades**, de vetustate sua gloriantur, *C. A.* I, 4.
- Archelais**, vicus Judææ ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J.* XVII, 13, 1. A Salome Julæ (Livie) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 8, 1.
- Archelaus**, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J.* XVI, 1, 2. Herodem, Roma in Judæam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J.* 4, 6, *B. J.* I, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J.* 3, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriæ præfectum ab Herode componitur, *A. J.* 8, 6. Eurycles Lacedæmonius pecuniam ei extorquet, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facientem auxilium promiserit, *A. J.* 10, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo iudicium habetur, non admittitur, *B. J.* 27, 2.
- Archelaus**, Herodis fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romæ; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J.* 8, 2. *B. J.* 33, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J.* 33, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J.* II, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J.* XVII, 9, 1 sqq. *B. J.* II, 1, 2 sq. Romam proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J.* 9, 3. *B. J.* 2, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomæ filio, apud Augustum accusatur, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* 2, 3. sqq. Judæorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J.* 11, 4. *B. J.* Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quæ Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 7, 3. A fratribus et Judæorum primum iterum accusatus apud Cæsarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J.* 13, 2. *B. J.* 7, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 7, 3.
- Archelaus**, Berenices Ægypti reginæ maritus, *A. J.* XIV, 6, 2.
- Archelaus**, Archelai ethnarchæ procurator, *A. J.* XVII, 13, 2.
- Archelaus** (*Julius*) Chelciæ sive Helciæ f., Mariannem Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. *Cf. C. A.* I, 9.
- Archelaus**, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J.* VI, 4, 2.
- Ardalas**, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J.* VII, 7, 1.
- Arce me**, urbs Arabiæ, Græcis Petra vocata, *A. J.* VII, 7, 1.
- Aremnantus**, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Aretas**, rex Arabiæ, a Damascenis contra Ptolemæum Mennæi auxilio vocatur, *A. J.* XIII, 15, 2. Gazæis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J.* XIII, 13, 1. Judæam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J.* XIII, 15, 2. *B. J.* I, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J.* XIV, 14. *B. J.* I, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J.* 6, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Aretas Petraeus**, mortuo Obeda, regnum Arabiæ occupat; prius Æneas appellatus erat, *A. J.* XVI, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllæum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipæ uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Vitellius Syriæ præfectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J.* 5, 2 sq.
- Arelhusa**, urbs Syriæ, Judæis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Areus**, rex Lacedæmoniorum legatos mittit ad Judæos, *A. J.* XII, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos**, *Argivi*, *C. A.* I, 16.
- Aria** (*Ariana*), regio Asiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Aridei** (*Arithæi*), pop. Phœnicia: *A. J.* V, 1, 23.
- Ariela**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aries Romanus** describitur, *B. J.* III, 7, 19.
- Arimanus** (?), urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J.* IV, 7, 4.
- Arion** Josephi Tobia: procurator, *A. J.* XII, 4, 7.
- Ariochus**, Babylonius, *A. J.* X, 10, 3.
- Aristeus** Ptolemæo Philad. suadet ut Judæos in Ægyptum captivos abductos manu mittat, *A. J.* XII, 2, 2 sqq.
- Aristeas** Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *C. A.* II, 4.
- Aristeus**, Judæus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J.* V; 13, 1.
- Aristo** Silam interficit, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Aristobulus**, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonom fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Antigonom fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* I, 3, 2 sq. Penitentia cruciatus moritur, quom unum annum tenuisset regnum, *A. J.* 11, 3. *B. J.* 3, 6.
- Aristobulus**, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J.* XIII, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem ægre fert, 16, 2. *B. J.* I, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennæi, *A. J.* 16, 3. *B. J.* 5, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J.* 16, 4. *B. J.* 6, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J.* 1, 3 sqq. *B. J.* 6, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Arelam discedere jubet, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 2. Aristobulus Hyrcanum et Arelam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J.* 3, 1 et 2. *B. J.* 6, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 6, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 6, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J.* 7, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J.* 6.

- B. J. 8, 6.* A. Cæsare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judæam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judæam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5* sq. Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenicen, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3; 4, 1. B. J. I, 23, 1* sq. Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1* sqq. *B. J. 23, 3* sq. Berenice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2* sq. *B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampsigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judæis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Mariannæ, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armeniæ minoris præfecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidicæ, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moyse commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judæorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judæis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Ariuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15.* Cf. *Danaus.*
- Armais*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*, *Aramatho*) urbs Judææ quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2.* Cf. *VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodi Artabani, Parthorum-regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posterius regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posterius in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4.* Cf. *XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcæ reliquiæ, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv. ex Arabiæ montibus ortus in lacum Asphal. inluit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arrophæus*, Maræothii f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judææ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semæ f., Chananæorum princeps, *A. J. I, 6, 4.*
- Arruntius* (Euaristus) Caji Cæsaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiæ, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatrarum Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediæ, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodi filio regnum Armeniæ tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythiis; insidiæ ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinæo et Anilæo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3* sqq. Izates, Adiabæ rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniæ partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniæ, ab Antonio victus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiatur, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjurationem faciunt, 6, 4. Amanum veniam dat Judæorum gentem exstinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judæis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Mardochæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucæi*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Arucæus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judææ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judææ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asaelus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiæ Judææ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Æthiopiarum rege bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonæi*, quamdiu principatum apud Judæos tenuerint, *A. J. XIV, 16; 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judææ, erat olim una ex quinque Philistinorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judæe tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcam sacram in urbem receperant, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitas liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — Cf. *A. J. V, 7, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1* sqq.
- Aschanaxi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, A. J. I, 6, 1.
- Aschanes*, eunuchus, A. J. X, 10, 2.
- Asenetha*, Josephi uxor, A. J. II, 6, 1.
- Asennæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Aserus*, Jacobi ex Zelpa ancilla f., A. J. I, 19, 8. Ejus liber septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palest. partem obtinuerit, V, 1, 22.
- Aserymus*, Tyrionum rex, C. A. I, 18.
- Asineus et Anilæus* fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, A. J. XVIII, 9.
- Asinius*; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, A. J. XIV, 8, 3.
- C. Asinius Pollio*, consul Roman., A. J. XIV, 14, 5.
- Asochæus*, rex Egypti, B. J. VI, 10.
- Asochis*, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, A. J. XIII, 12, 4. Cf. B. J. I, 4, 2. V. J. 41; 68.
- Asopbos*, urbs Galil., A. J. XIII, 12, 5.
- Asor*, campus Galil., A. J. XII, 5, 7.
- Asorus*, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, A. J. V, 5, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
- Asprenas*, senator Roman. A. J. XIX, 1, 3; 1, 15.
- Asphaltites lacus*, in Judæa, describitur, B. J. IV, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, A. J. IV, 5, 1; XVII, 6, 5. B. J. I, 33, 5. Secat eum Jordanes, B. J. III, 10, 7. Cf. A. J. I, 9; IX, 10, 1.
- Asphar*, lacus Judææ, B. J. XIII, 1, 2.
- Assarachoddas*, Assyriorum rex, Senacheribi successor, A. J. X, 1, 5.
- Assaron*, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
- Assaron*, mensura apud Judæos, A. J. III, 6, 6. VIII, 3, 8.
- Assis*, Egyptiorum rex, C. A. I, 14.
- Assuras*, Semæ f., Assyris nomen dedit, A. J. I, 6, 4.
- Assuris*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Assyrii*, nomen habent ab Assura, Semæ f., A. J. I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, A. J. I, 9. Sub regno Chusarthis Judæos sibi subijciunt; ab Ithobalo repelluntur, A. J. IX, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, A. J. 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samaritaniam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phoeniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Egyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babylonis eversum X, 2, 2; 5, 1.
- Assyriorum castra*, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 7, 3, 12, 2.
- Astabari*, pop. Arab., A. J. I, 6, 2.
- Astabora*, fluv. Æthiopæ, A. J. II, 10, 2.
- Astapus*, fluv. Æthiopæ, A. J. II, 10, 2.
- Astartus*, Syriorum rex, C. A. I, 18.
- Astartæ templum* a Hiram, Syriorum rege, exstructum, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 1, 18.
- Astyages*, pater Darii, A. J. X, 11, 4.
- Astyla*, quamam a Moyse homicidis constituta sint, A. J. IV, 6, 4.
- Athenienses*, Xerxem dederunt, B. J. II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, A. J. XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, C. A. II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui novæ de diis docent; deos peregrinos non admittunt, C. A. II, 37.
- Athenion*, Ptolem. Everget. amicus, A. J. XII, 4, 1 sqq.
- Athenion*, Cleopatæ Egypti reg. dux Herodi M. insidias struit, A. J. XV, 5, 1. B. J. I, 19, 2.
- Athone*, urbs Arab. A. J. XIV, 1, 4.
- Athronges*, (Athrongæus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3.
- Atratinus*, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, A. J. XIV, 14, 4. B. J. I, 14, 4.
- Althidum*, scriptores saepe inter se dissentiunt, C. A. I, 3.
- Avaris*, urbs Egypti, C. A. I, 14. A leprosis occupatur, I, 26.
- Auctores*, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius, Althidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremon, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diagoras, Diocles, Dios, Ephorus, Eumerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hesliæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
- Augis*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Auranitis*, regis Palest., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4. Pars est tetrarchia Philippi, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Aurea terra*, in India, olim Sophira dicta, A. J. VIII, 6, 4; 7, 1.
- Auza*, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, A. J. VIII, 13, 2.
- Azioramus*, Isi fil., pontif. maximus, A. J. X, 8, 6.
- Aza*, mons Palest. A. J. XII, 11, 2.
- Azabon*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Azaelus*; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, A. J. VIII, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balannam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
- Azarias*, Achimæ f., pontif. max., A. J. X, 8, 6.
- Azarias*, (Abdenachus) Judæus, e genere Sedezizæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1 sqq. In flammis coniectus mirum in modum servatur, A. J., 10, 5. M. 16.
- Azarias*, vates, A. J. VIII, 12, 2.
- Azarias*, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jannæ præf. adortus vincitur, B. J. XII, 8, 2; 8, 6.
- Azavus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Azeca*, urbs Judææ, A. J. VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
- Azermoles*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Azicus*, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, A. J. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
- Azotus*, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, A. J. VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azolus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis erepta Syriæ provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2. Cf. *A. J. V.* 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J.* I, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J.* II, 13, 1. *B. J.* IV, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 11, 5. *B. J.* VI, 9, 3. Post Solomonis tempora diu idtermisum, ab Ezecia renovatur, *A. J.* IX, 13, 2 sqq. Cf. X, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J.* IX, 6, 6. Ejus cultus ab Israëlitis receptus, *ibid.*
Baal, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J.* X, 9, 2; 9, 5.
Baaras, planta mirabilis, *B. J.* VII, 6, 3
Baaras, vallis Galil. *B. J.* VII, 6, 3.
Babre filii, Antigono opitulantur contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J.* XV, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J.* I, 4, 3.
Babylon, urbs Egypti, olim Letopolis, *A. J.* II, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldæe, unde nomen habeat, *A. J.* I, 4, 3. Eam a Semiramis conditam esse contendunt historici Græci, *C. A.* I, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19. A Cyro capitur, *C. A.* I, 19. *A. J.* X, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J.* I, 4, 3.
Babylonia, *Babylonii*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A.* I, 19 + q. Babylonii societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J.* X, 2, 2. Judæam invadunt et Manasse regem in captivitate abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Bahyloniorum imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Claphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos sævit, *B. J.* I, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J.* XII, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J.* I, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J.* VII, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J.* IX, 6, 3.
Badeorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Bæon, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, eunuchus, *A. J.* XVII, 2, 4.

Bagoes, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J.* XI, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J.* XVIII, 7, 1.
Balacus, Moabitum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J.* IV, 6, 1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init com Ezecia, *A. J.* X, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitis accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J.* IV, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanra, urbs Syriæ; Herodis M. in Balanecotas liberalitas, *B. J.* I, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J.* I, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VII, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J.* I, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniis Nabonadellus appellatus, *A. J.* X, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, *V. Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banajias, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J.* VII, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajias, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J.* 2.
Barachias, Israëlita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J.* IX, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J.* V, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabenorum regem expeditionem facit, *A. J.* 3, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*
Baris, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J.* XI, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J.* VI, 3, 2.
Baruchus, Hieremiæ scriba et discipulus, *A. J.* X, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigoni in regno collocaturus, *A. J.* XIV, 13, 3 sqq. *B. J.* I, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J.* VIII, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J.* 24.
Basca, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J.* VI, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J.* I, 18, 19.

- Basima**, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus**. V. *Ventidius*.
- Bassus** (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus** (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machærontem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machæronte profugerant, in Jarde silva cædit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanæa** (*Datanæas* *A. J.* IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Batanæam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanæa pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus**, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus**, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra**, urbs Batanææ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bauxus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses**, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum**, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe** (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe**. V. *Beersabe*.
- Beleus** (*Belus*), fluv. Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus**, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus**, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus**, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon**, urbs Egypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon**, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis**, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin**, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 8. Cum fratribus in Egyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus**, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamitæ Chananais parant; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Levitæ uxori inflicto a ceteris Israelitis bello lacessuntur; cæduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituantur, 2, 12.
- Berenice**, Agrippæ M. fil. ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alaharchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice**, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice**, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice**, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, 11, 2.
- Berenice**, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasiongabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berenicianus**, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa**, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus**, Chaldæus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longevitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noe arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha**, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee** (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ**, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubee**, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus**, urbs Phœnic., *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augeatur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* VII, 3, 1.
- Berzelæus**, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara** (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus**, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth**, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira**, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Betaris**, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Betchora** (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage**, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum**, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphtha**, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julia (Livia) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel** (*Bethela*, *Bethle*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris**, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethezob**, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem** (*Bethleema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum**, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus**, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma**, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, *A. J. V.*, 1, 17; *XII*, 7, 1; 10, 5; *XIII*, 1, 3. *B. J.* 12, 2; 19, 1; 19, 8.
Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julius appellatur in honorem Cæsaris Augusti filia, *A. J. XVIII*, 2, 1.
Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, *A. J. VI*, 1, 3; 1, 4.
Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J. V*, 1, 22; *VI*, 14, 3; *XII*, 8, 5; *XIII*, 6, 1. *V. Scythopolis*.
Bethsemera (?), locus Judææ, *A. J. IX*, 9, 1.
Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 4, 2.
Bethzelho, vicus Judææ, *A. J. XII*, 11, 1.
Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1; *XII*, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; *XIII*, 5, 6. *B. J. I*, 1, 5.
Bethzacharia, locus Judææ, *A. J. XII*, 9, 4. *B. J. I*, 1, 5.
Bethæa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J. VII*, 5, 4.
Bezeca, urbs Palest., *A. J. V*, 2, 2.
Bezedel, vicus Palest., *B. J. III*, 2, 3.
Bezetha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 15, 5; 19, 4; *V*, 4, 2; 5, 8.
Bithyni, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.
Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J. IV*, 8, 4.
Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J. VIII*, 3, 4.
Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J. V*, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.
Bobelon, Darii Persarum regis dux, *A. J. XI*, 4, 8.
Bocchoris, Egyptiorum rex, *C. A. I*, 34.
Boccias, Josephi f., *A. J. VIII*, 1, 3.
Boccris, Abiezera f., pontif. max., *A. J. V*, 11, 5.
Bæotus, archon Deliorum, *A. J. XIV*, 10, 14.
Bolosor, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Borcæus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, *B. J. II*, 19, 3.
Borsippus, urbs Chaldææ, *C. A. I*, 20.
Boscethi, urbs Judææ, *A. J. X*, 4, 1.
Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J. 8*, 3.
Bosporus Thracius, *A. J. XVI*, 3, 2.
Bosporani, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.
Botrys, urbs Phœnicie, *A. J. VIII*, 13, 2.
Bovis aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J. IV*, 1, 1.
Britanni a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
Britannicus, Claudii Cæsaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, *A. J. XX*, 8, 1 sq.
Brizellum, oppidum Italiæ, *B. J. IV*, 9, 9.
Broccus, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.
Brundisium, urbs Italiæ, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J.* 1, 14, 3.
Brutus J. Cæsarem interficit, *A. J. XIV*, 11, 2. *B. J. I*, 11, 1.
Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J. XIII*, 3, 1; 3, 2.
Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A. I*, 14.
Buccinæ a Moyse inventæ forma, *A. J. III*, 12, 6.
Burrus, præfectus militiarum, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, *A. J. XX*, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.
Byblus, urbs Phœnicie, *B. J. I*, 21, 11.
Byzantium, urbs Thraciæ, *A. J. XVI*, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., *A. J. II*, 7, 4.
Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, *A. J. III*, 13, 1.
Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A. I*, 2.
Cæcinna, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, 11, 2 sq.
Cæna (Nova), locus Palest. in Ziphenorum terra, *A. J. VII*, 13, 2.
Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 19, 4, *V*, 8, 1; 12, 2. *V. Bezetha*.
J. Cæsar, Roma potitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J. 8*, 1 sq. *B. J. 9*, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatro, *A. J. 8*, 3. *B. J. 9*, 5. Hircano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J. 10*, 1 sqq. In Affricam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 11*, 1.
Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippum in Italiam proficiscitur, *B. J. I*, 12, 4. Cf. *A. J. XIV*, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, *A. J. XV*, 6, 1. *B. J. I*, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J. 6*, 6 sq. *B. J. 20*, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, *A. J. 6*, 7. *B. J. 20*, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatæ dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7*, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Casareæ, alterum prope Panium, *A. J. XV*, 9, 6; 10, 3. *B. J. I*, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 20*, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J. XVI*, 4, 4. *B. J. I*, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juribus servandis, *A. J. 6*, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, *A. J. 9*, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllæum capitis damnat; Aretæ regnum Arabiæ confirmat, *A. J. 10*, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J. 11*, 1; *XVII*, 7, 1. *B. J. I*, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, *A. J. XVII*, 6, 1; 8, 1. *B. J. 32*, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. II*, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J. 11*, 2 sqq. *B. J. 6*, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J. 11*, 4 sq. *B. J. 6*, 3. Pseudalexandri fraudem detegit, *A. J. 12*, 2. *B. J. 7*, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J. 13*, 3; 13, 5. *B. J. 7*, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
Cæsarea maritima, urbs Palest., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, *A. J. XV*, 8, 5; 9, 6. *B. J. I*, 21, 5; cf. *A. J. XIII*, 11, 2. *B. J. I*, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Clandius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimat, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem adimit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Narbata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatæ Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum*, æcus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius* Pætus, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naidem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Caiaphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statum in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7 sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani* philosophi apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2. Egyptum subigit; inde reversus diem obit supremam apud Damascus IX, 2, 2 Cf. *II*, 15, 1.
- Canithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Camon*, urbs Galaadit., *A. J. V*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; *XIX*, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2, Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 8, 5; *XV*, 8, 5; *XX*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samaritæ est, *B. J. III*, 4, 1; *II*, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Cana*, vicus Galil., *V. J. 16. B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Cana*, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha* (*Cana*), oppidum Coelestis, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum* sacrum describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Cantabri*, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; *12*; *13*; *57*.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem extruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarsaba appellata erat, cf. *A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Capharecho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; *VII*, 5, 6.
- Cappadoceæ*, olim Mosocheni dicti a Mosochæ, *A. J. I*, 6, 1. Cf. *XVI*, 3, 2; *8*, 6; *10*, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; *2*, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; *VII*, 1, 3.
- Capree*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cartathiarima*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII*, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœniciæ, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyrriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 22; *VIII*, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Κερναῖν, sanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carra* (sive *Chara*, *Charra*,) urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, amomi feracissima, in ditione regis Adiabænorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arcæ Noei reliquæ, *ibid.* Cf. *I*, 16, 1; *19*, 4; *5*, 5.
- Carthaginienses*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; *VI*, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A. I*, 17; *18*. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus*, Herodis M. puer, *A. J. XVII*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspia portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcnum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspido auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεβολαι), urbs Palæst. Transjord. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanæ præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonathæ falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (Cedesa), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. I, 18. Olim in Tyrionum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separant, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Ceter, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenorum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Seztus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumram superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum aggredditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Pelilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabeus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlharon conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irrito conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepphoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 12.)
Chabarsaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatris appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et Antipatris.
Chabolo, vicus Galil., *V. J.*
Chabulon. V. *Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreus (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremón, historiæ Ægyptiæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemæus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plerisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 10.
Chalebus a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 1, 1. Noem inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; puniatur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanaan, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos extinguere jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæi qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. V. *Carra*.
Charax. V. (*Spasine*) *Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
- Chasleus*, mensis nonus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, A. J. I, 15.
- Chazadus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Chebron Chabron*, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7. Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Chelcias*, Judæus, a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
- Cephthorimus*, Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Cheslæmus*, Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
- Chettæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Chidonis area*, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
- Chiramus*, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
- Chius*, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
- Chodatus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Charili* poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
- Chosbia*, Zambræ uxor, A. J. IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
- Christus*, V. *Jesus*.
- Chusæi* (Æthiopes) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
- Chusi*, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusarorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Chuthus*, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
- Cicorum domus*, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
- Cilicia* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 2.
- Cilices*, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis open fert contra Philistæos, *ibid.*
- Cinchares*, uummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra repræsentatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
- Circenses ludii*, In his moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithuræi adiguntur ad eam recipiendam, XIII, 11, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
- Citium*, urbs Cypri insul. ; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — *Cittæi* (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lupum supplicii affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam velat Hierosolyma redde re munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacre pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniiori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
- Clearchus* Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
- Cleanthus*, pictor, C. A. II, 12.
- Clemens*, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philometoris uxor, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater, 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo arcessitur in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra**, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabiæ et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Cf. *B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra**, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra**, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra**, Syriæ regina. V. Selene.
- Climax Tyriorum**, mons Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus**, Tyberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho pœna afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius**, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban**, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis**, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Cœlesyria**, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7.
- Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Cœlesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi**, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Cf. *B. J.* II, 16, 4.
- Collega (Cneus)**, Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina**, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene**, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus**, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium**; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon** Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copenius**, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene**, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus**, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban**, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas**, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra**, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordycæi** montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba**, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ**, *Corca*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores**, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus**, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus**, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus**, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius**, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa**, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus**, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos**, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Roman., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. *A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus**, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus**, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Colylas**, V. Zeno.
- Colys**, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze**, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus**, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus**, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona**, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta**, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus**, Compsi f., sub Agrippa M. prefectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus**, Agrippæ jun. regis satelles, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus**, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina**, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon**, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsi in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus**, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritanos, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 5. A Claudio Cæsare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspius Fadus**, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæis Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolum pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigiatiorem supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyanei scopuli**, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa**, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa**, vicus Tyriorum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala** area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros**, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros**, Herodis M. filia ex Mariamæ, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros**, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros**, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros**, Alexæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros**, Phasæli filia ex Salampsiene Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J.* II, 11, 6.
- Cypros**, castellum prope Hierichuntum, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo æquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetæ suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. Artaxerxes I.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).
Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Coelesyriam media, *ibid.*
Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assiriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Coelesyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananæis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitæ condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armaïs sive Hermaïs appellatur, C. A. I, 15; I, 26. Primus Argivorum rex, I, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulat a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Echatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublati magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauratum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo volum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio obsecratur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. Saira.
Dassion, Tarichæata nobilis, V. J. 26.
Dathamnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessei filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem dæmonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantum interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitie fœdus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullam moratur ad Moabiturum regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cædit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphienos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ac ad Anchem Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Procures Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæ tribu rex creatur sedemque figit Chethrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quam Jehosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jehostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jehostho occiso, ab omnibus

tribubus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; foedus init cum Miramo Tyrionum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3. Cf. *B. J.* VI, 10 2. Victis Palaestinis, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post eum regnator sit, relinquendam esse, 4. Palaestinos iterum proelio devincit magnamque eorum terrae partem in suam ditionem redigit; Moabitibus annuum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadam Damasci Syriacque regem superat; Idumaeam sibi subijcit; cum Thæno, rege Amathes, foedus init, 5. Benignum se praebet erga Jonathae filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum eis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabe Uriæ uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Amnonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam curam eum seditionem movet Sabæus: hic vero mox ab Isacis Abelmachæe urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 14, 6 sqq. Mem præclare gerit contra Palaestinos, 12, 1 Belli et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronnæ, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomon præcepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chebrone, solius Judæe tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judææ rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatæ fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judæos a Chananæis subjugatos servitute liberat, *A. J.* V, 5.

Decapolis, regio Palaest., *B. J.* III, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Delium, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 3. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J.* XV, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judæis, *A. J.* XIV, 10, 11.

Delta, regio Ægypti; multi Judæi in ea habitant, *B. J.* II, 18, 8.

Demænetus, Ptolemæensibus snadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilium vocent, *A. J.* XIII, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J.* XII, 10, 1. Bachidem, deinde Nicanorem mittit contra Judæos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et cæso, iterum Bachidem in Judæam mittit, qui Judæos devincit, 11. Bachidem contra Jonatham Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonatha pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonatham sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In proelio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriæ regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J.* XIII, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filiam ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judææ immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochienses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathæ fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonatha vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Mithribus in visus est, regno deijcitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucerus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J.* XIII, 13, 4. A Judæis contra Alexandrum Jamæum accessit, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J.* I, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. præfectus, *A. J.* XII, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judæorum in linguam Græcam vertendos curet, *A. J.* XII, 2, 1; 2, 3. *C. A.* II, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A.* II, 4. Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.

Demetrius, Judeus, Andromachi f., *A. J.* XVI, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J.* XIV, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 3.

Demoteles, Lacedæmonius, *A. J.* XIII, 5, 8.

Diagoras, Mellius, mysteriorum derisor, *C. A.* II, 37.

Dianæ, templum in Elymaide urbe, *A. J.* XII, 9, 4. Dianæ agrestis templum in Ægypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J.* XVII, 12, 1. *B. J.* II, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriæ præf., *A. J.* XIV, 6, 7. *B. J.* I, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A.* 1, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J.* I, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiæ, *A. J.* I, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J.* VII, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiæ Bethlemiticæ præf., *A. J.* VIII, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J.* X, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J.* XIII, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J.* XIII, 5, 1. Superato Demetrio Nicator. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonatham, Judæorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameæ occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharissæorum consilio interficitur, *A. J.* XIII, 16, 2. Cf. *B. J.* I, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob litteras suppositas capitis damnatur, *A. J.* XVI, 10, 4. *B. J.* I, 26, 3.

- Diaspolis*, urbs Arabiæ, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
- Dium*, urbs Syria; ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 2.
- Dium*, urbs Macedoniæ, *A. J.* XI, 8, 5.
- Dius*, Phœnicum historiæ auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
- Dodias*, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
- Dæcus*, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
- P. Dolabella*, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
- Doteles*, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
- Domitia*, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
- Domitianus*, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
- Domitius Aenobarbus*, Agrippinæ conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
- C. Domitius Calvinus*, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
- Domitius Sabinus*, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; *V.* 8, 4.
- Doru*, urbs Phœniciæ maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumæa fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
- Doris*, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse copit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
- Dorotheus*, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
- Dortus*, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
- Dositheus*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
- Dositheus*, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
- Dothaim*, urbs Samariæ, *A. J.* IX, 4, 3.
- Draconis* leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
- Drusilla*, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
- Drusus*, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
- Drusus*, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
- Drusus*, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
- Drusus*, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Drymi* (*Drymus*), locus Phœniciæ prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 15, 3. *B. J.* I, 13, 2.
- E.
- Ebalus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Eban*, Davidis f., *A. J.* VII, 8, 3.
- Ebidas*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Ebutius*, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cedit, IV, 1, 5.
- Ecbatana*, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
- Ecbatana*, urbs Batanæ, *V. J.* 11.
- Ecdippa* (*Ecdippon*?), oppidum Phœniciæ, *B. J.* I, 13, 4.
- Echarampsaris*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 18, 2.
- Ecnibulus*, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Ednæus*, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 15, 2.
- Egleon*, Moabitarum rex, Judæos sibi subjicit; ab Ehude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
- Ehudes*, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
- Eiræes*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Elamæi*, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
- Elamus*, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Elanus*, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Elca*, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
- Elcanes*, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
- Elcias*, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Eldas*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Eleazarus*, Moysis f. e Sapphora, *A. J.* II, 13, 1.
- Eleazarus*, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteri eum recuperant, V, 11, 5.
- Eleazarus*, Dodias fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
- Eleazarus*, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2; 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
- Eleazarus*, Mattathie f., Auran cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prælio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
- Eleazarus*, Pharisæus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
- Eleazarus*, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
- Eleazarus*, sacerdos, thesauri custos, Crasso trahem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
- Eleazarus*, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
- Eleazarus*, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Eleazarus*, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
- Eleazarus*, Perus, a Cuspido Fado in exilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
- Eleazarus*, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
- Eleazarus*, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
- Eleazarus*, Ananie f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
- Eleazarus*, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

- occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazarum factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursum adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samae f., Judaeus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Giorae f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.
- Eleazarus*, Machæruntes castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machæruntes se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici æqualis, daemones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. I, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judæos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Ægypti, B. J. 10, 5.
- Eleusa*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. I, 23, 4.
- Eleusinia*, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 3.
- Eleutherus*, fluv. Phœnicus, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.
- Eli*, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis cæsis et arca a Palæstina rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sarephatana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Elisæum sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochozias regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joram vaticinium, 5, 2.
- Eliab*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacias*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliacimus*, Ezechie regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasibus*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elien*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelech*, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Elionæus*, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Eliphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elipharzes*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Elis*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elissæus*, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joram bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joram rege Samaritanam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azælo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jehu sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissæus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Elom*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulon f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.
- Elulæus* (*Pyas*), Tyrionum rex, Cittæos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antioco Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elysæi* (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elyscorum (*Æolum*) princeps, A. J. I, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emæonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (*Emaus*, *Ammaus*), urbs Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachide munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incendiatur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (*Ammaus*), vicus Galil. prope Tiberiadem, thermis celebris, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Engaddi* (*Engadda*, *Engaddæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Eniachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. I, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madianis f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ionæ, A. J. XVI, 2, 2. Dolabelæ literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum jurebus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timæo saepe mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longævitæ, A. J. I, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. Ephraïma: tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitae Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Iudaeos a Gedeone placantur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephthen, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Clebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palaest., a Iuda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epicrates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 40, 3.
- Epicurei*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phoeniciae, a Iudeis Amalthe vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epomis*, vestimentum Graecorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Iudaeae, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazae regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erædes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Iudaeae prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcæ sacrae, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniae templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esauus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esauus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumaeam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrami conuulito, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdra*s, sacerdos Iudaeorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literae, *ibid.* Cum aliis Iudaeis Hierosolyma migrat, 5, 2. Iudaeis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chananæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Eseron*us, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 3.
- Esseni*, V. *Esseni*.
- Esselon* (Esselonitis), castellum Peræae, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Iudaeorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam cælibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provectoribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinae studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 10, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagorei. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardochæo patruo, Iudaeorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Iudaeos edictum rescindatur, 6, 12.
- Etame*, urbs Iudaeae a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Ethæus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Etham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 6.
- Eucæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucet* (?), Hiram Tyrionum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Iudaeorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodus*, Tiberii Cæsaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Iuda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Iudaeorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiae, Iudæis dicitur Phora, A. J. I, 1, 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethae filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumnia-tur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutychus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Butychus*, Caii Cæsaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilati*, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evileorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἐξλασμού) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Iudæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiae pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezeias*, Iudaeorum rex, Achazis fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitas invitat, 13, 2. Palaestinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezeias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Ægyptum se confert, C. A. I, 22.

F.

Fabatus, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.

Fabius, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 1. B. J. I,

12, 1. Antigomum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
Fabius, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
Fadus, V. *Cuspius*.
Fannius, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
Fannius, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
Faustus, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. I, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
Felix, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimat tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A. Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
Felix (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. 1, 12, 1.
Fenus exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 26.
Festa Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
Festus (Porcius) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
Filiarum jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
Flaccus, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
Flavius Silva, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
Florus (Gessius) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiosos auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A. Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
Fontejti Agrippæ, legati consularis, cædes, B. J. VII 4, 3.
Fortunatus, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
Fronto (Æternus), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
Fullonis monumentum, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
Fulvia, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
Fures, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
Furius, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

Gaales, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
Gaamus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
Gaba, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjaminitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

Gaba, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
Gabala, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
Gabaon, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 8, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabæonitæ cum Jesu fraudulentè paciscuntur; pro fraude poenam hauriunt, A. J. V, 1, 16. Gabæonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
Gabara (*Gabarothe*), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
Gabares, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomonè, A. J. VIII, 2, 3.
Gabatha, *Gabatha*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
Gabatha, *Gabathsaula*, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
Gabinus, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Ægyptum redactit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabatæos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
Gadara, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A. Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provincie adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIH, 13, 5. — *Gadareni* Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
Gadara, pro Gazara, A. J. V, 1, 22.
Gades (*Gadas*), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; H, 7, 4.
Gades (*Gadira*), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
Gadias, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
Gadus, vates, A. J. VII, 13, 2.
Gæuli, olim Evilæi dicti, A. J. I, 6, 2.
Galaaditis (*Galaditis*, *Galadena*, regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A. Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphalassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
Galades, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. *Galli, Gallia*.

Galba, imperator; Tiberii Cæsaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Golbaath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Gulgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananæam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinae, *A. J.* XHI, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasare subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniuntur. *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniana habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. *Cestius*.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamalenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolas cedit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil. *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizeus mons*), mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballet extruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil. *B. J.* V, 11, 5.

Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Galtherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.

Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezeia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syria provinciae ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5. *Gazara*, urbs Samariæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedron, Joasi f., Judæos a Moabitis subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samariæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M; conjunctionis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amœnitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2, 3. V. *Gennesar*.

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Eludis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. *Geraseni* parcent Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — *Gerasenorum montes*, *A. J.* XIII, 15, 5.

Gerastratus, iudex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergesæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Cæii Cæsaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. *Florus*.

Getta. V. *Gitta*.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibatus, mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3, III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Getta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palestinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danilis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azaelo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezechia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Githa*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 24, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem facit accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Julæ Libyæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictiis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consulit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomarus*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Goriais*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judæam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitanus in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gutholia*, Achabi regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unius tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joadus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græcanicæ* urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Ægyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulis publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regerantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribunt; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Graphe*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam exstruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gunis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gyphæus*, Judæus fortitudinis præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.
- H.
- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*. V. *Judæi*.
- Hebron*. V. *Chebron*.
- Hecataeus Milesius*, primorum hominum longævitate testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecataeus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatonotomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleias*, sacri aerarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helene monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helene regta*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Ægypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Præfectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananaeus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniochi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15.
- Herculis templum* Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jannææ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*. V. *Danaus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiæ aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum caedem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Caesare absolvitur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. A Sexto Caesare Coelestriae praeficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaclus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriae praeficitur, *A. J.* 11, 2 sqq., *B. J.* 11, 2. sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarcha constituitur, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sq. *B. J.* 13, 7 sqq.; 14, 1. A Malcho, Arabiae rege rejectus, in Aegyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sq. *B. J.* 14, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Aegypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judaeae creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque et Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Sydonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sq. *B. J.* 15, 5 sq. Josepho fratre in Idumaeam misso, in Galileam contendit, Sepphorin capit et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sq. *B. J.* 16, 1 sq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galileam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Machabaeas Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Sannosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galilaeos, qui ab ipso defeecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sq. *B. J.* 17, 3 sq. Pappum superat hostesque in domos compulsos conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum e magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno susceptum, amicos Antigoni interficit, *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judaeam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sq. Ananelo Judaei ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandrum ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum inferit, multisque praeliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Aegyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariamnem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judaeae partem, quam Antonius Cleopatrae

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 8. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum, *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patriis moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymi aedificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum jurant, 8, 3 sqq. Caesarem et Sebasten exaedificat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Caesarem urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Batanaea, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judaeos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumptuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judaeam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosporum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judaeis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quae in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 2. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Caesarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Caesarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Caesare auctore, eum filiis in gratiam redit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quae in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandam Caesarem urbem, certamina musica et gymnica instituit, quae quinquennialia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaclidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in externos, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis sepulcrum spoliat, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbae domestica; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomen sororem cum Syllaio Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sarviat, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriae praefectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllaio in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cadit, 9, 2. A Syllaio apud Caesarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Caesarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

crimnibus falso ei objectis apud Cæsarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Cæsare potestatem obtinet de filiis conjunctionis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas detegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ præfecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.

Herodes, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.

Herodes, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.

Herodes, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 6. A Claudio Cæsare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacræ pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.

Herodes, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, V. Antipas.

Herodis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.

Herodias, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepto, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in ex-

silium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 11, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.

Herodium (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriæ ex Antigonianis reportatæ exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* 1, 13, 8; 21, 10. Toparchiæ caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.

Herodium, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* 1, 21, 10.

Herodotus Halicarnassensis, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* 1, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* 1, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* 1, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* 1, 22. Errat in iis quæ de Sesostris refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaothis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcissione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.

Heroum urbs, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.

Hesiodus, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* 1, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9.

Hestæus, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9; de Sennaare campo Babylonis, 4, 3.

Hierasa, mater Ozias regis, *A. J.* IX, 11, 2.

Hieremias, propheta; noniam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam cæno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subjiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictis sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.

Hieremmon, ejus filii Iebosthum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.

Hierichus, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ cæduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* 1, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.

Hieroobamus I, Nabatæi fil., a Solomone muris extruendis præficitur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiz vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 5, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacescit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interuersionem deletur a Basane, 11, 4.

Hieroobamus II, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.

Hieronymus, Ægyptius, Antigonis regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phœ-

nicias scripsit, *A. J. I, 3, 6. Laudatur de diluvio, ibid.; de veterum longevitate, A. J. I, 3, 9.*

Hierosolyma, metropolis Palaestinae; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J. I, 10, 2; VII, 3, 2. B. J. VI, 10. Ea appellata esse Hierosyla tradit Lysimachus, C. A. I, 35. — Urbis accurata descriptio, B. J. V, 4 sq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. Cf. C. A. I, 22. — Quid Moyses de urbe sacra aedificanda praescripserit, A. J. IV, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hycos appellantur, condita secundum Manethonem, C. A. I, 14. A Jebusar is habitata usque dum a Davide expugnarentur, A. J. VII, 3, 1. Cf. V, 1, 17; B. J. VI, 10. A Davide instaurata atque aucta, A. J. VII, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, A. J. VIII, 6, 1. Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo aequantur, X, 8, 1 sqq. Instaurari coepit sub regno Cyri, XI, 2, 1. Mœnia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemæo Lagi per fraudem, XII, 1. Arx a Simone funditus deletur, XIII, 6, 6. Hierosolyma a Pompejo capta, A. J. XIV, 4, 2 sqq. B. J. I, 7, 2 sqq. Syndrium Hierosolymis a Gabinio constitutum, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, A. J. 16, 1 sqq. B. J. 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., A. J. XV, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Cæsare, A. J. XIX, 7, 2. Cf. B. J. II, 11, 6. Plateæ splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., A. J. XX, 9, 7. Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, B. J. II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum praesidium caditur, 17. Cestius, Syriae praeses, Bethelam capit, urbem superiorem et templum irritum conatu o'sidet, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis praefecti constituuntur, 20, 3. Zelotæ, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, cadibus et discordiis complent, B. J. IV, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotæ Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum Zelotæ crudelius adhuc in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotæ in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotæ ab Idumæis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Gioræ a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotæ denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, V, 1, 2. Simon Gioræ, tertiae factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adtingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordos Romanos adoriuntur, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septemtrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe pontiuntur; a Judæis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum sæviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti*

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judæi novos aggeres frustra aggrediuntur, VI, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judæis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judæorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fama in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judæorum strages, 5, 1 sq. Signaque praecesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quomodo frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judæis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, VII, 1, 1.

Hin, mensura apud Judæos, A. J. III, 8, 3; 9, 4; VII, 3, 8.

Hippene, regio circa Hippum urbem, B. J. III, 3, 1.

Hippicos, turris Hierosol., describitur, B. J. V, 4, 3. Ab Herode extructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, B. J. VII, 1, 1.

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, V. J. 65. Urbs Græcica, A. J. XVII, 11, 4. A Pompejo Judæis eripitur, A. J. XIV, 4, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis mortem Syriae provincia adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judæos sæviunt, qui urbem incolunt, B. J. II, 18, 5; cf. 18, 1.

Hiramus, Tyriorum rex, cum Davide foedus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, A. J. VII, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eque operarios ad ligna cædenda templumque extruendum mittit, VIII, 2, 7. sqq. Ejus literæ ad Solomonem datae, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quæ ad templi Hieros. extructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; ænigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, VIII, 5, 3. Quenam Menander et Diodorus historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 17; II, 2.

Hiramus, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, C. A. I, 21.

Hispani, a Romanis subacti, B. J. II, 16, 4. Cf. C. A. II, 4.

Holophantes, Judæus nobilis, A. J. IV, 7, 5.

Holocaustum, quomodo instituendum sit, A. J. III, 9, 1.

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Græcos literarum monumentum, C. A. I, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legis nomine utitur, II, 15. Plato Homerum republica sua excludit, II, 36.

Homonea, locus Galil., V. J. 54.

Horatia, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

A. Hortensius, consul Roman., A. J. XIV, 1, 1.

Holthniel, e tribu Juda, Judæos ab Assyriis subiectos in libertatem restituit, A. J. V, 3, 2. Principatum tenet apud Judæos annos quadraginta, 3, 3.

Hycos, gens pastorum, Egyptum invadunt, A. J. I, 14. Diverse de iis sententiæ, *ibid.*

Hyoseyamux, planta, describitur, A. J. III, 7, 6.
Hypsicrates, ejus de Hyrcano testimonium, A. J. XIV, 8, 3.
Hyrcania (Hyrcanium), castellum Palaestinae a Gabinio diruitur, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Cf. A. J. XIII, 16, 3, B. J. I, 8, 2; I, 15, 1.
Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, B. J. VII, 7, 4.
Hyrcanus, (Joannes) Maccabaei filius, insidias Ptolemaei effugit; principatu potitur, A. J. XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syria regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samaritiam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Phariseis ad Sadducaeorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.
Hyrcanus, Alexandri Jannaei f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, A. J. XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, A. J. XIV, 1, 2. B. J. I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretae copiis fratrem prelio vincit et Hierosolyma obsidet, A. J. I, 3 sq.; 2, 1 sq. B. J. 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, A. J. 2, 3. B. J. 6, 3. Causam suam coram Pompeio defendit, A. J. 3, 2. B. J. 6, 4. Pompejus ei favet, A. J. 3, 4. B. J. 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, A. J. 4, 4. B. J. 7, 6. Cum Antipatro Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, A. J. 8, 3. Pontificatus a Caesare ei confirmatur, A. J. 8, 5. B. J. 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, A. J. 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, A. J. 9, 1 sq. B. J. 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequens, Herodem ob latronum caedem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Caesare absolvit, A. J. 9, 3, sqq. B. J. 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, A. J. 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, A. J. 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, A. J. 11, 6. B. J. 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quae Cassius ei eriperat, A. J. 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, A. J. 13, 5 sq. B. J. 13, 4 sq. Vincit traditur Antigono, qui ei aures abscidit, A. J. 13, 10. B. J. 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur, A. J. XV, 2, 1. B. J. I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judaeos gaudet auctoritate, A. J. XV, 2, 2. In Judaeam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, A. J. XV, 6, 1 sqq. B. J. I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, A. J. 6, 4.
Hyrcanus, Josephi filius ex Solymii filia, A. J. XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemaem Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemaei gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem aedificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*
Hyrcanus, Herodis Agrippae M. fratris f. ex Berenice, A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.
Hyrcanus, Flav. Josephi f. V. J. 1; 76.

I. J.

Jabata, urbs Palaestinae, A. J. X, 3, 2.
Jabes, Sellumi pater, A. J. IX, 11, 1.
Jabinus, rex Chanaanorum, Judaeos sibi subiecit durissimoque dominatu premit, A. J. V, 5.
Jabius (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, A. J. VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, caeduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaestinis in cruces sublata auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.
Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, A. J. XVII, 2, 3.
Jacimus, V. *Alcimus*.
Jachinus, Symeonis filius, A. J. II, 7, 4.
Jacobus, Isaci filius ex Rebecca, A. J. I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et fedus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelus appellatur, 20. Deorum simulacra, quae Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Scima in terra occulat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chanaanam obtinet, Esavus Idumaeam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum praeter ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Beniamine, in Aegyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Beniaminem quoque in Aegyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Aegypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaonem ei Heliopolin concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Aegypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.
Jacobus, Judae Galilaei f., cruci suffigitur, A. J. XX, 5, 2.
Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, A. J. XX, 9, 1.
Jacobus, Sosae f., Idumaeorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, B. J. IV, 4, 2. Simoni Giorae f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.
Jacobus, Flav. Josephi satellites; V. J. 18.
Jaddus, Joannis filius, pontifex, A. J. XI, 7, 2; 8, 7.
Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, A. J. VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei praeceptum neglexit, 9, 1.
Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judaeos principatum tenet, A. J. V, 7, 6.
Jale, mulier Cenethis, Sisarem interficit, A. J. V, 5, 4.
Jalelus, Zabulonis f., A. J. II, 7, 4.
Jalus, Moysis nepos, A. J. VII, 14, 10.
Jamblichus, Libani dynasta, A. J. XIV, 8, 1. B. J. I, 9, 3.
Jaminus, Symeonis f., A. J. II, 7, 4.
Jannaeus, urbs Judaeae, olim in Palaestinarum ditone, A. J. IX, 10, 3. A Pompeio Judris eripitur, A. J. XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, B. J. I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomae, A. J. XVII, 8, 1. Salome eam Juliae (Liviae) Augusti uxori legat, A. J. XVIII, 2, 2. B. J.

- II, 9, 1. A. Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Janias*, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
- Jannæus*, V. *Alexander*.
- Jannæus*, Levi f., Tarichea nobilis, *V. J.* 26.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37; 52. A. Tito capitur, incolæ caduntur, *B. J.* III, 7, 31.
- Japhethas*, Noel f., *A. J.* I, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Aphaera fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* I, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J.* VII, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judæos, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judææ, *B. J.* III, 3, 5.
- Jardes*, silva Palæst., *B. J.* VII, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jaredes*, Malaeli f., *A. J.* I, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XII, 10, 6.
- Jason*, V. *Jesus*, *Simonis* f.
- jasubus*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J.* I, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J.* IX, 1, 2.
- Jazorus*, urbe Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J.* XII, 8, 1.
- Iberi*, a Judæis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J.* I, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthus bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J.* II, 1, 1. Idumæi Judæos ex Egypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J.* IV, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J.* XV, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J.* XVI, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præficiuntur, *B. J.* II, 20, 4. Idumæi a zelotibus in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J.* IV, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Gioræ f., Idumæam vastat, *B. J.* IV, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotibus confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perfugiunt, VI, 8, 2. Idumæorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J.* XV, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Jebar*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jebothus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæa tribu, *A. J.* VII, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interfici-
tur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J.* I, 5, 2.
- Jechonias*, V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J.* VIII, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur cum Israelitarum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Joram rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Eliasæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitus ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joramum, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpem interimit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalique cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syron rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Jenæ*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judæorum, Ammanitas profligat, *A. J.* V, 7, 8. sqq. Filium Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J.* V, 7, 11. Sex annos apud Judæos Imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Ozæ regis mater, *A. J.* IX, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. Hieremias.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J.* 72.
- Jericho*, V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*, V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesraela*, urbe Samariæ, *A. J.* VIII, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achæmæ fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J.* VII, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J.* V, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judæorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J.* III, 2, 3. Judæos contra Moysen rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moysæ, 8, 46. Post Moysen mortem Judæorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntem capit, *A. J.* V, 1, 1—12; cf. *B. J.* IV, 8, 3. Infelicius deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J.* V, 1, 13—16. Gabaonitis parcit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananæas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moysæ præscriptas facit, 1, 19. Chananæam dimetiendam curat; singulis eam Judæorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6.
- Jesus*, Josedeci f., pontifex, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judæ fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J.* XI, 7, 1.
- Jesus* (etiam *Jason* appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J.* XII, 5; 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J.* 4.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J.* XV, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet rediivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnai fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumaeae praeficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchae palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilaeae praef. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumaeos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamaliel f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichaeas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichaeis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus*, pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Jesus*, Thebuti f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium praedicit, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jetharsas*, Amessae pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela*, Jihobali, Tyriorum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyriorum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates sevit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezanias*, Judaeorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezuchielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judaeis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Itium*, urbs Asiae minoris; Herodes M. illos reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Itus*, Cesabaei pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indales*, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, 1, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jeboethi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide praeficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomum, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interficit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabaeum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui praeficitur, 11, 8. Populi census habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus*, rex Judaeorum, Josiae fil., a Nechaone captivus Egyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacimo, *A. J. X*, 5, 2. In Egypto moritur, *ibid.*
- Joachebada*, Amaramae uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Egypti regis filia receptus matri enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judaeorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechie regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joachimus*, Josiae fil., a Nechaone rex Judaeae constituitur; ante regnum susceptum Eliacinus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joachimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasae, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*), pontifex, Joasum Ochoziae regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotthelliam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosaiacas observet; Baalis aedem a Joram constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joasdrus*, Nomici f., Judaeus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judaeorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careae f., Judaeorum a Babyloniis in Judaea relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godollam interfecit persequitur, 9, 5. Judaeos in Egyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judae fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus*, *V. Hyrcanus*.
- Joannes*, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabateos missus ab Amarae filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judaeos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judaeus Caesariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essaeus Thamnæ praefectus, *B. J. II*, 20, 4. In praelio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiae f., Acrabatene et Gophniticae toparchiae praefectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damae filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosae f., Idumaeorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et mœnibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilaeae praef. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho praefectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne descendit, et interioris templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interioris templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliat, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad delitionem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1.

Joannis pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Joasus, Gedeonis fil., *A. J. V.* 6, 2.

Joasus, Ochoziæ Judææ regis fil., Gotholia matre totam Davidia stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J. IX.* 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitæ anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azazelum magna pecuniæ vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.

Joasus, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissarum vatem magno in honore habet, *A. J. IX.* 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judæorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3.

Joathames, Gedeonis f., Scimitas contra Abimelechum concitat, *A. J. V.* 7, 1 sqq.

Joathes, Josiæ regis a commentariis, *A. J. X.* 4, 1.

Joazarus, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J. XVII.* 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut honoris censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.

Joasus, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J. IX.* 8, 1. Ab Azaelo bello premittitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.

Jobabus, Juchæ f., *A. J. I.* 6, 4.

Jobelus, Lamechi f., *A. J. I.* 2, 2.

Jobelus, annus Jubilæus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J. III.* (12), 13.

Jochabes, Phinies f., *A. J. V.* 11, 4.

Jodamus, tribus Leviticæ princeps, *A. J. VII.* 2, 2.

Joctus, Samuelei f., in republica administranda nequissimum se præbet, *A. J. VI.* 3, 2.

Joannes, Aseri f., *A. J. II.* 7, 4.

Jonadabus, Jehu regis amicus, *A. J. IX.* 6, 6.

Jonas, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J. 10.* 2.

Jonathas, Sauli fil., Palæstinorum præsidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J. VI.* 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiae fœdus cum Davide init ejusque salutis prospect, 11, 8 sqq. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.

Jonathas, Abiathari f., *A. J. VII.* 9, 2.

Jonathas, Samæ fil., Ammonis amicus, *A. J. VII.* 8, 3; 12, 2.

Jonathas, Apphus cognominatus, filius Mattathia, *A. J. XII.* 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Prælium committit cum Bachide Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabatris interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethlaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatore Judææ immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenes, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Entheum, 5, 4. Phœnicia et Cœlesyriæ urbes in Antiochi potestate redigit, 5, 5. Demetrii duces bin vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmoniis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J. I.* 2, 1.

Jonathas, Absalom f., *A. J. XIII.* 6, 3.

Jonathas, Oniæ f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J. XIV.* 10, 10.

Jonathas, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J. XVIII.* 4, 3.

Jonathas pontifex a Felice, Judææ procur., e medio tollitur, *A. J. XX.* 8, 5.

Jonathas, Pharisæus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho præfecturam adimat; Galilæi hoc fieri non suntu, *V. J. 39—53.* Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J. 53—60.* A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.

Jonathas, Sisennæ f., *V. J. 38.*

Jonathas Judæus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transligitur, *B. J. VI.* 2, 10.

Jonathas, sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judæorum locupletissimos falso accusat, *B. J. VII.* 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romæ vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J. 76.*

Ionia, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J. I.* 6, 1. Judæis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J. XVI.* 2, 3 sqq.

Jope (*Joppe*), urbs Judææ maritima cum portu, *A. J. XI.* 4, 1. *B. J. I.* 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J. III.* 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J. XIV.* 4, 4. A Julio Cesare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J. XIV.* 15, 1. *B. J. I.* 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J. XV.* 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchæ ditone est; Archelao regno dejecto Syriæ adjicitur, *A. J. XVII.* 11, 4, 13, 5. *B. J. II.* 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J. II.* 18, 10. Instauratur a Judæis seditionis, qui piraticam faciunt, *B. J. III.* 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J. IX.* 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J. I.* 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumaei et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palestini Judaeam invadunt et in regis domum saeviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.

Joramus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziae fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumaeorum rege Moabitas debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris admittit Aramathiam, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palestinae; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; 1, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (ὄλη), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.

Josabetha, Ochoziae regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus adducitur, *A. J.* X, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judaeorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius; populum hortatur ut Moyses leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitibus et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciae emporia, haec vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumaeorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumaeae deserta eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Aegyptio emittitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephrae uxorem quae ipsum ad concubitum pellicere studet, repudiatur; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothae regis visiones de bobus et apicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariae curandae praeficitur, 5, 7. Psithomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Aegyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem ligant in Aegypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Aegyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solveretur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Aegypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananaeam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Chæremon de Josepho tradat, *C. A.* I, 32.

Josephus, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemaeo Euerg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judaeorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judaeae terrarumque adjacentium litatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiæ et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemaem Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.

Josephus, Zachariae f. contra Judae mandatum Gorgiam aggressus clade afflicto, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennae f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumaea obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 14, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumaeam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judaea cum Machabæa relinquitur; contra fratris jussum praelium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne compissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* I, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quaestor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judæis seditiosis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.

Josephus, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Josephus Cabi, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.

Josephus, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcidis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.

Josephus, Gorionis f., a populo urbi praeficitur, *B. J.* II, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti praeficitur, *B. J.* II, 20, 4.

Josephus, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* 37.

Josephus, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.

Josephus, Dalæi f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quaerit, *B. J.* VI, 5, 1.

Josephus, Matthiae f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.

Josephus (Flavius), Matthiae f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perulstratis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectæ se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppæam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judæos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; prodilionis se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilæae cum duobus sociis praeficitur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchæ palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galilæos disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilaeorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichæas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoræ ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Æbutium, *V. J.* 24. In suspicionem prodilionis vocatus apud Tarichæas et Tiberienses, magnum subit discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II, 21, 3* sqq. Tiberienses et Tarichaeatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J. 31* sqq. *B. J. II, 21, 8* sqq. Gamalitis, qui ab Agrippa rege defecerant, auxilium mittit, *V. J. 37*. Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho praefecturam abroget, *V. J. 38* sqq. *B. J. II, 21, 7*. Josephus Galilaeorum precibus motus in praefectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42* sq. Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44* sqq. Praeclarum Galilaeorum de Josepho testimonium, *50*. Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, *52*. Jonathan ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitae periculo evadit, *53* sqq. Galilaeae praefectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, *60*. Jonathan et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62*. Tiberiadem expugnat, *62*. sqq. Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, *66*. Sepphorin in potestatem suam redigit, *67*. Tiberiensium saluti consulit, *68*. Quum Sepphoritae Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71*. Cum Agrippae exercitu proelio congregitur *72* sq. Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4, 1*. Quum Vespasianus in Galilaeam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3*. De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2*. Jopata se confert, *B. J. 7, 3*. In hac urbe a Romanis obsessus fortiter resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4 — 35*. Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1*. sqq. Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8*. Vespasiano imperium vaticinatur, *8, 9*. Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1*. Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5* sq. Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7*. *V. J. 75*. Hierosolymitanos a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J. V, 9, 3*. sq. Lapidem percutitur a seditiosis, *13, 8*. Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, *VI, 2, 1* sqq.; *7, 2*. Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75*. A Tito praedia accipit in Judaea, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonathan quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3*. *V. J. 76*. Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76*. Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1*. — Agrippae regis ad Josephum epistolae, *V. J. 65*. — Josephus in literis Hebraicis et Graecis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2*. Sed non assequutus est exquisitam linguae Graecae pronuntiationem, *ibid.* Judaeorum res gestas Romae literis mandavit, *C. A. I, 9*. Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8*. *XVI, 7, 1*; *XX, 8, 3*. *V. J. 65*. *C. A. I, 9* sq. — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I, pr. 1*. Vespasiani, Titi et Agrippae testimonia de veritate historiae belli Jud. a Josepho conscriptae, *V. J. 70*. *C. A. I, 9*. — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1* sqq. *XX, 11, 12*. Judaeorum libros sacros in Antiquitatibus graece reddidit, *A. J. X, 10, 6*. Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2*. — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judaeorum contra Apionem, *C. A. I, 1*. — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2*; cf. *A. J. III, 5, 6*; *8, 10*; *IV, 8, 4*. *C. A. I, 9*. Josias, rex Judaeorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1*. Ejus pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, *4, 2* et *3*. Idolorum cultum funditus delet, *4, 4* et *5*. Nechaonem, regem Egypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda; in proelio cum eo commisso sagitta ictus moritur, *5, 1*. Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua*. *V. J. 1*. Pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1*.
- Josubacius*, Abrami f., *A. J. I, 15*.
- Jotapata*, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7*. A Josepho munitur, *II, 20, 6*. A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1*. A Vespasiano obsidetur; Jotapateni duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4* sqq. Urbis situs, *7, 7*.
- Jotape*, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4*.
- Jotape*, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4*.
- Jotape*, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 4, 5*.
- Jothamus*, Bocciae f. *A. J. XVIII, 1, 3*.
- Jothamus*, rex Judaeorum, Oziae fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4*. Rempubicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2*. Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1*.
- Jothamus*, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6*.
- Jothorus*, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palaestina, *A. J. V, 2, 3*.
- Jovanus*, Japhethae f., *A. J. I, 6, 1*. Ab eo Graeci originem trahunt, *ibid.*
- Jozarus*, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Matthiae, *A. J. XVII, 6, 4*.
- Jozarus*, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, *V. J. 7*.
- Jozarus*, sacerdos, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilaeae praef., missus, multas ei truit insidias, *V. J. 39* sqq.
- Ipa* (?) urbs Palaest., *A. J. VIII, 10, 1*.
- Iraes*, Juctae f., *A. J. I, 6, 4*.
- Irenaeus*, Herodis Antipae procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4*. *B. J. II, 2, 3*.
- Isaacus*, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2*. A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcat, *13*. Rebeccam Bathueli fil. ducit uxorem, *16*. Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1*. Dei jussu Gadara se confert, *18, 2* sq. Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4* sqq. Moritur Chebrone, *22*.
- Isamachus*, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1*.
- Isana*, urbs Palaest., *A. J. VIII, 11, 3*.
- Isanaz*, vicus Palaest. *A. J. XIV, 15, 12*.
- Isara*, urbs Palaest., *A. J. VIII, 15, 4*.
- Isidis* sacra fœdantur, *A. J. XVIII, 3, 4*. Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid.* Cf. *C. A. I, 32*.
- Ismaelus*, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4*. Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, *12, 3*. Mulierem Egyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4*.
- Ismaelus*, Judaeus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2*. Godoliam omnesque Masphathenses interimit, *9, 4*.
- Ismaelus*, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2*; *XX, 8, 8*. *B. J. VI, 2, 2*. Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11*. A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Israela*, *V. J. 1*.

Israelitæ. V. *Judæi*.

Israelus. V. *Jacobus*.

Issacharis, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palestinae partem sortita sit, V, 1, 22.

Issares, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.

Ister, fluv. Germaniae, B. J. II, 16, 4; VII, 4, 3.

Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.

Isuis, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Jorami f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Itabyrium, mons Galil., describitur, B. J. IV, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, II, 20, 6. F. J. 37. Cf. A. J. V, 1, 22; XIII, 15, 4.

Ithamarus, Aaronis f., A. J. XIII, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phineeis stirpem transit, A. J. VIII, 1, 3; cf. VIII, 11, 7.

Ithobalus, Tyriorum et Sidoniorum rex, A. J. VIII, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. IX, 6, 6. C. A. I, 18; 21.

Ituræa, regio Palestin. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur, A. J. XIII, 11, 3. Ab eodem circumcissionem admittere coguntur, *ibid.*

Jubalus, Lamechi f., A. J. I, 2, 2.

Jubas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociae filiam in matrimonium ducit, A. J. XVII, 13, 4. B. J. II, 7, 4.

Jubileus annus. V. *Jobelus*.

Juctas, Heberi f., A. J. I, 6, 4.

Jucundus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, A. J. XVI, 10, 3.

Judadæi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, A. J. I, 6, 2.

Judadas, Regmi f., Judææorum princeps, A. J. I, 6, 2.

Judæa, *Judæi*. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, B. J. III, 3, 1 sqq. A. J. V, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, A. J. I, 6, 2. Judæa: propriæ fines et natura, B. J. III, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salæ f., A. J. I, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacobo), A. J. I, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, A. J. XI, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, A. J. I, 7 sqq. V. *Abramus*, *Isaacus*, *Jacobus*. Judæi, fame in Palestina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum conuigant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, A. J. II, 7, 1 sqq. Num iidem qui apud Ægyptios Hycesos vocantur? C. A. I, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, C. A. I, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, A. J. II, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie affictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, C. A. I, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, A. J. II, 15 sq. cf. *Moyse*. Exodi tempus definitur, A. J. VIII, 3, 1. Apionis de exodo sententia, C. A. II, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, A. J. III, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viritum contribunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaeæ fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos ira-

tum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis concupiscuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyse iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat, A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annias, quum Acharus Deum sacrilegio offendisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem judicis plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, orloque bello inter Benjaminis et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananaeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuele, VI, 2. Samueli filiis male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitis aliasque gentes finitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæi, gens Chananaea, incolabant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitis annum tributum imperant; Idumæam sibi subiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiuntur nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Benjaminitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 2, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere coeperunt, quæ omnium eorum malorum causa exstitit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus*, *Asanus*, *Josaphatus*, *Joramus*, *Ochozias*, *Gotholia*, *Joasus*, *Amasias*, *Ozias*, *Jothamus*, *Achazes*, *Ezechias*, *Manasses*, *Amosus*, *Josias*, *Joachazus*, *Joacimus*, *Joachimus*, *Sedecias*. — Reges Israelis, *Hieroboamus*, *Nadabus*, *Basanes*, *Elaunus*, *Zamars*, *Amarinus*, *Thamnavus*, *Achabus*, *II, Ochozias*, *Joramus*, *Jehus*, *Joazus*, *Hieroboamus Zacharias*, *Sellumus*, *Manacmus*, *Phaceas*, *Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege exstinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur: in eorum locum substituuntur Chuthæi, *A. J.* IX, 14, 1. Regnum Judæe evertitur a Nabuchodonosoro; Judæi melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, X, 8. Pauperes in Judæa relictii circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias præficuntur; post Godolias interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, 9. A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, XI, 1, 1 sqq. Multi in Bahylonia remanent, 1, 3. Urbem et templum instaurare ceperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, 2, 1 et 2. Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, 3, 7 sqq. Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, 3, 10. Samaritæ templi ædificationem impedire student, sed frustra, 4, 3. sqq. Templo absoluto solemne Pascha celebratur, 4, 8. Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, 5, 3 sqq. A gentibus finitimis urbis memora diruuntur, quæ Neemas reficit, 5, 6 sqq. Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judæarum gentem exstinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in lujus rei memoriam dies Phiruraos celebrant, 6, 5 sqq. Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, 6, 13. Alexandro M. se subjiciunt ab eoque privilegia impetrant, 8, 4. sqq. Ptolemæus Lagi urbem capit multosque Judæos in Ægyptum deportat; contentiones inter Judæos et Samaritas, XII, 1. Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemæo Philadelpho, 2, 2 sqq. Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judæorum erga se studium remuneratur, 3, 3. Ptolemæus Epiph. Judæam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, 4, 1. Ab Antiocho Epiphane coguntur patrum cultum patriosque mores relinquere, 5. 4. Maccabæi regis mandata contemnunt magnanque manum circa se colligunt, 6. Sub Juda Maccab. Judæi libertatem suam contra Syriæ reges egregie defendunt, 7 — 11. Fœdus cum Romanis incunt, 10, 6. Sub Jonathia Syrorum reges Judæorum gratiam sibi conciliare student, XIII, 2, sqq. Fœdus cum Romanis renovatur, 5, 8; 7, 3; 9, 2. Simone principatum tenente, Judæi magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, 6, 6. Judæorum res admodum secundæ ac florentes sub Hyrcano, 10, 1. Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J.* II, 1. *B. J.* I, 3, 1. Contra Alexandrum Jannæum, qui Aristobulo succedit, sæpius seditionem movent, *A. J.* 13, 5; 14. *B. J.* 4, 3 sqq. Regni fines sub Alexandro Jannæo, *A. J.* 15, 3. Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; hæc omnia Pharisæis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 5, 3. Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J.* XIV, 1 sqq. *B. J.* I, 6, 1 sqq. Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judæis tributum imponit multasque eorum urbes Syriæ provinciæ attribuit, *A. J.* 4, *B. J.* 7. Gabinus quinque syndria constituit populumque in totidem partes dividit; Judæi reguntur ab optimatibus, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J.* 8, *B. J.* 9, 3 sqq. Decreta in Judæorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J.* 10. Valde vexantur a Cassio, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 1 sq. M. Antonius iis restituit quæ Cassius iis eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonom Aristob. filium, *A. J.* 13 sqq. *B. J.* 12 sqq. An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J.* XV, 1. Jussu Antonii Herodes Judæam partem Cleopatrarum cedit, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 5. Judæa magno terræ motu vastatur, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 19, 3. Herodes ab Octaviano eam Judæam partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatrarum dederat, *A. J.* XV, 7, 3. Trachonitis, Batanæa, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romæ de regno disceptantibus, Judæa plena est turbarum; seditiones compe-scuntur a Quinct. Varo, Syriæ præfecto, *A. J.* XVII, 10. *B. J.* II, 3 sqq. Judæi legatos mittunt ad Cæsarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominio ipsos liberet, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Cæsar Octav. Archelao constituit ethnarchiam eique Judæam, Samariam et Idumæam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peræam et Galilæam, illi Batanæam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syriæ provinciæ adjicit, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J.* XVIII, 4, 6. Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiæ regem facit, *A. J.* XVIII, 6, 10. *B. J.* II, 9, 5. Judæi nolunt Caligulæ statuum in dei templo erigere, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5. Claudius Judæis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J.* 5, 2. Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judææ res administrat, *A. J.* 9, 2. Lis inter Samaritanos et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 3. Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 12, 8. Nero ejus regno addit partem Galilææ et Perææ, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Totâ Judæa tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J.* 8, 5 sqq. *B. J.* 13, 2 sqq. Flori procuratoris sevitia Judæos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J.* II, 14 sq. Judæorum ubique gentium calamitates et cædes, 18. Cestius Gallus Syriæ præfectus ad reprimendam seditionem in Judæam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, 19. Judæi tum urbis et provinciarum præfectos bellicque duces constituunt, 20, 3 sq. Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judæos, *B. J.* III, 1, 2 sq. Vespasianus Galilæam occupat, III, 2—10, IV, 1. Intestina dissidia et seditiones in Judæa, IV, 3, 2. Hierosolymis zelotæ in cives sæviunt, 4 et 5. Peræa, Idumæa magnaque pars Judæa a Romanis subiguntur, 7—9. Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judæis persequitur, 11, 5. Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditis evertuntur, V, 1—VII, 1. *V. Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judææ terram vendi jubet et Judæis, ubicunque degant, tributum indicit, 6, 6. Machærus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, 6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1. Admirabilis inter Judæos de rebus summis consensus, *C. A.* II, 19. Dei quæ sit natura ex Judæorum sententia, *C. A.* II, 16; 22. Eorum libri sacri viginti duo, *C. A.* I, 8. — Judæorum leges omnium optimæ, *C. A.* II, 38, 41. Earum indoles, II, 14; 16 sqq.; 41. Severiores sunt quam quæ apud alios populos valent, II, 32. Multi eas imitati sunt, II, 39. Judæi legibus accuratissime instituuntur, II, 18. Omnia pati malunt quam quidquam contra leges facere, I, 22. — Magistratus et ptem in qualibet Judæorum urbe, quorum duo e tribu

Levitica, *A. J.* IV, 8, 4. — Judaeorum temperantia, fortitudo, sapientia, *C. A.* 1, 22. Apud Judaeos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, *A. J.* XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, *A. J.* 1, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judaeorum juramentis Apionis mendacia, *C. A.* 11, 10. — Judaei admodum serio in Graecorum notitiam venerunt, *C. A.* 1, 12. Graecorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Aegyptiis, I, 24. Judaei per totum orbem terrarum dispersi sunt, *A. J.* XIV, 7, 2. *B. J.* II, 16, 4. Cf. *Alexandria, Antiochia, Babylonia, Creta, Cyrene, Damascus, Ionia, Melos, Roma, Syria.*

Judaicum bellum, quando initium cepit; ejus causae, *B. J.* II, 14 sqq. Cf. *Judaea, Hierosolyma, Vespasianus, Titus.*

Judas, Jacobi ex Lia f. *A. J.* I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judaei tribus quamnam Judaeae partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tributum numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.

Judas, Aminadabi f., *A. J.* XI, 4, 2.

Judas, pontifex, *A. J.* XI, 7, 1.

Judas Maccabaeus, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, *A. J.* XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In praelio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. *B. J.* I, 1, 4 sqq.

Judas, Essaeus, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 5.

Judas, Chapsei f., *A. J.* XIII, 5, 7.

Judas, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, *B. J.* II, 4, 1. *A. J.* XVII, 10, 5.

Judas, Sariphaei fil., legum interpres praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, *A. J.* XVII, 6, 2 sq. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.

Judas, Galilaeus (Gaulaniti) Judaeos hortatur ut a Romanis deficiant, *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* 8, 1. Novae philosophorum sectae princeps est, quae in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, *A. J.* 1, 1; 1, 6. *B. J.* 8, 6.

Judas, Jonathae f., Judaeus nobilis, *B. J.* II, 21, 7.

Judas, Chelciae f., Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.

Judas, Judae f., unus e seditionum Hieros. praefectis ob prodicionem a Simone necatur, *B. J.* V, 13, 2.

Judas, Ari f., Judaeus fortitudinis excellens, *B. J.* VI, 1, 8; VII, 6, 5.

Judas, Mertonis f., Judaeus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 5.

Judas, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, *V. J.* 7.

Judices, etiam *μὲναιχοι* dicti, plus quingentis annis apud

Judaeos imperium tenebant, *A. J.* XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Juelus, Sudeae fil., summus pontifex, *A. J.* X, 8, 6.

Julia (*Livia*) Caesaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, *A. J.* XVI, 5, 1. Salomae Herodis sorori suadet ut fratri obsequia nubat Alexae, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Herodes magnam pecuniae vim ei legat, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasaelidem et Archelaidem legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Julia, Caligulae soror, M. Minuciani uxor, *A. J.* XIX, 4, 3.

Julianus, Bithynius, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 8.

Julias (*Livias*), urbs Peraeae ab Herode Antipa ita vocata in honorem Juliae Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. A Nerone Agrippae juniore datur, *A. J.* XX, 8, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.

Julias, urbs Galil., ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliae Augusti filiae; prius dicebatur Bethsaida, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1; III, 10, 7. *V. J.* 71.

Julius, leg. Roman. dux, *A. J.* XV, 3, 7.

Juno Argiva, *B. J.* I, 21, 7.

Jupiter Enyalios, *A. J.* I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, *A. J.* XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, *A. J.* XIX, 4, 3. *B. J.* VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiae, *A. J.* XIX, 1, 1. *B. J.* I, 21, 7.

Justus, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, *V. J.* 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. praef. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilaea gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*

Justus, Flav. Josephi f., *V. J.* 1; 76.

Iycari a Hiramio Tyrionum rege subjecti, *A. J.* VIII, 5, 3.

Izarce, fons Palast., *A. J.* 15, 6.

Izari (?) urbs (Jesraela), *A. J.* VIII, 13, 6.

Izates, Monobazi Adiabenerum regis ex Helena fil., ad Artabannum mittitur, cujus filiam uxorem ducit, *A. J.* XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabia, credit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. *B. J.* VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., *A. J.* I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebeccam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulentem Liām pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebeccam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente fides facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 5.
- Labimius*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palæst., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babylonie, A. J. X, 11, 2.
- Lacedæmonii* Judæorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judæis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedæmonii moribus docent non præceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judææ, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathusalæ f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriæ; Herodis M. in Laodicensibus liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicensenses*, a Romanis jubentur Judæos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimæ legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Egypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judææ, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Moabitum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom., ejus de Judæis Ephesiis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Egypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judææ, A. J. VII, 8, 5.
- Lewias*, Judæus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Leri*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitæ, Judæorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuitisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum præscribente, Levitæ inde in Judæam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judæis in linguam Græcam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriæ, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; VI, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judææ procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judæis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandrinarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, V. Julia.
- Livias*, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascus capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Egyptum proficiscitur; inde in Chananæam reversus, planitiem ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo præmonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuam salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulat, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semæ f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi*, V. Lydi.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octav. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romæ in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Luditimus* (Ludimus), Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliæ; Herodes Antipas a Caligula relegatur, A. J. XVIII, 7, 2, B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus* (Julius) tribunus militum Caligulæ uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandria præfectus, Oniæ templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiæ min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedæmoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semæ f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judææ, toparchiæ caput, B. J. III, 3, 5. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemæi Mennæi f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3, B. J. I, 13, 1. Cleopatæ insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysaniæ tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat expeditionem facit contra Judæos, 9, 4 sq. Cum Judæis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriæ castellum, a Pompeio expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro Jannæo prodiit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha, V. Neapolis.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiphi. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Macchida) locus Palæst., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV, 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstine et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessiorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Machirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 6, 7.
Macrones, pop. Ponti, *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a sinibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devincuntur et caduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæotis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Magedab*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus, V. Campus.
Magogæ, (Scythiæ) a Magoge originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malaelus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria prologo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum pœnitet, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. Cf. *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. Cf. Cleodemus.
Maliathe (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., *A. J.* XII, 8, 3.
Mallon, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Mallhace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, ilex Abami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manaemus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid.*
Manaemus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manæmus, (Manaimus), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. V. *J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asemetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraïmo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezechiæ fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiacæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26—32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe. V. *Maliathe*.
L. Manlius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de celo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid.*
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., *A. J.* VI, 13, 2.
Nar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jothami f., *A. J.* VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judææ, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysinachi, Alabarchæ, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Mardocheus, unus ex Judæorum Babylone degentium primoribus, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Coniurationem in Artaxerxem regem deiecit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judæos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judæorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulatur, 6, 12, et 13.
Maresa. V. Marissa.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formæ venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Ejus indoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciæ fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnarchæ uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyriorum tyrannus Antigono regnum Judææ occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Marista, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmariadæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syria præfectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimici tunc cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maruelus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judææ procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judææ; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice exstructum, ab Herode M. amplificatum et munitius redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Gioræ f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judæa jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne in Romanorum manus incidant, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palest., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphale (Masphace), urbs Palest., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagelæ, pop. Asiæ, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustiae, in Judæa, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Marneli f., *A. J.* I, 3, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Mattathias, Joannis f., Maccabæorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnanque ubi Judæorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Mattathias, Absalomi f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margalothi (Margali) fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcescendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi atavus, *V. J.* I, 1.
Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiæ f., Fl. Josephi abavus, *V. J.* I, 1.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* I, 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palest., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 5.
Mazaca, urbs Cappadociæ, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palest., olim in Moabitum ditioe, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
Medæi. V. Medi.
Medi, a Judæis Medæi vocati, nomen habent a Made, Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.
Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damasceni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meeir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judæus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belgæ f., sacerdos, in flammis templi incensi se præcipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachoræ uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit(?) ibique templum extruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniæ et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Judæi Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memnius Regulæ* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mennon*, Orestidæ f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Mennonis monumentum* in Phœnicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathæ f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Ægypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A.* I, 14.
- Menander* Ephesius Græcorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A.* I, 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palæst., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*. V. *Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Mephres*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Æthiopiæ, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanaei* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiæ, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Judæi Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur cædes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Cæsaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenæ*, Amnophis Ægypti regis f., *C. A.* I, 32.
- Mestratæ* (Ægyptii) et *Mestre* (Ægyptus) nomen habent a Mestramo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestramus*, Chamae f., Mestraeorum (Ægyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascum capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, præsidii Romani in urbe Hierosol. præfectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perææ, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi prædicat eum ab hoste inter-
- fectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiæ a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*: P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci præfectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Minæus*, rex Ægypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A.* II, 16.
- Minucianus* (Annius), conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (Marcus), Caligulae sororis maritus, post Caligulae mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
- Misachæ*. V. *Misachus*.
- Misaelus* (a Babylonis Misachæ appellatus), Judæus genere regio oriens, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illæsi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Judæis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Pulcoli*, oppida Campaniæ maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriæ regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilæo, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbi insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A.* I, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiæ, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Judæos sibi subjiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumæorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. *V.* 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longævitatē, *A. J.* I, 3, 9.
- Modium* (Modeiu, Modim), vicus Judææ, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Æquiculus) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Moesia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*. V. *Apollonius*.
- Momphs*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Ciliciæ, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphanem concremant, *ibid.*

Morius mons, in Judæa, *A. J. I*, 13, 1.

Mosoche (*Cappadoces*) originem trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.

Mosches, Japheth. m. f., Mosochenorum (Cappadocum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaicae leges. V. *Moses*.

Mosollanus, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.

Moses, Amaram ex Joachebeda f., divinum de eo vaticinium, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturus in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis elendis confirmat, 13. Rege Moysem deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moyse transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amarā potabilem reddit aliaque miracula edit, III, 1, 1 sqq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chanaanā occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysem; a Deo exstinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiaque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet exstingui multisque præceptis populi salutem consulit, 8, 44—48. Nube in cælum auferitur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quamam Manetho, Chæremon et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicae leges, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spiciis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediant, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis, de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.

Muchæus, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.

Marcus (*Marcus?*), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; 11, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J. IX*, 2, 1.

Mygdonia. V. *Antiochia*.

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.

Mytgonus, Tyriorum iudex, *A. C. I*, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxore, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nura in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palæst., sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram asserens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.

Nabæoth, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.

Nabalus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ultisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; VIII, 3, 8.

Naboandelus, rex Babylonie, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Baltasarus*.

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A. I*, 20.

Nabopassorus, Chaldeorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A. I*, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. Ægyptios prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad Ægyptios defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. Cœlesyriam occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, Ægyptios debellat, Judæos qui in Ægyptum migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quænam Berossus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.

Nabuthus, Jezabelæ, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.

Nabuzardanes, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.

Nacebus, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.

Nachores, Serugi f., A. J. I, 6, 4.

Nachores, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.

Nadabab, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.

Naëmanes (*Naamanes*), Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.

Nais, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.

Naphesus, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.

Nahumus, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.

Narbata, regio Palæst., 60 stadiis a Casarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.

Nasamones, pqp. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.

Nathan, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.

Nathanaëlus, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.

Nathanas, vates, a Davide consultitur de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersabem ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.

Nazaræi, (*Naziræi*,) appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, comam nutrientes et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.

Neapolis, (*Sicima*) urbs Samariæ, ab indigenis vocatur Mabortha, B. J. IV, 8, 1.

Neapolitanus, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.

Neara, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.

Nearda, urbs Babylonis, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.

Nebrodes, Chama: nepos, vir auidax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babylonis extruitur, 4, 3.

Nechao, rex Ægypti, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacimam Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.

Necropolis, pars Alexandriæ urbis Ægypti, C. A. II, 4.

Nedemus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.

Neemias, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*

Nemessus, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.

Nephamus, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.

Nephthalis, Jacobi ex Balta f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii

quatuor, II, 7, 4. Nephthalis tribui quænam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.

Nergeleærus, rex Babylonis, A. J. X, 8, 2.

Nerias, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Neriglossorus, rex Babylonis, C. A. I, 20.

Nero (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippa: juniore Galilææ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.

Neronias, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.

Nerus, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.

Nerus, pater Baruchii, A. J. X, 9, 1.

Netiras, Galilæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.

Nicanor, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.

Nicanor, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.

Nicanor, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.

Nicanor, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.

Nicanor, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.

Nicaso, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.

Nicaulis, Ægypti regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.

Nicolaus Damascenus, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extollens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi Lathiri in Judæos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliassè, A. J. XVI, 7, 1.

Nicon, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.

Nicopolis, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos liberalitas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.

Nicopolis, urbs Ægypti, B. J. IV, 11, 5.

Niger, Peraïta, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.

Niglissarus, rex Babylonis, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, *A. J. I*, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, *II*, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J. IV*, 10, 5. Cf. *III*, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J. I*, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniæ, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judæos, *A. J. I*, 3, 5; *II*, 14, 16; *XI*, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J. XVIII*, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ærarium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabenorum regi, *XX*, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarus*, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J. II. B. J. II*, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.
- Noes*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noel filii de montibus in planitiem, quæ Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamæ posteros Noes execratus est, 1, 5, 3. Noei posterii per totum orbem terrarum dispersi, 1, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci* rescriptum pro Judæis ad Sardianos, *A. J. XVI*, 6, 6. Cæsaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitibus occiditur, *A. J. XIX*, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, *A. J. X*, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XIII*, 5, 8. Cf. *XIV*, 8, 5.
- Numidæ*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Nymphidius*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV*, 9, 1.
- O.**
- Oasis*, urbs Ægypti, *C. A. II*, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cujus ædibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J. VII*, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devincit, *A. J. XIII*, 13, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 4.
- Obedas*, vates, *A. J. IX*, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J. V*, 9, 4. Procreat Jessæum, cujus filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatium amicus ac defensor, *A. J. VIII*, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., *A. J. VIII*, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J. XVI*, 7, 6; 9, 4. *B. J. I*, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J. VIII*, 15, 6. Ægrotus deam Accaronensem consultit; vir improbus, *IX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J. IX*, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudii Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J. XX*, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octaviae* porticus in Roma urbe, *B. J. VII*, 5, 4.
- Odeas*, Neriæ f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Orus*, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitis rex, a Judæis devincitur, *A. J. IV*, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J. I*, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, *A. J. X*, 4, 2.
- Olivarum* mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J. XX*, 8. *B. J.*, 6. *II*, 13, 5; *V*, 2, 3; *VI*, 2; 8.
- Olsa* (Orsa,) Elani regis procurator, *A. J. VIII*, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Olympici* ludii, splendide instaurati ab Herode M., *A. J. XVI*, 5, 3; *XVIII*, 5, 4. *B. J. I*, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J. XVI*, 10, 9. *B. J. I*, 27, 1.
- Omanus*, Eliphazæ f., *A. J. II*, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 1. Ptolemæo Euerget. tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobiæ filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natu minimus, qui et Menelaus appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., *XII*, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J. I*, 1, 1.
- Onias*, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J. XII*, 5; 1. Quum Onias patruus ab Antiocho Eupat. interfecus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in Ægypto exstruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, *XIII*, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 1; *VII*, 9, 2 sq. *A. J. XX*, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J. XIV*, 2, 1.
- Onias*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A. II*, 5.
- Oniæ terra*, in Ægypto, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4.
- Opheltius*, Phasaeli amicus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, *A. J. I*, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, *B. J. II*, 17, 9; *V*, 4; 2; 6, 1; *VI*, 6, 3.
- Ophnis*, (Hophnis) Eli pontif. filius, homo nequissimus, *A. J. V*, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2.
- Orebus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J. V*, 6, 5.
- Orestarum* gens, *A. J. XI*, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Orodes*, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Oronna*, Jebusæus, Davidis amicus, *A. J. VII*, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabitum finibus, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J. V*, 9, 1.
- Orsanæ*, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J. XIV*, 6, 4. *B. J. I*, 8, 7.
- Orus*, rex Ægypti, *C. A. I*, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariammæ Moysis sororis maritus, *A. J. III*, 2, 4.

Oryba, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus: quid Manetho de eo tradat, *C. A.* I, 26.
Oseas, occiso Phaceae Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Aegypti contra Salmanasarem; hic vero Samariam expugnat, Oeam in captivitatem abducit, Israelitarum regnum exstinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Iudaeorum rex, Amasiae fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palaestinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Aegypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romae exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Iudaeae affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaelum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonom declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In praelio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palaestina, a Graecis ita vocatur. Philistaeorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Iudaeorum terra, *C. A.* I, 22.
Palaestini sive *Philistaei* nomen habent a Philisto, Mestraimi filio, *A. J.* I, 6, 2. Aegyptiis finitimi, II, 15, 2. Praecipuae eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palaestini a Chanaanais in exilium vocantur contra Iudeos ex Aegypto redeuntes, V, 1, 18. A Iudaeis fugantur, *ibid.* Iudeos praelio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Iudeos clade afficiunt, arcem sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcem ad Iudeos remittunt, VI, 1, 2. Iudaeam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repellantur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Iudaeis, Saulum regem ejusque filios cadunt, 14, 1 sqq. Palaestini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terrae pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Iudeos bello lacessere desinunt, 12, 2. Josephato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezecia debellantur, 13, 3.
Palaetirus, urbs Phoeniciae, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasaeli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Pallas, Antoniae servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Phyllas, Felicis Iudaeae procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.

Palmyra, (a Iudaeis Thadamora vocata), urbs Syriae, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylium mare, II, 16, 5.
Panathenaea, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palaest. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Caesarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 4. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; I, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagonae a Iudaeis Riphathae vocati, a Riphathe originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Papiria, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in praelio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiae urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Eve describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Iudaeis, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiae, *C. A.* I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadendorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriae finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Iudaeam reducunt, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti e Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* I, 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiditur; Vonones qui post Orodem rex creator regno mox rursus deficit; regnum deinde traditur Artabano, Mediae regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythiis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidiae struuntur a Vitellio, Syriae praefecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Iudaeorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chareae f., Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandriae praefectus, ex Oniae templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastae filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

- Pedanius*, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J. VI*, 2, 8.
- Pella*, urbs Syriae, *A. J. XIV*, 3, 2.
- Pella*, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J. III*, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J. XIII*, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 8; 6, 5; 7, 6; *II*, 18, 1.
- Pelusium*, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J. X*, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4. Cf. *B. J. IV*, 10, 5.
- Pentapolis*, regio Libyæ, *B. J. VII*, 11, 1.
- Pentecoste* (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 10, 6. *B. J. II*, 3, 1.
- Peræa*, regio Palaestinae, describitur, *B. J. III*, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J. XVII*, 8, 1; 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J. II*, 20, 4. A Romanis occupatur, *IV*, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J. XIII*, 4, 9.
- Pergamenorum* decretum de Judæis, *A. J. XIV*, 10, 22.
- Pergamum*, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergamēnos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Peristereon*, petra prope Hierosolyma, *B. J. V*, 12, 2.
- Persia*, *Persæ*. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J. IX*, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J. I*, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J. X*, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, *XI*, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A. II*, 37.
- Petephres*, Ægyptius, Pharaohæ regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J. II*, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitus pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres*, sacerdos Heliopolitanus, cujus filium Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J. II*, 6, 1.
- Petina*, Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX*, 8, 1.
- Petra*; ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J. IV*, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J. XIV*, 1, 4. *B. J. I*, 6, 2; 13, 8.
- Petra*, Amalecitarum urbs, *A. J. III*, 2, 1.
- Petronius*, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J. XV*, 9, 2.
- Petronius*, Syriae præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J. XVIII*, 8, 2 sqq. *B. J. II*, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J. 8*, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J. XIX*, 6, 3.
- Petrus*, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J. XVIII*, 6, 3.
- Phabus*, pater Ismaeli pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Phaceas*, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phacea tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J. IX*, 11, 1.
- Phaceas*, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphalassare bello premitur, *A. J. IX*, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
- Phædra*, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phalaus*, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J. IV*, 2, 2.
- Phalecus*, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.
- Phallion*, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J. I*, 6, 3. *A. J. XIV*, 2, 3.
- Phallus*, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
- Phatna*, Davidis f., *A. J. VII*, 3, 3.
- Phanatus*, pontificum ultimus, *A. J. XX*, 10.
- Phannias*, Samueli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J. IV*, 3, 8.
- Phanuel*, locus Palast., ubi Jacobus certamen iniit cum angelo, *A. J. I*, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboanus, *A. J. VIII*, 8, 4.
- Phara*, vallis Judææ, *B. J. IV*, 9, 4.
- Pharanz* (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J. I*, 18, 2.
- Pharanz*, locus in Chananææ confiniis, *A. J. III*, 14, 1.
- Pharaohes* sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J. VIII*, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*
- Pharaohes*, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J. I*, 8, 1.
- Pharaohes*, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J. II*, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.
- Pharaohes*, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J. II*, 14. Israelitis ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaohes*, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filium Solomonis nuptum dat, *A. J. VIII*, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon*, urbs Judææ a Bachtide munitur, *A. J. XIII*, 1, 3; cf. *V*, 7, 15.
- Pharesus*, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*
- Pharisæi*, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provecioribus honorem habent. *A. J. XIII*, 5, 9; *XVIII*, 1, 3. *B. J. II*, 8, 14. In pœnis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadduceis, *A. J. XIII*, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. XIII*, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J. XVII*, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J. 2*.
- Pharmuthi*, mensis apud Ægyptios, *A. J. II*, 14, 6.
- Pharnaces*, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J. XIV*, 3, 4.
- Pharus*, insula prope Alexandriam, *B. J. IV*, 10, 5.
- Phasaclis*, urbs Palast. ab Herode in Phasacli fratris memoriam exstructa, *A. J. XVI*, 5, 2. *B. J. I*, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J. XVII*, 8, 1. A Salome Julæ (Livæ) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1. Phasaclus, Antipatri Idumæi f., *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J. 9*, 2. *B. J. 10*, 4. Herodem prohibet ne Hircano bellum inferat, *A. J. 9*, 5. *B. J. 10*, 9. Felicem superat, *A. J. 11*, 7. *B. J. 12*, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J. 13*, 5. *B. J. 13*, 4. In vincula conjicitur, *A. J. 13*, 6. *B. J. 13*, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J. 13*, 10. *B. J. 13*, 10.
- Phasaclus*, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phasaclus*, Phasacli Herodis M. fratris fil., Salampsionem

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. Ejus progenies, XVIII, 5, 4.
- Phasaëlus*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J.* XVII, 1, 3; cf. XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 6; 28, 6.
- Phasaëlus*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2; XVII, 10, 2. *B. J.* I, 21, 9; II, 3, 2; II, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Pheles*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Phellias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J.* VI, 13, 8. Eam Davidi reddere cogitur, VII, 1, 4.
- Phenanna*, nxor Elcanæ, *A. J.* V, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 3. Cf. *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J.* XV, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiaret, *A. J.* 7, 3. *B. J.* I, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J.* 7, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 25, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 29, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structurarum eum pœnitet; moritur, *A. J.* 3, 3; 4, 2. *B. J.* 29, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor*, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J.* XVI, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 30, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fonç est, *B. J.* III, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J.* XII, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelech dux, *A. J.* I, 18, 3.
- Phideas*, Axiarami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J.* III, 3, 3.
- Philadelphia* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J.* III, 3, 2. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J.* XX, 1, 1. Initio bell. Jud. a Judæis devastatur, *B. J.* II, 18, 1.
- Philippi*, urbs Macedonia, *A. J.* XV, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemæi Mennæi f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniæ, a Pausania interfectus, *A. J.* XI, 8, 1. *A. J.* XIX, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J.* XII, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J.* 9, 3. Suadente Varo et ipsa Romam se confert, *A. J.* 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J.* 4, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J.* III, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J.* XVII, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J.* II, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem querit, *B. J.* II, 20, 1, V. *J.* 11. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptuntur; cum Judæis a Noaro Ecbanis expulsi Gamalam castellum occupat, V. *J.* 11. Ad Agrippam redit, V. *J.* 36. A Tyriis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galileæ, vir fortissimus, *B. J.* III, 7, 21.
- Philistæi*, V. *Palæstini*.
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.
- Philo Alexandrinus* a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J.* XVIII, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J.* 12, 5.
- Philostratus*, rerum Indicarum et Phœniciarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A.* I, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J.* IV, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J.* VI, 8, 3.
- Phineeses*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J.* IV, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, V, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, VIII, 1, 3.
- Phineeses*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J.* V, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a J. dæis appellatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phabus*, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J.* II, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviores consignandas utebantur,

- C. A. I, 6.* Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I, 12.* Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I, 2.* Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I, 22.* Phœnices Judæis infensi, *C. A. I, 13.* Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulæo, *A. J. IX, 14, 2.* Cf. *C. A. I, 19.* Phœniciam invadit Alexander M., *XI, 8, 3.* Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., *XII, 4, 1.* Cf. *Sidon et Tyrus.*
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J. I, 1, 3.*
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV, 2, 2 sq.* Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatace filio interficitur, *XVIII, 2, 4.*
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., patre e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, *XVIII, 2, 4.*
- Phritiphaz*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I, 32.*
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI, 6, 13.*
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J. I, 6, 1.* Rebus novis student sub Antiocho Magno, *XII, 3, 4.*
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX, 11, 1.*
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I, 6, 2.*
- Phuti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritanæ, *A. J. I, 6, 2.*
- Phylistinus*, Mestrami f., Palæstinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J. I, 6, 2.*
- Phyle*, regio Africæ, *A. J. I, 6, 2.*
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præsides constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. II, 9, 2.* Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. 3, 1.* *B. J. 9, 2 sq.* Aquæductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. 3, 2.* *B. J. 9, 4.* Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. 3, 3.* Samaritanos seditiosos tundit fugatque, *A. J. 4, 1.* A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. 4, 2.*
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII, 13, 5.* *B. J. I, 4, 3.*
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J. XIV, 4, 2;* cf. *10, 14.*
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII, 2, 5.*
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J. XVIII, 6, 5; 6, 10.*
- Pistus*, Tiberiensis, Justi historici pater, *V. J. 9; 37.*
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J. XIV, 5, 2.* *B. J. I, 8, 3.* Ad Aristobulum deficit, *A. J. 6, 1.* Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J. 7, 3.* *B. J. 8, 9.*
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. III, 4, 1.* Galileam devastat; Jotapata frustra oppugnat, *6, 1.* Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. 7, 3; 7, 34.* Judæos, qui Itabyrium montem occuparunt, devincit; *IV, 1, 8.* Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, *8, 4.*
- Plātana*, vicus Phœnicæ, *A. J. XVI, 11, 2.* *B. J. I, 27, 2.*
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II, 31.* In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, *II, 16.* Poetas in republica non esse tolerandos censet, *II, 36.*
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV, 10, 5.*
- Polemon*, rex Ciliciæ, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XX, 7, 5.* Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX, 8, 1.*
- Polia*, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV, 10, 10.*
- Pollio*, Pharisæus, magnus in honore apud Herodem M., *A. J. XV, 1, 1; 10, 4.*
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. 10, 1.*
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 2.*
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII, 3, 3.* De Antiocho Epiphane, *A. J. XII, 9, 1.* *C. A. II, 7.*
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I, 24.*
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J. XIX, 1, 5.*
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV, 3, 1.* Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV, 3, 2.* *B. J. I, 6, 4.* Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J. 3, 4.* *B. J. 6, 5.* Aristobulum in vincula conjicit, *A. J. 4, 1.* *B. J. 7, 1.* Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. 4, 2 sq.* *B. J. 7, 2 sq.* Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J. 4, 4.* *B. J. 7, 6.* Sc Mauro Cuesyriam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J. 4, 5.* *B. J. 7, 7.* Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. 7, 4.* *B. J. 9, 1.*
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX, 4, 5.* *B. J. II, 11, 1.*
- Pontū rex* Polemon, *A. J. XIX, 8, 1.*
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeches, *A. J. III, 7, 1.* Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX, 10;* cf. *V, 11, 5; X, 8, 6, XV, 3, 1; XX, 1, 3.* *B. J. IV, 3, 6 sqq.* Pontificum officia, *C. A. II, 23.* Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V, 4, 7.* Eorum ornatus describitur, *A. J. III, 7, 1 sqq.* *B. J. V, 5, 7.* Virginem uxorem ducere debent, *A. J. III, 12, 2.* Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX, 9, 8.*
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J. II, 2, 1.*
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J. XX, 8, 11.* Cleopatriæ Flori uxoris amica, *11, 1.* Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. 3.*
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II, 7.*
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI, 2, 10.*
- Prophete*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I, 8.*
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II, 37.*
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V, 4, 3.* Cf. *2, 2, 4, 2 sq.*
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserat; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J. XVII, 12, 1 sq.* *B. J. II, 7, 1 sq.*
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothæ, *A. J. II, 6, 1.*
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J. XII, 1, 1.* *C. A. I, 22.* Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II, 4.* Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I, 22.*
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem.** Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phaleri consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro misso benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A.* II, 4. *A. J.* I, pr. 3.
- Ptolemæus III, Euergetes**, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A.* II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœnicie et Syriæ addidit, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV, Philopator**, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J.* XII, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V, Epiphanes**, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cælen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, *A. J.* XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, CoeleSyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii nativitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI, Philometor**, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Onie permittit in Ægypto templum exstruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæorum et Samaritarum Alexandriæ dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VII, Physcon**, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VIII, Lathyrus**, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J.* XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum accessit, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arripitur, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 1.
- Ptolemæus XII, Auletes**, rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J.* XIV, 6, 2. *B. J.* I, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi**, Chalcidis tyrannus, Damascum infestat, *A. J.* XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2. Antigonom inducit ut Judææ regnum occupare moliat, *A. J.* XIV, 12, 1.
- Ptolemæus**, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Ptolemæus**, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit *A. J.* XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J.* I, 2, 3 sqq.
- Ptolemæus**, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J.* XII, 7, 3.
- Ptolemæus**, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.
- Ptolemæus**, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis interficitur, *A. J.* XIV, 15, 6. *B. J.* I, 16, 5.
- Ptolemæus**, regis Herodis procurator, *A. J.* XVI, 7, 2 et 3. *B. J.* I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J.* XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J.* XVII, 8, 2. *B. J.* I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 1.
- Ptolemæus**, Nicolai Damasceni frater, Antipeæ amicus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Ptolemæus**, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J.* II, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemæis** (*Ace*, *A. J.* IX, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyri obsidionem solvit, *A. J.* XIV, 13, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J.* II, 10, 2. — Cf. *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J.* I, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens**, Romanus, a Jonatha Judæo in singulari certamine superatur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Purificatio**, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J.* III, 11.
- Putci bituminis**, vallis olim Palestinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, *A. J.* I, 9.
- Puteoli** (*Dicæarchia*), urbs Italiae, *A. J.* XVIII, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Pygmalion**, Tyrriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pyramides** tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænarum regina constructæ, *A. J.* XX, 4, 3.
- Pythagoras**, Ægyptiorum discipulus, *C. A.* I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium** templum ab Herode M. reffectum, *A. J.* XVI, 5, 3. *B. J.* I, 21, 11.

Q.

- Quadratus V. Ummedius**.
- Quintilia**, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J.* XIX, 1, 5.
- Quirina**, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Quirinus**, vir consularis, census agit in Syria et Judæa, *A. J.* XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.

R.

- Raazarus**, latronum dux, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Rabatha** (*Rabath Ammon*, *Philadelphia*) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J.* VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.
- Rabezacus** Thaumasius, pater Apamæ, *A. J.* XI, 3, 5.
- Rabilius**, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J.* XIV, 10, 20.
- Rachaba**, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J.* V, 1, 2; 1, 7.
- Rachela**, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J.* I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

- Raelus*, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Ræspba, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raipia, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palest., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* I, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha. V. *Armatha* et *Aramatha*.
Ramatho. V. *Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A.* I, 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A.* I, 26.
Raphanæ, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Rpphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Rthphon, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A.* I, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Receus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Regmus, *Regmæi*, V. *Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus. V. *Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palæstinorum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa. V. *Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J.* XII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphatæi (Paphlagones) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatæorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 5. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum Judæ tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isidis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano redificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octaviæ porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphus descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Cæsarea erecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A.* I, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J.* XII, 5, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palæstinæ, *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Rozane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 4; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæarum dux Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Roazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

Saab, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid.*
Sabacathas (*Sabactes*), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacathia, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabceus, Bacheriæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abelmachææ obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actuarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabalina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

Sabbatum, septimus hebdomadis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J.* I, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J.* XIII, 8, 4. *B. J.* IV, 2, 5; I, 7, 3. *V. J.* 32. Apionis de vocis origine sententia, *C. A.* II, 7.

Sabbion, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodiit, *A. J.* XV, 3, 2.

Sabecus, Syrorum dux, *A. J.* VII, 6, 3.

Sabeus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sabinus, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 3, 1 sqq. Non audeus in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J.* 10, 10. *B. J.* 5, 2.

Sabinus, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectoriis, *A. J.* XIX, 1, 7 sqq.; 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4. 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.

Sabinus, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J.* IV, 11, 4.

Sabinus, Caii Caesaris satellitum dux, *A. J.* XIX, 1, 15.

Sabinus, Syrus, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 6.

Sabuchades, eunuchus, *A. J.* XI, 6, 11.

Sacre, populus Asiæ, *A. J.* XVIII, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J.* XX, 4, 2.

Saccharum (hyoscyamus) planta describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Sacerdotes Judæorum, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J.* IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A.* II, 8. Familiae sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J.* VII, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J.* VII, 14, 7; *C. A.* II, 8; 13. Ornatus, *B. J.* V, 5, 7. *A. J.* III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, *A. J.* III, 12. *C. A.* I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J.* XX, 8, 8; 9, 2.

Sacrificia, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J.* III, 9 sq. Cf. *C. A.* II, 23.

Sacrosanctum, templi Hierosolym. describitur, *B. J.* V, 5, 4 sqq.

Sadducei, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J.* XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. *B. J.* II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J.* XIII, 10, 6. Præ ceteris Judæis in judiciis immunes, *A. J.* XX, 9, 1.

Sadducus, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J.* XVIII, 1, 1.

Sadocus, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J.* VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.

Sadraces, Samaritarum dux, *A. J.* XI, 4, 9.

Saira urbs Palæst. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, *A. J.* I, 20, 3; cf. II, 1, 4.

Saites, nomus, in Ægypto, *C. A.* I, 14.

Salampsio, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberi, XVIII, 5, 4.

Salamon, V. Solomon.

Salas, Arphaxadis f., *A. J.* I, 6, 4.

Salas, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4.

Salathielus, pater Zorobabeli, *A. J.* XI, 3, 10.

Salatis, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.

Salephus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sallis, oppidum Idumæe, *B. J.* III, 2, 2.

Sallumus, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J.* X, 4, 2.

Sallumus, pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Salmana, Medianitarum dux, *A. J.* V, 6, 5.

Salmanasares, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, *A. J.* IX, 13, 1. Samariani expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, IX, 14, 2.

Salome, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J.* XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Berenice filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J.* 5, 7. *A. J.* 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J.* XVII, 6, 5; 8, 2. *B. J.* I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J.* 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3. Moritur; Juliae Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Salome, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*

Salome, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Salome, V. Alexandra.

Samacho, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabonorum regis uxor, *A. J.* XX, 2, 1.

Samæa, urbs Palæstinæ, *B. J.* I, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J.* VIII, 9, 1.

Samæas, vates, *A. J.* VIII, 10, 3.

Samalus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.

Samaræus, Chanaani filius, *A. J.* I, 6, 2.

Samaria, regio Palæstinæ, describitur, *B. J.* III, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J.* IX, 14, 3. Samaritæ sive Chuthæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani extructionem impedit student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Judæus multis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenio consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J.* XVIII, 4, 1. Pilatum apud Vitellium Syriæ præfectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanos et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritanæ qui in montem Garizin confluerant cæduntur a Romanis, *B. J.* III, 7, 32. Samaritanæ, prout Judæorum res secundæ aut adversæ sunt, profitentur aut negant se esse Judæos, *A. J.* XI, 8, 6. — Samaritanæ qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judæis ejusdem urbis sub Ptolemæo Philometore, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Samaria**, urbs Palæst., quæ a Judæis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J.* VIII, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, IX, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, XIII, 10, 3. Judæis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J.* XV, 7, 3. Ab Herode M. splendide exædificata et munita appellatur Sebaste, *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1.
- Samaronus**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J.* VII, 8, 3.
- Sambabas**, præfectus Samaritæ sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.
- Sameas**, Phariseus, Polionis discipulus, *A. J.* XV, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J.* XIV, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J.* XV, 1, 1. Herodi iurjurandum fidei dare recusat, *A. J.* XV, 10, 4.
- Samaga**, urbs Palæstinæ, *A. J.* VIII, 9, 1. Cf. *Samæa*.
- Samos**, insula, *A. J.* XVI, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagenæ, *B. J.* VII, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J.* XIV, 5, 8 sq. *B. J.* I, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samaritæ munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodis M. nepoti nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, XIX, 8, 1.
- Samson**, Manochæ f., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 4. Virginem Palæstinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales ænigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit ænigmatis solutionem, 6. Palæstinorum segetes incendit, 7. Etiam habitat; Palæstinis vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum cædit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sitiienti fontem emittit e petra, 9. Portas Gazæ urbis evellit, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in cæsarie situm esse; Samson, cæsarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palæstinis repletam subvertit, sed et ipse ruinæ involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanæ Levitæ filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J.* V, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno propheta partes agit; Deus eum alloquitur, Judæos a Palæstinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, VI, 2, 1. Palæstinos fundit et regionem quam Judæis eriperant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicæ administrandæ curam filius tradit, Joelo et Abiæ, qui nequissimi se gerunt, 2. Judæi regem ab eo petunt; concione convocata regi dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quæ eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. VI, 14, 2.
- Sanaballeles**, natione Chuteus, Samaritæ satrapa sub Dario III, filium Manassæ Judæo in matrimonium dat, *A. J.* XI, 7, 2. Manassæ divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum ædificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Ægyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathi f., breve tempus principatum temet apud Judæos, *A. J.* V, 4, 3.
- Sanctum Sanclorum** templi Hierosol. describitur, *B. J.* V, 5, 5. Cf. *A. J.* III, 6, 4.
- Sapha**, locus Judææ non procul ab Hierosol., *A. J.* XI, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiæ regis, *A. J.* X, 4, 1.
- Saphata**, vallis Judææ, *A. J.* VIII, 12, 2.
- Saphates**, Galilææ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Saphatias**, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elisai, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Saphonia**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sapphora**, V. *Sepphora*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 4, 3. *B. J.* I, 14, 3. Cf. *A. J.* XVI, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sara**, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 4.
- Sarabarzanes**, Persa, *A. J.* XI, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Saraim**, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J.* XV, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palæst., *A. J.* V, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiæ; L. Antonii et Norhani Flacri ad Sardanios rescripta de Judæorum juribus servandis, *A. J.* XIV, 10, 17; XVI, 6, 6. Sardaniorum de Judæis decretum, XIV, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J.* X, 8, 5.
- Sareas**, dux Judæorum qui post Hierosolymorum excidium in Judæa relictus sunt, *A. J.* X, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phœniciæ, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Sariphaeus**, Judæ legum interpretis pater, *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* 3, 3.
- Sarmatæ**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mæsiæ; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J.* VII, 4, 3.
- Sarra**, Arane filia, Abrami uxor, *A. J.* I, 6, 5. Pharaotes rex Ægypti ejus amore capitur, I, 8, 1; cf. *B. J.* V, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebrone, 14.
- Sarua**, Davidis soror, *A. J.* VI, 13, 9.
- Saturninus**, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, *A. J.* XVI, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J.* 11, 3. *B. J.* I, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Zamari Judæo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J.* 2, 1. Ejus successor Quintilius Varus, *A. J.* 5, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviæ, *A. J.* XVIII, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulæ interitum senatui suadet ut antiquam reipublicæ formam restituat, *A. J.* XIX, 2, 2.

Saulus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Saulus, Cisi filius, patris asinas querens venit ad Samuelum cui Deus aperit illum se Judaeorum regem constituisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et praedicat, quae ei in patriam redeunti eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palaestinos aliasque gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad internecionem caedit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palaestinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res praclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palaestinis bello laceratus antequam pugnam ineat, ventriloquam de ejus exitu consulit, 14, 2 sqq. In praelio cum Palaestinis commisso egregie pugnat; Judaeis in fugam versis, filisque suis caesis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amalecitas jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palaestinis crucibus affiguntur: Jabissenii vero ea auferunt et sepeliunt, *A. J.* VI, 14, 8.

Saulus, Agrippae regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hierosolymis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur, 20, 1.

Saulus, Judaeus Scythopolitanus, cum tota sua familia a Simone filio interimitur, *B. J.* II, 18, 4.

Scala Tyriorum (Καὶμαζ Τυρίων), mons Phoeniciae non procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.

Scurus, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judaeam profectus Aristobulo opitulatur contra Hyrcanum, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompejus ei CoeleSyriam tradit administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.

Scenae, locus Palaest., *A. J.* I, 21, 1.

Scenopegia, (ἡ τοῦ τῶν σκηνῶν), festum Judaeorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandae sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.

Scipio, Alexandrum Aristoboli fil. jussu Pompeii occidit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.

Scopas, Ptolemei Epiphanis dux Judaeam et CoeleSyriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII, 3, 3.

Scopus, locus Judaeae prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.

Scythae (*Magogae*) originem trahunt a Magoge, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Graecorum mores amplexus erat, *C. A.* II, 37. Parthos bello petunt, *A. J.* XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatae*, *Alani*.

Scythopolis, urbs Palaestinae, in confinio Galilaeae a meridie sita, *B. J.* III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat, *V. J.* 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad CoeleSyriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epirate Judaeis proditur, XIII, 10, 3. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judaei qui urbem incolunt a Syris caeduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. *V. J.* 6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. *V. J.* 65.

Sebaste, urbs Palaest., olim Samaria dicta, exaedificatur et munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelai ethnarchae ditione est; Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriae adjicitur,

A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 6, 3, 8, 1. Sebasteni ob mortem Agrippae M. immodice exsultant, quare Claudius is offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebaste a Judaeis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.

Sebastenorum turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.

Sebaste, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.* XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.

Sebastus, Caesareae urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.

Sebee, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.

Sebonitis (*Essebonitis*) regio Palaest., a Judaeis vastatur, *B. J.* II, 18, 1.

Secella, *Secela*. *V. Sicella*.

Sedecias, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.

Sedekias, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judaeorum rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babylonis ad Aegyptios deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et catenis victus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.

Sedrachas, cf. *Ananias*.

Sejanus, militum praetorianorum praefectus, conjurationis in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Selamin, vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.

Selene, etiam Cleopatra vocata, Syriae regina, a Tigrane rege Armeniae bello laceratur, *A. J.* XIII, 16, 4.

Seleucia, urbs Syriae, *A. J.* XIII, 7, 1.

Seleucia, urbs Babyloniae, a Seleuco Nicatore condita. Judaei Babylonii in eam commigrant, sed a Graecis et Syris magna ex parte caeduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucia, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannaeo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37. Initio belli Jud. incolae ab Agrippa et Romanis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.

Seleucus I Nicator, rex Syriae, Babylone potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Judaeis in Syriae urbibus habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 1. *C. A.* II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, *C. A.* II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucus IV, Philopator, rex Syriae Antiochi M. f., *A. J.* XII, 1, 10. Judaeis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*). Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.

Seleucus VI, Epiphanes, Antiochi Grypi, Syriae regis f., patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensis crematur, *ibid.*

Sella, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.

Sellmus, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.

Sellumus, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX, 11, 1.

Semaron mons, in Palaest., *A. J.* VIII, 11, 2.

Semareon, urbs Samariae Graecis Samaria vocata, *A. J.* VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.

Semarus vendit Amarino montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.

Semas, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, *A. J.* I, 6, 4.

Semechonitis (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secut, *B. J.* III, 10, 7.

Semegarus, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Semei, Gerae f., maledicit Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11, 2. Interficatur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.

Semeis, praefectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Semellius, scribe Cambysis Persarum regis, *A. J. XI*, 2, 1.
C. Sempronius, senator Roman., *A. J. XIII*, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, *A. J. I*, 9.
Senachoribus, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Egyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J. X*, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quænam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babylonie, *A. J. I*, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., *B. J. III*, 9, 7.
Seph, castellum Galil., *B. J. II*, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphara*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J. 65*. In ea synedrium instituitur a Gabino, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolæ venduntur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J. XVIII*, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J. II*, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, *V. J. 8*. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, *V. J. 67*. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J. II*, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J. III*, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J. XII*, 2, 5 et 6. A Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vivendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulati dimittuntur, 2, 14.
Serebæus, Judæorum dux, *A. J. XI*, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J. XII*, 7, 1.
Servitæ, Palæstinis finitimi, *A. J. VI*, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, *B. J. VI*, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., *A. J. I*, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J. IV*, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J. XIV*, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, *A. J. XIV*, 6, 1. *B. J. I*, 8, 6.
Sesostris, rex Egypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A. II*, 11.
Sethon (etiam Egyptus vocatus), rex Egypti, *C. A. I*, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Egypto expellit, *ibid.*
Sethosis, rex Egypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A. I*, 15.
Sethus, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J. I*, 2, 3.
Sextus Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J. XIV*, 9, 2. *B. J. I*, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J. 9*, 4. *B. J. 10*, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 10*, 10.
Sibas, Sauli libertus, *A. J. VII*, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, *A. J. XX*, 8, 10. *B. J. II*, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J. 9*, 2 sq. Masadani castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J. IV*, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J. VII*, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Egypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J. VIII*, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J. VI*, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. *VI*, 14, 6; *VII*, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J. I*, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J. IV*, 5.
Sicima (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, *A. J. V*, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J. IV*, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J. V*, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, *VIII*, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, *XI*, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, *A. J. I*, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, *V*, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, *VI*, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, *XII*, 5, 5. Cf. *A. J. I*, 21, 1; *IV*, 8, 44; *V*, 1, 19; *XII*, 5, 5; *XIII*, 9, 1. *B. J. I*, 4, 4.
Siclus, nummus apud Judæos, *A. J. III*, 8, 2.
Sidon, urbs Phœnicie, a Sidonio condita, *A. J. I*, 6, 2. A Tyriss deficit, *IX*, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, *XI*, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., *XI*, 8, 3. J. Cæsaris pro Judæis rescriptum ad Sidonios, *XIV*, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidoniis imperat ut Judæis restituant quæ eis eriperunt, *XIV*, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, *XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Ls inter Sidonios et Damascenos, *A. J. XVIII*, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Sidonii parantur Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J. I*, 6, 2.
Sidonius, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
Silanus, Syriæ præfectus, *A. J. XVIII*, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, *A. J. XVIII*, 6, 7. Agrippæ in adversis sociis, *A. J. XIX*, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helciæ, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, *B. J. II*, 19, 2. 9. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, *V. J. 17*.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, *A. J. XIV*, 3, 2.
Silbonitis (Sibonitis, Sebonitis) regio Palæstinæ, *B. J. III*, 3, 2. (*B. J. II*, 18, 1, 2).
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corruptus ab Antigono, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J. 15*, 3. *B. J. 15*, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidico contra Parthos, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4.
Silo, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J. V*, 1, 19; 2, 9. Cf. *V*, 10, 2; 11, 3; *VIII*, 7, 7; 11, 1.
Siloa (Siloam), fons Hierosol., *B. J. II*, 16, 2. *V*, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asserabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon, Matthes* vocatus, Mattathiae fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia praecellens, 6, 3. Judaeos in Galilaea defendit, 8, 2. Jonathae patris adjutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab Antiocho Euth. omnis regionis a Scala Tyriorum usque ad Egyptum constituitur praefectus, 5, 4. Jonath. mortuo, Judaeorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judaeorum immunitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; ethnarcha appellatur, 6, 6. Cum Antiocho Sot. amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab Antiocho bello petitus, ejus ducem Cendebeum praelio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo Ptolemæo interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon, Dosithei* f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon, Boethi* f., pontifex fuit; ejus filiam Herodes M. uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, Herodis M. servus, post domini mortem regnum affectat; a Grato interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon, Essæus*, Archelao ethnarchæ somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon, Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus Agrippam M. apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprius, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, Gioræ f., in praelio apud Bethoron commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In Acrobatene rapinas facit; inde pulsus Masadam occupat, deinde Idumæam populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. Idumæam a Jacobo ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam nox reddere coguntur, 9, 8. Iterum Idumæam depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter Simonem qui superiorem urbem in potestate habet, et Joannem, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Joannis monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. Matthiam pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios proditorem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et Joannes colloquium habent cum Tito; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapidibus nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* Simonis supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon, Ananiæ* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon, Sauli* f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam ævit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simoneon*, Gamalielis f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum Joanne Levi contra Flav. Josephum machinatur, *V. J.* 38 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, Cathlæ f., Idumæorum dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad Jesu orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, Ezronis f., Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, Ari f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, Josiæ f., Judæus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Psellus*, Flavii Josephi atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, Gabarenorum princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, Josephi Flavii satellites, *V. J.* 28.
- Simon*, Levi f., Gischaleus, *V. J.* 38.
- Simon*, Jonathæ f., a Simonis et Anani factione contra Josephum, Gallææ præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A Josepho capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus Galil., *V. J.* 24.
- Simonides*, Flavii Josephi f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons Arabiæ (Sinæus mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; Moyses in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinæus*, Chanaani, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs Ponti, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, Ammanitidis dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (Sirias?) regio, in qua Sethi filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, Davidis scribe, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, Chananæorum dux, a Jala occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, Syriæ et Phœniciæ præf. sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus Palæst., *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, Ægypti rex cum Israelitis contra Assyrios societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in Damascenorum terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* Chettæus, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnæus* ab Ezecia rege ad Assyrios legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs Palæst., a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum Asphaltiten tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab Assyriis subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus* Ituræus; Herodes M. ad Octavianum proficiscens ei custodiam Mariamnes uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. Soemus ad Herodis mandatum enunciandum adducitur, 7, 1. Commerci cum Mariannæ habiti accusatus ab Herode interficitur, 7, 4.
- Soemus*, Arabs, a Syllæo interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex Emesæ et Libani tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra Judæos seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs Gaulanitidis superioris, *B. J.* IV, 1, 1. V Josepho munitur, *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

- Sogane*, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, V. J. 51.
- Solomon* Davidis ex Beersabe filius, A. J. VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interim iubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaotha, Aegyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricium dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiae, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quamvis scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literae ad Hiramum, Tyriorum regem datae, 2, 6. Ligna caedenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum aedificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam aedificat, 5, 1 sqq. Hiram pro iis quae ad templi regiaeque extructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilaeae offert, 5, 3. Aenigmata a Hiram missa solvit, *ibid.* cf. C. A. I, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananaeis, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem aedificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Aegypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vitae finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei penas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*
- Solon* Atheniensium legislator, C. A. II, 15.
- Solyma*. V. *Hierosolyma*.
- Solymi* montes in Palaestina, C. A. I, 22.
- Solymus* Josephi Tobiae frater, A. J. XII, 4, c.
- Somorra* (? Gomorra), B. J. IV, 8, 2.
- Sophaces*, pop. Africae, nomen habent a Sophone Didori filio, A. J. I, 15.
- Sopharus*, Eliphazae f., A. J. II, 1, 2.
- Sophas*, Ragueli f., a zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Sophene*, regio Armeniae, A. J. VII, 5, 1; VIII, 7, 6.
- Sophira*, regio Indiae, postea terra Aurea dicta, A. J. VIII, 6, 4.
- Sophon*, Dictori f., Sophacum princeps, A. J. I, 15.
- Sophonias*, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, A. J. X, 8, 5.
- Sosibrus*, Tarentinus, Ptolemai Philad. satellitum praefectus, A. J. XII, 2, 2.
- Sosipater*, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 22.
- Sosius* ab Antonio Syriae praeficitur, A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigoni vinctum ducit ad Antonium, A. J. 16, 1 sqq., B. J. 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.
- Spartani* neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, C. A. I, 31. Cum Jonatha Maccabeo societatem ineunt, A. J. XIII, 5, 8.
- Spasine* Charax, urbs Susianae, A. J. I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.
- Spinorum vallis*, prope Hierosolyma sita, B. J. V, 2, 1.
- Stellatina*, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- Stephanus*, Claudii Caesaris servus, A. J. XX, 5, 4. B. J. II, 12, 2.
- Stacheus*, Agrippae M. libertus, A. J. XVIII, 6, 7.
- Stoici philosophi* in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, C. A. II, 16.
- Stola pontificalis* primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quae postea Antonia appellata est, eam deposuit, A. J. XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permetteret, A. J. XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippae regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippae junioris obsequutus, Judaeis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, A. J. XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejunii die pontifex maximus eam induere solebat, A. J. XVIII, 4, 3.
- Strabo Cappadox* laudatur de Judaeis Aegyptiis, A. J. XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemai Lathiri in Judaeos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judaeos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judaeis in insula Co deposita, 7, 2. Judaeos per totam terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Egyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, C. A. II, 7.
- Stratonis turris*, urbs Samariae, quae ab Herode M. Caesarea appellata est, A. J. XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zoilos, XIII, 12, 2; 12, 4. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 4 sqq.
- Strato*, Beroeae Syriae urbis tyrannus, A. J. XIII, 14, 3.
- Strato*, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, A. J. XIV, 10, 22.
- Stratonice*, Demetrii Macedoniae regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, C. A. I, 22.
- Struthia*, piscina Hierosol., B. J. V, 11, 4.
- Suba* Ammanitis opem fert contra Judaeos, A. J. VII, 6, 1.
- Sudeas*, Phideae f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Suna*, urbs Palaest., A. J. VI, 14, 2.
- Sumis*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Suris*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriae nomen dederit, A. J. I, 15.
- Sures*, Madianitarum rex, A. J. IV, 6, 10; 7, 1.
- Susa*, Davidis scriba, A. J. VII, 4, 8.
- Susa*, Persiae metropolis, A. J. X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.
- Suscus*, rex Aegypti Roboamum Judaeae regem bello laceravit, Hierosolyma capit templumque spoliavit, A. J. VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.
- Suus*, Abrami f., A. J. I, 15.
- Sycaminus*, oppidum Phoeniciae, A. J. XIII, 12, 3.
- Sychemes*. V. *Sichemes*.
- Syene*, urbs Aegypti, B. J. IV, 10, 5.
- Sylla*, Agrippae jun. dux, contra Flav. Josephum Galilaeae praefectum mittitur, quem vincit, A. J. 71 sqq.
- Syllaeus* Arabs, Obode regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomae frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, A. J. 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam res alienum solverit damnatumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quae Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in *Aegypto* retinetur, II, 8, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quænam Palestinæ pars obtigerit, V, 1, 22.

Symoborus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judæa instituta, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. *Syri* sive Aramæi originem trahunt ab Aramæo, Arani filio, *A. J.* I, 6, 4. *Syri* sub regno Adadi contra Israelitis expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacesiti vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma inferunt, Samaritiam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelus Josephi adhuc temporibus tamquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramatha Syris eripitur a Joramo, 6, 1. Azaelus Palestinæ partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azæali successor amittit quæ hic in Palestina occupaverat, 8, 7. *Syri* debellantur ab Heroabo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. Syria occupatur a Nechaone *Aegyptiorum* rege; mox vero *Aegyptii* Babyloniis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidas transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator. In Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Entheo puero, Alexandri Balæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicator. frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator recuperat, 8, 4. Militibus in visus regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemæo Physcone Syriæ rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniæ rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simulatas inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — *Syri* qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; *Syri* qui in Palestina habitant (Judæi) ab *Aegyptiis* eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A.* I, 22.

Syros, rex Mesopotamiæ, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes Africae, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabæus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a Moyse exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanais, fluv. Scythiæ, *B. J.* VII, 7, 4.

Tangana, præfectus Samariae sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs *Aegypti*, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiae, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichææ (*Tarichææ*), urbs Galiliæ, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urhis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Nerone Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galiliæ præfecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichæatæ seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciæ, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons Asiæ, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Teliithon, urbs Arabiæ in Moabitarum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid Moyses de eo præscripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrare ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq.; 1, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. petit, ut porticum orientalem instaret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irritò conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ præfecto, *B. J.* II, 19, 5. Zelotæ a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zelotarum factionum altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoventur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babyloniis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Sicima urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Ilyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolymyt. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditur sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephthæus, Galilæus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero**, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Cæsareæ publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis**, rex Ægypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnæus**, *V. Thamnæus*.
- Thadatus**, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora**, urbs Syriæ a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus**, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales**, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus**, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara**, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara**, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna**, urbs Judææ, olim in Palæstinorum ditiope, *A. J.* V, 1, 29; 8, 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incolæ in servitutem rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus**, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata**, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus** cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulcatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine**, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa**, urbs Palæst., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa**, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata**, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis**, regis Æthiopie filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus**, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa**, urbs Palæst., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharstices**, rex Æthiopie, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus**, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus**, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus**, primum Caji Caligulæ servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ**, urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ**, urbs Ægypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebani**, Græci, paderastiæ dediti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa** (Thecoe), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar**, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regi partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella**, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus**, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus**, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes**, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes**, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodorius**, Zenonis Philadelphiæ tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello laceratus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius**, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius**, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus**, Matthiæ pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus**, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus** in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus** laudatur de Tyriorum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus**, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Atheniensis calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon**, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Thermus** a Romanis legatus mittitur ad Ægyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa**, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatacem filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona**, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas**, præstigiator, Judæos decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudon**, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenicen Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras**, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires**, Græcis Thracæ dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri**, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thrasis**, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Thmus**, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli**, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobeli**, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus**, Lamechi f., primus opificum ærarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomeus**, Gessiorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomeus**, laironum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thracæ**; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thracæ Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ** emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa**, (Ressa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides**, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis**, rex Ægypti, *C. A.* I, 14. (*Vocatur Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammæi**, Græcis Phrygæ dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes**, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias**, urbs Palæst., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genezareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tributur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, *V.*

J. 9. Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditio-
nibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., sti-
mulantur ut seditioem moveant contra Josephum Gali-
lææ præf., *V. J. 17 sq.; 25 sqq. B. J. II, 21, 6 sqq.* Ad
Agrippam regem transire molliuntur; ad obedientiam re-
diguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32. sqq. B. J. 21, 8*
sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant
contra Josephum, *V. J. 53 sqq.* Tiberias a Josepho expu-
gnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Gallæis diri-
piatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a
Romanis, *B. J. III, 9, 7 sqq.*

Tiberius Nero, Augusto in regno succedit; Valerium Gra-
tum Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2. B. J.*
II, 9, 1. Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum
everit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.*
Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J.*
4, 4 sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ
adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ
regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum au-
ctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam,
Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho
accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus
agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium
constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab impe-
rio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia,
6, 10.

Tiberius Gemellus, Drusi fil., Tiberii Cæsaris nepos, im-
perii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8 sq.*
A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.

Tiberius Alexander, Alexandri Alabarchæ f., Judææ pro-
curator, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Alexandria præ-
fectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert,
IV, 10, 6. Exercitus Alexandrini dux cum Tito expeditio-
nem facit adversus Hierosolyma, V, 1, 6. Ornamenta
addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus
dux, VI, 4, 3.

Tigellinus, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV,*
9, 2.

Tigranes, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum
legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Sy-
ria discedit, *A. J. XIII, 16, 4. Cf. B. J. I, 5, 3.*

Tigranes, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno
collocatur, *A. J. IV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum
Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4. B. J. I, 1, 28, 1.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex
Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Tigris, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglat* vocatur, *A. J. I,*
1, 3.

Timaus (*Timaus*), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*

Timaus, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto
et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum sepe mendacii
arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, I, 24.

Timagenes, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab
Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Ju-
dæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexan-
dro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.

Timidius, Pompedium apud Caium Cæsarem accusat, *A.*
J. XIX, 4, 5.

Timius, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaell filiam
ex Galampione uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Timotheus, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab.,
A. J. XVII, 8, 1 sqq.

Tirathana, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*

Tiridates, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B.*
J. VII, 7, 4.

Titanum vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*

Titus, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*

Titus (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre
Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Ju-
dæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemai-
dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obidet, 7, 4
sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7,
31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus
in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Ad-
versus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas præ-
lio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem
capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur,
B. J. IV, 1, 5. Inde reversus Gamalam cum patre obai-
det, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gis-
chalensis ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditio-
norum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipi-
tur, 2, 4 sq. Casaream se confert, 3, 2. Post Neronis
mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte
Casaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam pro-
ficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium susci-
piendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur,
11, 5. Ejus exercitus describitur, V, 1, 6; 2, 1. Hieroso-
lyma explorans in periculum incidit; egregia ejus forti-
tudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2,
3. Romanos a Judæis repulso fortitudine sua e periculo
eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias la-
psos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admovet, 6, 2
sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum mu-
rum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis
repulso quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa
in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Fla-
vio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem
hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joan-
nis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Ju-
dæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque
aggeres jact, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres
aggrediuntur, repellit, VI, 1, 3. Antoniam capit, 1, 4 sqq.
Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2,
1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6 sqq.; 4, 1. Ipso invito
sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere co-
natur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur
imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducibus colloquium
habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem
perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet,
6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma
vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe
funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distri-
buit, VII, 1, 1 sqq. Casareæ Philippi splendida specta-
cula exhibet, 2, 1. In Casarea maritima fratris, Beryti
patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter fa-
ciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1.
Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex
coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per
Judeam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman
navigat, *B. J. 5, 2 sqq.* Cum patre de Judæa subacta
triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in
historia scribenda veritate, *V. J. 70. C. A. I, 3.* Josephum
magno in honore habet, *V. J. 76.*

Titus Frugi, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI,*
4, 3.

Tity; Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A.*
I, 18.

Tobia filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Mene-
lao ad Antiochum Epiphanen confugiunt, *A. J. XII, 6,*
1; cf. 4, 2. B. J. I, 1, 1.

Tochoa, urbs Judææ, a Bachiide munitur, *A. J. I, 3.*

Toparchæ Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J.* XVI, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitas præsidio sunt Zamariæ ejusque poster, *A. J.* XVII, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J.* III, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Caris, *A. J.* XIV, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J.* XIX, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœnicis, *A. J.* XII, 10, 1; XIII, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanis liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A.* I, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abami posteris, *A. J.* I, 15. Cf. II, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocular, *A. J.* XII, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J.* XVI, 11, 5 sq. *B. J.* I, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J.* VII, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Typhonis urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A.* I, 26.

Tyrannus Priscus tribun. milit., *B. J.* II, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J.* XVI, 10, 3.

Tyropæorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J.* V, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italiæ, *C. A.* II, 4.

Tyris, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J.* XII, 4, 11.

Tyris, Tyrii; Tyriorum reges et judices enumerantur, *C. A.* I, 18; 1, 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A.* I, 67. Tyrii Salmasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J.* IX, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A.* I, 21. Ab Alexandro Tyris expugnatur, XI, 8, 3 sq. Cassius Mariionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eripuerant, *A. J.* XIV, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opera ferentem, in urbem non admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5. Cum aliis populis Gischalensis adiunctorum eorumque urbem incendunt, *V. J.* 10. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J.* 74. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A.* I, 17. Judæis infensi sunt, I, 13. Eorum lex de juramentis, I, 22.

U.

Ulatha (p. Gaulanitis), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J.* XV, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; item inter Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 5 sq.

Ure Chaldæorum, urbs in Chaldæorum finibus, *A. J.* I, 6, 5.

Ures, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J.* VII, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J.* III, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J.* II, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Uzus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J.* XVII, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnæ Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J.* III, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J.* XIV, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J.* XIX, 4, 14; 1, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κολὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J.* IX, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J.* I, 20, 4. *A. J.* XV, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio iudicium labeñti adsit, *A. J.* XVII, 5, 2 sqq. *B. J.* I, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Hierosolymis seditionem compeccit, *A. J.* 10, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sobino succurrit; in seditionis auctores animadvertit, *A. J.* 10, 9 sq. *B. J.* 5, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J.* I, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J.* XIX, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corruptipitur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Parthos prælio devincit. Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J.* III, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J.* 4, 2. Exercitum ducit in Gallilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, IV, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romam mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judaea facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; aegre illi cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriae et Alexander Aegypti praefectus, itemque Moesiae et Pannoniae legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiat, ubi Vitellianorum clades ei nuntiat; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiat, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Moesia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romae, 5, 7. Omnem Judaeorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniae templum in Aegypto dirui jubet, 10, 2. Jonatham scarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. 1, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavius Josephus magnis muneribus donat, 76.

Veturia, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliae, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Caesaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriae praefectus, a Judaeis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judaeis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipae infensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretae regi Arabiae bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romae ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Golarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllaeo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habitu Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obaes mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessit, parvo congregitur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriae praesidi se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judaeos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literae ad

Esdram, 5, 1. Neemiae pincernae suo veniam dat Hierosolymorum moenia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judaeorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regium situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josephata Judaeorum rege summus iudex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumaeus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. 1, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonitis tribus quamquam Palacinae partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandae pulcritudinis, a Cestio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judaeus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensalium legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judaeus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balanensem arcessitur ad Trachonitarum atrocitatem reprimendam, in eaque Bathyrum condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosalarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zareus, Aethiopie rex, Asanum Judaeorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judae f., A. J. XI, 7, 4.

Zarata, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebe, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotae, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis proceres in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotae in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumaeos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumaeorum discesum denuo in cives saviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem affectante, in duas partes discedunt, quae se invicem armis lacescunt, 7, 1. Ab Idumaeis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

- rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha*, Lise ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno*, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno*, Cotylas cognominatus, Philadelphie tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus* (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysanie tetrarchiam conduit; in Trachonitide latrocinia exercet, quæ ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galileam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiæ postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium*, promontorium Ciliciæ, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma*, urbs Asiæ ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zeuxis*, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha*, urbs Judææ in tribu Judæ, A. J. VIII, 10, 1. —
- Ziphene*, Ziphenorum ager, A. J. VI, 13, 2, Ziphemi Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
- Zizus*, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara*, (Zoor), urbs Arabiæ prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodmielus*, Judæ f., A. J. XI, 4, 2.
- Zollus*, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacescitur, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor*. V. *Zoara*.
- Zopyrion*, historicus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus* problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judæorum multitudinem in Judæam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.